

09/22/2026

Előterjesztés

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

14

Előterjesztő: Dr. Udvarhelyi Éva Tessza alpolgármester													
A képviselő-testületi ülés időpontja: 2026. május 28.	...14..... sz. napirend												
Tárgy: Javaslát a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadására													
A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.													
ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: TÁRSADALOMPOLITIKAI ÜGYOSZTÁLY HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK IRODÁJA													
KÉSZÍTETTE: NÉMETH NIKOLETTA GYERMEKÜGYI REFERENS <i>Németh Nikolett</i>													
PÉNZÜGYI FEDEZET IGAZOLÁSA: PÉNZÜGYI FEDEZETET <u>NEM IGÉNYEL</u> <i>H</i>													
JOGI KONTROLL: <i>J</i>	Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal												
BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:	<table border="1"> <tr> <td>Érkezett:</td> <td>Szám:</td> </tr> <tr> <td>2026. 05. 20.</td> <td>02/101-15/2026</td> </tr> <tr> <td>Melléklet:</td> <td>Ügyintéző:</td> </tr> <tr> <td>1 db</td> <td>Kerekes Zs. ea</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Előzmény:</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Érkezett:	Szám:	2026. 05. 20.	02/101-15/2026	Melléklet:	Ügyintéző:	1 db	Kerekes Zs. ea		Előzmény:		
Érkezett:	Szám:												
2026. 05. 20.	02/101-15/2026												
Melléklet:	Ügyintéző:												
1 db	Kerekes Zs. ea												
	Előzmény:												
<p><i>d. Jone Krisztina</i> DR. BOJSZA KRISZTINA ALJEGYZŐ</p>													
Pénzügyi és Tulajdonosi Bizottság véleményezi	-												
Társadalmi Ügyek Bizottság véleményezi	X												
Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Közterület-hasznosítási Bizottság véleményezi	-												
Határozati javaslat: A Társadalmi Ügyek Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.													

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja a települési önkormányzat számára átfogó értékelés készítését a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról a külön jogszabályban meghatározott tartalommal. A jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészült a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) 2025. évre vonatkozó átfogó gyermekjóléti és gyermekvédelmi értékelése, melyet a törvényi előírás szerinti megtárgyalását és elfogadását követően a Budapest Főváros Kormányhivatala részére kell megküldeni.

A döntés célja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2025. évi átfogó értékelés elfogadása.

II. A döntés pénzügyi hatása

Az átfogó értékelés elfogadása pénzügyi fedezetet nem igényel, többletkötelezettséget nem keletkeztet az Önkormányzat számára.

ÉRKEZETT

2026 MÁJ 20.

13:00 k/1

1

III. Jogszabályi környezet

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 23. § (5) bekezdés 11. pontjában foglaltak szerint a kerületi önkormányzat feladata különösen a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása.

Az Möt. 41. § (3) bekezdése értelmében önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a rész-önkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról május 31. napjáig - külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a Képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében meghatározottak szerint az alábbiak:

- a település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása,
- jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések),
- a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása,
- a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 18/2024. (X.10.) önkormányzati rendelet 45. § b) pontja szerint a bizottság a Képviselő-testület szerveként a Képviselő-testület által megállapított feladatokat látja el, így különösen véleményezi a feladatkörét érintő képviselő-testületi előterjesztést. Ezen rendelkezés alapján javasolt, hogy a Társadalmi Ügyek Bizottság előzetesen véleményezze az előterjesztést.

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése és az SZMSZ 59. § alapján az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni. A határozati javaslat elfogadásához az SZMSZ 33. § (1) bekezdése alapján egyszerű többség szükséges.

A fenti rendelkezések alapján kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Melléklet: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés

HATÁROZATI JAVASLAT

**Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2026. (.....) számú határozata
a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és
gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásáról**

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

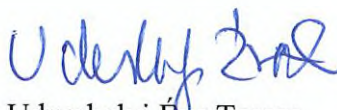
1. elfogadja a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal;
2. felkéri a polgármestert, hogy a határozat 1. pontja szerinti Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést küldje meg a Budapest Főváros Kormányhivatala részére.

Felelős: polgármester

Határidő: 1. pont tekintetében: 2026. május 28.; 2. pont tekintetében: 2026. június 5.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Társadalompolitikai Ügyosztály, Humán Szolgáltatások Irodája

Budapest, 2026. május 10., 2026.

Dr. Udvarhelyi Éva Tessa
alpolgármester

Törvényességi ellenőrzés:

dr. Töröcsik Edit Julianna
jegyző

Melléklet

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat

**2025. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
szóló átfogó értékelés**

Tartalom

Tartalom.....	1
Bevezető	3
Józsefváros lakosságának demográfiai mutatói	3
Társadalmi-térbeli sajátosságok és a veszélyeztetettség összefüggései	4
Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások bemutatása	5
A jelenleg elérhető pénzbeli és természetbeni ellátási formák	5
Az Önkormányzatot terhelő kiadások	6
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (RGYK) részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai	7
Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok.....	9
Az egyes támogatási csoportok és azok igénybevétele.....	10
Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok	12
Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.....	15
Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja.....	15
JSZSZGYK CSGYK 2025. évi működésének tapasztalatai	16
Alapellátásban részesülők száma	16
Gyermekek veszélyeztetettségének okai.....	17
Családjukból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása.....	20
Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai	21
Speciális gyermekjóléti szolgáltatások	22
Fejlesztési irányok és jövőbeli célok	26
JSZSZGYK CSGYSZ 2025. évi működésének tapasztalatai.....	27
Alapellátásban részesülők száma	27
Gyermekek veszélyeztetettségének okai.....	29
Válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása	30
Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai	30
Gyermekek napközbeni ellátása biztosításának bemutatása az igénybevétel és az ezzel összefüggő tapasztalatok	32
Önként vállalt szolgáltatások	32
Bölcsődei férőhelyek feltöltöttsége és igénybevétel.....	34
Gondozási napok, normatív finanszírozás szempontjai.....	34
Demográfiai jellemzők.....	35

Gyermekvédelmi együttműködés	36
Gyermekétkeztetés	37
Önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatások, térítésmentes önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatás, egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatások.....	37
Egyéb szolgáltatások.....	45
Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, az ellátás igénybevétele	46
Az ellátások igénybevételevel összefüggő tapasztalatok.....	47
A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása	48
A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a GYVT. előírásai alapján	49
Gyermek és fiatalkorú bűnelkövetések, megelőzés - kerületi bűnmegelőzési programok bemutatása, bűnelkövetők számának alakulása.....	50
Józsefvárosi Kábítószer Egyeztető fórum (KEF)	51
„Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer” (JÁSZER).....	54
A JSZSZGYK és a civil szervezetek közötti együttműködés.....	56
Önkormányzati együttműködés a Fellegajtó Nyitogatók Alapítvánnyal (továbbiakban: Alapítvány)	57
Gyermekvédelmi és gyermekjogi szemléletű szakmai támogatás a JÓK-ban	58
Gasztroeducációs program előkészítése	59
Gyermekbarát koncepció	59
Gyermek-és ifjúságrészvétel	60
Dankó udvar közösségi működése	61
Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt. (továbbiakban JKN) gyermekeket és fiatalokat érintő tevékenységei	62
Önkormányzati pályázatok, egyedi támogatások	65

Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) meghatározza a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, valamint a gyermekvédelmi feladatokat ellátó szervek és a gyámügyi igazgatás szervezetét és feladatait.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az átfogó értékelést a települési önkormányzat képviselő-testülete megtárgyalja, majd azt meg kell küldeni a gyámhatóság részére. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételét követően javaslatokat fogalmazhat meg, amelyeket a települési önkormányzat köteles érdemben megvizsgálni.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete határozza meg. Ennek megfelelően jelen dokumentum átfogó képet nyújt a település gyermekvédelmi helyzetéről, különös tekintettel a gyermekek védelmét szolgáló pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások működésére, azok igénybevételére, valamint a gyermekvédelmi rendszer működése során szerzett tapasztalatokra.

Az értékelés bemutatja a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztályra, elemzi az önkormányzat által biztosított ellátások rendszerét, valamint áttekinti a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások működését, a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatait, továbbá a felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések megállapításait. A dokumentum kitér a bűnmegelőzési tevékenység gyermek - és ifjúságvédelmi vonatkozásaira, valamint a civil szervezetekkel való együttműködés formáira is.

Az átfogó értékelés célja, hogy a rendelkezésre álló adatok és szakmai tapasztalatok alapján feltárja a gyermekvédelmi rendszer működésének erősségeit és kihívásait, valamint megalapozza a jövőre vonatkozó fejlesztési irányokat és prevenciók elképzeléseket a gyermekek mindenképp felett álló érdekének érvényesülése érdekében.

Józsefváros lakosságának demográfiai mutatói

Józsefváros Budapest egyik központi elhelyezkedésű kerülete, amelyet összetett társadalmi és szociális kihívások jellemeznek, és amely továbbra is a főváros legnépesebb kerületei közé tartozik. A kerület viszonylag kis területe (6,85 km², Budapest területének mintegy 1,3%-a) ellenére magas népsűrűséggel bír, amelyet a sűrűn beépített lakóterületek, valamint az ipari és zöldterületek együttes jelenléte határoz meg. Ez a településszerkezeti adottság jelentős hatással van a lakosság összetételére és a gyermekvédelmi ellátórendszer terhelésére is.

A VIII. kerület állandó lakosainak száma a 2025. évi Visual Regiszter adatai alapján 63.416 fő (0-110 éves korcsoport), amely enyhe csökkenést mutat az előző évhez képest (2024: 63.938 fő). Az állandó lakóhellyel rendelkező lakosok száma 63.314 fő, míg bejelentett tartózkodási hellyel 102 fő rendelkezik. A lakosság szám mérsékelt csökkenése elsősorban a gyermek- és fiatal felnőtt korosztály létszámában mutatkozik meg.

A gyermekvédelmi feladatok szempontjából kiemelten érintett 0-25 éves korosztály létszáma 2025-ben összesen 12.775 fő, amely szintén csökkenést jelez az előző év ugyanezen időszakához képest (2024: 13 080 fő). A legjelentősebb létszámcsökkenés a 0-3 éves, valamint a 19-25 éves korosztályban figyelhető meg, míg a 15-18 éves korcsoport létszáma kisebb

mértékben növekedett. A korosztályos adatok alakulása a gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátások tervezése során eltérő szükségletekre és hangsúlyokra hívja fel a figyelmet.

A demográfiai tendenciák összességében arra utalnak, hogy Józsefvárosban a gyermek- és fiatal korosztály aránya lassú csökkenést mutat, miközben a kerület sajátos településszerkezeti és társadalmi adottságai továbbra is fokozott kihívást jelentenek a gyermekvédelmi rendszer számára, kiemelten a megelőzés és a korai beavatkozások területén.

A gyermekvédelmi feladatok a 0-25 éves korosztályt érintik, ezen korosztály adatai:

	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15-18 év	19-25 év
Lakóhely	1668	1230	3456	1905	4523
Tartózkodási hely	0	3	8	3	9
Település szintű	4	4	12	8	42
Összesen:	1672	1237	3476	1916	4474
Mindösszesen:	12 775 fő				

Forrás: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzati adat (a továbbiakban: Önkormányzat)

Társadalmi-térbeli sajátosságok és a veszélyeztetettség összefüggései

Józsefváros sajátos településszerkezeti és társadalmi adottságai jelentősen befolyásolják a gyermekek veszélyeztetettségének megjelenési formáit és mértékét. A kerület kis kiterjedése és magas népsűrűsége mellett meghatározóak az egyes városrészek között fennálló infrastrukturális, lakhatási és szociális különbségek, amelyek a gyermekek életkörülményeiben és esélyeiben is markánsan megjelennek.

A kerület egyes részei - főként a körúton belüli területek - kedvezőbb társadalmi-gazdasági adottságokkal, magasabb presztízsű intézményi környezettel rendelkeznek, míg más városrészekben koncentráltabban vannak jelen a szegénységgel, lakhatási bizonytalansággal, alacsony jövedelemmel és szociális problémákkal összefüggő kockázati tényezők. Ezek a térbeli és társadalmi különbségek a gyermekvédelmi rendszer számára eltérő típusú és intenzitású beavatkozási szükségleteket eredményeznek.

Az elmúlt évek városrehabilitációs és lakásfejlesztési folyamatai jelentős átalakulást hoztak a kerület társadalmi összetételében. A lakásállomány megújulása és az új lakófunkciók megjelenése egyrészt hozzájárult a kerület vonzerőjének növekedéséhez, másrészt egyes időszakokban és területeken a korábban ott élő, alacsonyabb jövedelmű lakosság részleges elköltözésével járt együtt. Ugyanakkor ezek a folyamatok lehetőséget teremtettek arra is, hogy több, korábban rossz lakáskörülmények között élő család megfelelőbb, nagyobb alapterületű lakáshoz jusson.

A társadalmi átalakulás kettőssége a gyermekvédelmi munkában is érzékelhető: miközben egyes problémák területi átrendeződése figyelhető meg, a veszélyeztetettséghez vezető okok, így a szegénység, az eladósodottság, a lakhatási instabilitás és a családi krízisek továbbra is jelen vannak a kerületben. Mindez indokoltá teszi, hogy a gyermekvédelmi ellátórendszer a helyi sajátosságokra érzékenyen, megelőzésre és együttműködésre építve működjön.

Az Önkormányzat gyermekvédelmi szemléletében meghatározó, hogy a társadalmi sokszínűség és a városfejlesztés céljai összeegyeztethetők a szolidaritás elvével. Ennek megfelelően a hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatása nem elkülönítést, hanem a méltóságteljes élet feltételeinek megteremtését, valamint az esélyek kiegyenlítését szolgáló beavatkozásokat jelent.

Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások bemutatása

A pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályait a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 35/2023. (X. 19.) önkormányzati rendelet határozza meg.

Az e rendeletben meghatározott ellátások iránti kérelmek a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal Szociális Támogatási Irodáján nyújthatók be.

A jelenleg elérhető pénzbeli és természetbeni ellátási formák

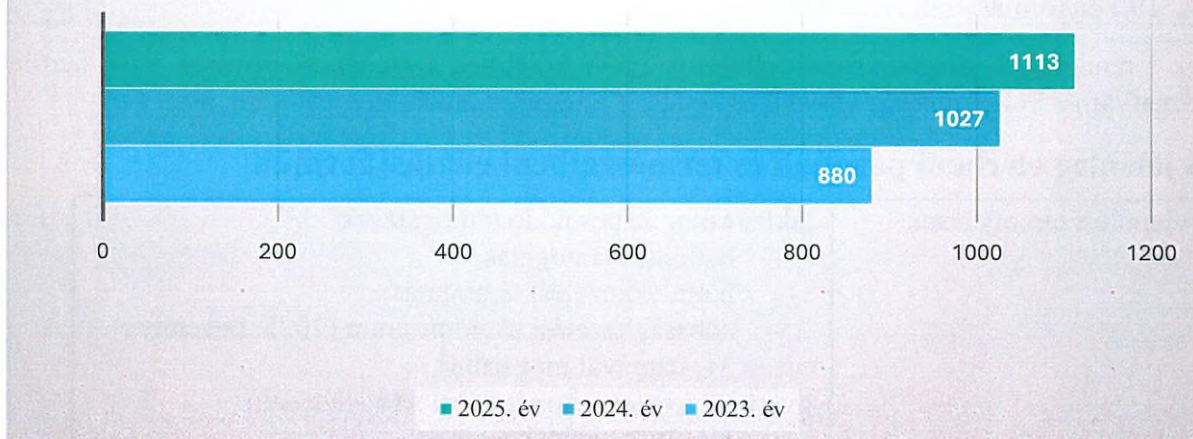
Települési támogatások	<ul style="list-style-type: none"> - lakhatáshoz kapcsolódó támogatások: <ul style="list-style-type: none"> - lakhatási támogatás, - hátralékkezelési támogatás, - adósságkezelési akcióprogram (2025. december 31. napjával megszűnt) - gyermekgondozáshoz igényelhető ellátások: <ul style="list-style-type: none"> - újszülött ajándécsomag, - születési támogatás, - bölcsődéztetési támogatás, - Biztos Kezdet támogatás, - iskolakezdési támogatás, - tanoda támogatás, - gyermekétkeztetési térítési díj támogatás, - táboroztatási támogatás (ebben a formában megszűnt), - kapcsolattartási támogatás, - közösségi közlekedési bérlettámogatás - egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó ellátások: <ul style="list-style-type: none"> - gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatás, - ápolási támogatás
Rendkívüli települési támogatások	<ul style="list-style-type: none"> - létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet támogatása - időszakosan létfenntartási gonddal küzdő személy készpénztámogatása - méltányosságból megítélhető, rendkívüli települési támogatás - inflációs támogatás

Forrás: Szociális Támogatási Iroda

A támogatási rendszer 2025-ben is több élethelyzetre reagáló, differenciált segítségnyújtást tett lehetővé. A támogatási formák sokszínűsége hozzájárult ahhoz, hogy az Önkormányzat a gyermekes családok, az alacsony jövedelmű háztartások, valamint a krízishelyzetbe került lakosok számára célzott támogatást tudjon biztosítani.

A Szociális Támogatási Iroda 2025. évi adatai alapján a települési támogatásban részesülők száma tovább emelkedett. Míg 2023-ban 880 fő volt, addig 2024-ben 1027 fő lett végül 2025-ben 1113 fő részesült támogatásban. 2025. évben ez összesen 3571 alkalmat jelentett.

Települési támogatásban részesülők számának összehasonlítása 2023-2025 (fő)

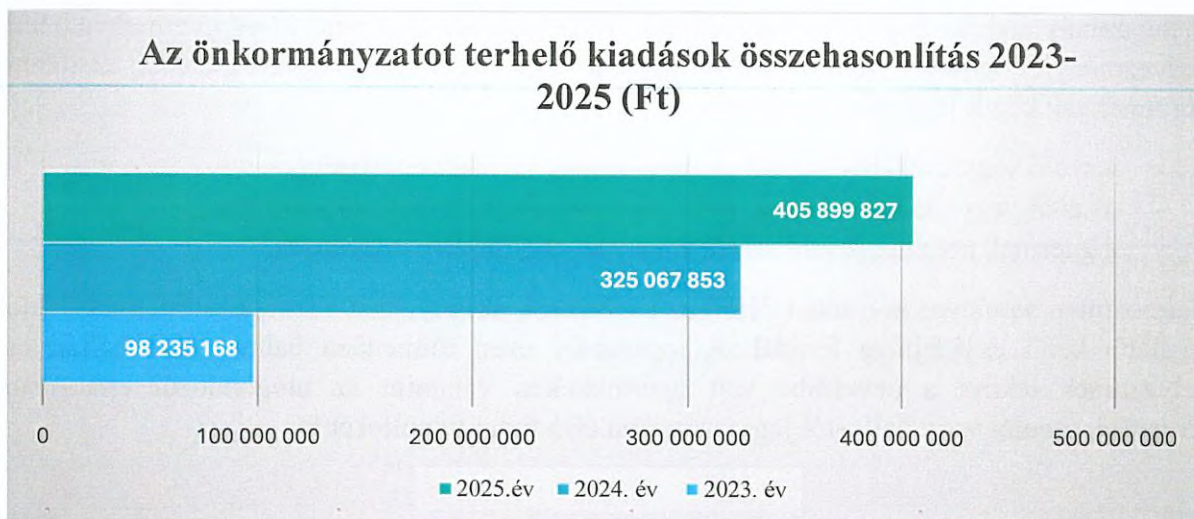
Forrás: saját ábra

Az Önkormányzat által biztosított támogatásokra fordított kiadások összege szintén növekedett. Az adatok egyrészt arra utalnak, hogy a kerületben továbbra is jelentős számban vannak jelen olyan háztartások, amelyek számára a megélhetési, lakhatási vagy gyermeknevelési költségek kezelése támogatást igényel. Másrészt a támogatási rendszer 2025-ben végrehajtott módosításai, a jogosultsági feltételek szélesítése és az igénybevétel egyszerűsítése is hozzájárulhatott ahhoz, hogy több rászoruló lakos jusson segítséghez. A támogatások magas igénybevételi száma arra is rámutat, hogy számos esetben nem egyszeri krízishelyzetről, hanem ismétlődő vagy tartós anyagi nehézségekről van szó, amely a gyermekes családok élethelyzetét és a gyermekjóléti ellátórendszer terheltségét is befolyásolhatja.

A települési támogatások 2025. évi igénybevételi adatai gyermekvédelmi szempontból is jelentőséggel bírnak. A támogatásban részesülők számának emelkedése arra utal, hogy továbbra is számottevő azon családok köre, amelyek megélhetési, lakhatási vagy gyermekneveléssel összefüggő terhek viselésében külső segítségre szorulnak. A tartós vagy ismétlődő anyagi nehézségek a gyermekek életkörülményeire közvetlenül is hatással lehetnek. A lakhatási bizonytalanság, a zsúfolt lakáskörnyezet, a gyermekneveléssel kapcsolatos többletkiadások, valamint a szülőkre nehezedő fokozott stressz egyaránt növelhetik a veszélyeztetettségi kockázatokat. Kiemelten fontos ezért, hogy a támogatási rendszer ne kizárólag segélyezési funkciót töltsön be, hanem preventív eszközként is működjön. A megfelelő időben nyújtott anyagi támogatás hozzájárulhat a családok stabilitásának megőrzéséhez, a krízishelyzetek megelőzéséhez, valamint ahhoz, hogy a gyermekek saját családi környezetükben, biztonságosabb feltételek között nevelkedhessenek.

Az Önkormányzatot terhelő kiadások

Az Önkormányzatot terhelő kiadások összege 2023-ban 98.235.168 Ft volt, 2024-ben 325.067.853 Ft volt, amely 2025-ben 405.899.827 Ft-ra emelkedett. A kiadások növekedése összefüggésbe hozható a támogatások igénybevételének bővülésével, valamint a támogatási rendszer korábbi módosításaival.

Forrás: saját ábra

A 2023. évben 250 elutasító döntés született, 2024. évben ez a szám 464-re emelkedett, míg 2025-ben 499 esetben került sor elutasításra. Az elutasítások leggyakoribb oka mindkét évben a jogosultsági feltételek hiánya volt. Az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem jogszabályban meghatározott határának túllépése, az éves keret kimerítése, illetve az együttműködési kötelezettség hiánya. A támogatások igénybevételének és az önkormányzati kiadások növekedésével párhuzamosan emelkedett az elutasító döntések száma is. Ez arra utalhat, hogy a támogatási rendszer iránti igény folyamatosan erősödik, miközben egyre több kérelmező olyan jövedelmi vagy élethelyzetben van, amely már nem felel meg a jogosultsági feltételeknek, de továbbra is támogatási szükségletet jelez. Az adatok alapján feltételezhető, hogy nő azoknak a háztartásoknak a száma, amelyek gazdaságilag sérülékenyek, ugyanakkor a támogatási jogosultsági határok fölé esnek. Ez legfőképp gyermekes családok esetében jelenthet fokozott megélhetési és lakhatási kockázatot, amely középtávon a gyermekjóléti rendszerre is többletterhet róhat.

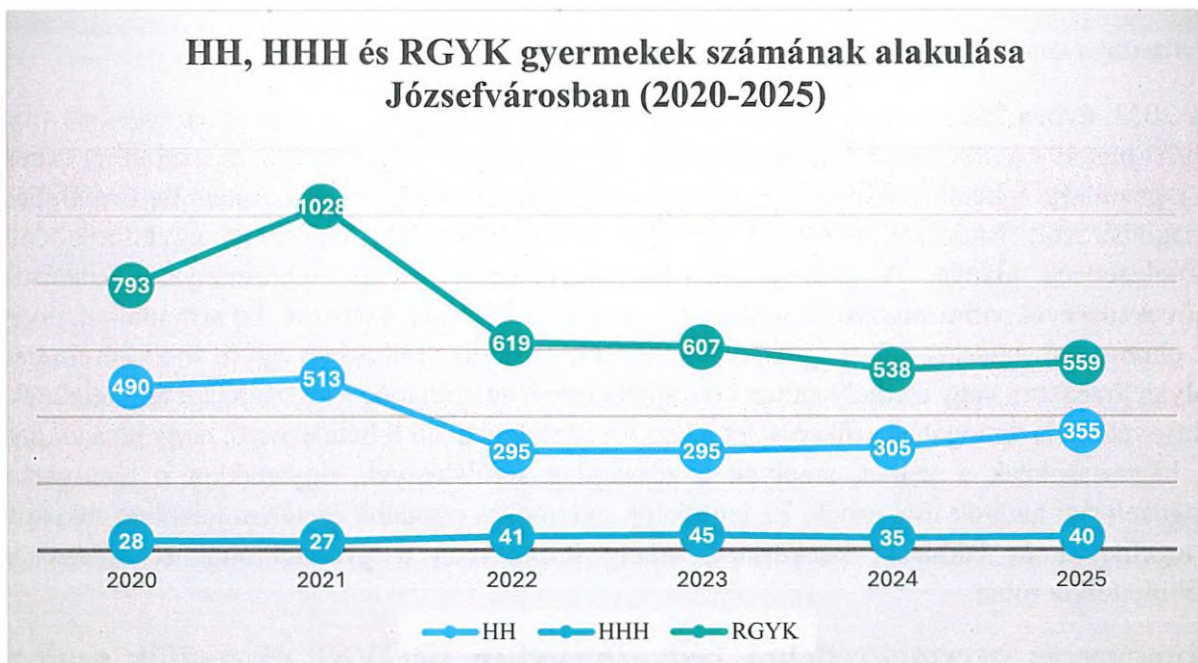
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (RGYK) részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a Szociális Támogatási Iroda adatai alapján 2023-ban 607 fő volt 2023 december 31. napján, 2024. december 31-én 538 fő volt, míg 2025. december 31-én 559 fő volt. A 2025. évben a hátrányos helyzetű gyermekek száma 355 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 40 fő volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény tekintetében 2024-ben 40, míg 2025-ben 52 elutasító döntés született. Az elutasítások leggyakoribb oka mindkét évben az volt, hogy az egy főre jutó havi jövedelem meghaladta a Gyvt.-ben meghatározott jövedelemhatárt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági feltételeit a Gyvt. 19. §-a határozza meg. A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, a jogszabályi feltételek fennállása esetén a szünidei gyermekétkeztetésre, pénzbeli támogatásra, valamint a Gyvt.-ben és más jogszabályokban meghatározott további kedvezmények igénybevételére.

A jogszabály alapján hátrányos helyzetűek (HH) minősül az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek (illetve nagykorúvá vált gyermek), akinek esetében az alábbi körülmények közül legalább egy fennáll:

- a szülő vagy családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége,
- a szülő vagy családba fogadó gyám tartósan alacsony foglalkoztatottsága,
- a gyermek nem megfelelő lakókörnyezete vagy lakáskörülményei.

Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) az a gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül legalább kettő egyidejűleg fennáll. A jogszabály ezen túlmenően halmozottan hátrányos helyzetűnek tekinti a nevelésbe vett gyermekeket, valamint az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtteket is.

Forrás: saját ábra

A grafikonon megjelenített adatok alapján megállapítható, hogy a kerületben élő, támogatásra vagy fokozott figyelemre szoruló gyermekek száma az elmúlt években változó tendenciát mutatott. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 2021-ben kiugróan magas volt, majd 2022-től jelentősen csökkent, ezt követően pedig mérsékeltebb ingadozás mellett stabilizálódott. Az RGYK-ban részesülők számának csökkenése országosan több településen is megfigyelhető tendencia, miközben ez nem feltétlenül jelenti a gyermekszegénység vagy a támogatási szükségletek azonos mértékű visszaesését. A jogosultságok csökkenése ugyanis nem minden esetben azonos a szükségletek csökkenésével, háttérben a jogosultsági feltételek, jövedelmi határok, valamint adminisztratív tényezők is állhatnak. A hátrányos helyzetű gyermekek száma 2022-2023-ban alacsonyabb szinten alakult, ugyanakkor 2025-re ismét emelkedés figyelhető meg. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma az egész vizsgált időszakban alacsonyabb esetszámmal, de tartósan jelen volt. Az adatok arra utalnak, hogy a szociális támogatásra és célzott gyermekjóléti beavatkozásokra továbbra is jelentős szükség mutatkozik.

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 2023 októberében fogadta el a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 35/2023. (X. 19.) önkormányzati rendeletet, amely átfogóan megújította a helyi támogatási rendszert. A rendelet 2025-ben módosításra került annak érdekében, hogy egyes támogatási formák szélesebb körben legyenek elérhetők, valamint az igénybevétel feltételei tovább egyszerűsödjenek. A szabályozás célja továbbra is a kiszámíthatóbb, hozzáférhetőbb és célzottabb támogatási rendszer fenntartása volt.

A módosítások eredményeként több új támogatási forma került bevezetésre, valamint egyes meglévő támogatások összege emelkedett. Több ellátás esetében a jogosultsági jövedelemhatárok felülvizsgálatára is sor került annak érdekében, hogy a rászoruló háztartások szélesebb köre válhasson jogosulttá a támogatások igénybevételére.

A rendelet egyszerűsítette az igénylési eljárásokat, valamint rendszerezettebb, átláthatóbb struktúrában határozta meg az elérhető ellátásokat.

A támogatási rendszer 2025. évi adatai alapján megállapítható, hogy a települési támogatásban részesülők száma emelkedett, ami összefüggésbe hozható a szabályozás célzott korrekcióival és a támogatások szélesebb körű elérhetőségével. A támogatási rendszer sokrétűsége lehetővé teszi, hogy az Önkormányzat a kerületben élők eltérő élethelyzeteire célzott és rugalmas válaszokat adjon.

Támogatások 2025. évben

Támogatás formája	fő összes	összeg
Temetési	46	9.180.023
Ápolási helyettesítő	32	6.214.239
Ápolási kiegészítő	30	6.060.000
Hátralékkezelési támogatás	174	11.937.154
Születési támogatás	11	165.000
RTT.*** Rendkívüli Szocvtv. 7. §	2	200.000
RTT krízis	7	180.000
RTT méltányossági támogatás	64	10.217.344
Első osztályosok utalványa	497 (ennyi szülő vette át az utalványt 2025-ben)	7.934.999 (Ennyi pénz lett kifizetve 2025-ben az utalványok beváltásáért)
Szénmonoxid-érzékelő	4	0 *
Eseti gondnoki díj, ügyintézési határidő túllépése	18	180.000
Bursa Hungarica	94**	15.350.000

BKK bérlet támogatás	26	294.840
Bölcsődéztetési támogatás	28	740.000
Időszakosan létfenntartással küzdő készpénz támogatása	2745	69.740.000
Inflációs támogatás	1414	14.140.000
Gyógyszer-és gyógyászati segédeszköz	255	25.086.984
Rendkívüli gyógyászati segédeszköz	29	2.228.070
Aktív korú keresőképtelenség	19	1.330.000
Lakhatási támogatás	777	209.497.358
Adósságkezelési akcióprogram	18	7.915.965
Babacsomag	223	11.185.000
Biztos Kezdet	10	300.000
Tanoda	42	4.090.000
Kapcsolattartási	3	260.000
Összesen	6568	414.426.976

forrás: Szociális Támogatási Iroda

* A támogatás természetbeni formában, korábbi beszerzésből rendelkezésre álló szén-monoxid-érzékelő készülékek átadásával valósult meg, ezért 2025-ben új kiadás nem kapcsolódott hozzá.

** A 94 fő a 2025. évi két kifizetési alkalom összesített támogatotti létszáma. Januárban 44 fő, augusztusban 50 fő részesült támogatásban; a két kör személyi összetétele nem teljesen azonos. 2025-ben 47 tanuló részére került megállapításra az ösztöndíj.

*** Rendkívüli települési támogatás

Az egyes támogatási csoportok és azok igénybevétele

Lakhatási támogatások

A lakhatási költségekhez kapcsolódó támogatások a lakhatás biztonságának megőrzését segítik elő, például a rezsiköltségek, lakbérhátralékok vagy egyéb tartozások kezelésében. Ide tartozik a lakhatási támogatás, a hátralékkezelési támogatás, valamint 2025 végéig az adósságkezelési akcióprogram.

A legnagyobb összegű támogatási forma továbbra is a lakhatási támogatás volt. Ennek keretében 2024-ben 597 fő részesült támogatásban, összesen 139,3 millió Ft értékben, míg 2025-ben 777 fő részesült támogatásban, összesen 209,5 millió Ft értékben. Az adatok arra utalnak, hogy a lakhatási költségekhez kapcsolódó terhek továbbra is jelentős kihívást jelentenek a területben élő háztartások számára.

Rendkívüli támogatások

A krízishelyzetek kezelését szolgáló támogatások körébe azok a rendkívüli települési támogatások tartoznak, amelyek célja a váratlan, létfenntartást veszélyeztető élethelyzetek

gyors kezelése. Ezek segítséget nyújthatnak átmeneti megélhetési zavarok, méltányossági helyzetek, illetve egyes rendkívüli gazdasági nehézségek esetén.

Az időszakosan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére nyújtott készpénztámogatás továbbra is kiemelkedő igénybevétel mellett működött; 2024-ben 1364 alkalommal, 2025-ben 2745 alkalommal. Ez jelentős emelkedést mutat, amely arra utal, hogy sok háztartás számára a váratlan vagy átmeneti pénzügyi nehézségek kezelése továbbra is külső segítséget igényel.

Gyermekes családokat érintő támogatások

A gyermekgondozáshoz és a fiatalok támogatásához kapcsolódó ellátások a gyermekes családok terheinek csökkentését, a gyermekek fejlődésének támogatását és az esélyteremtést szolgálják. E támogatási körbe tartozik a születési támogatás, az újszülött ajándécsomag, a bölcsődéztetési támogatás, a Biztos Kezdet támogatás, az iskolakezdési támogatás, a tanodáztatási támogatás, a gyermekétkeztetési térítési díj támogatás, a kapcsolattartási támogatás, valamint a közösségi közlekedési bérlettámogatás.

A gyermekeket nevelő családok támogatását szolgáló ellátások közül kiemelendő:

- első osztályosok utalványa: 397 főről 497 főre emelkedett,
- Bursa Hungarica ösztöndíj: 2025-ben 47 tanuló részére került megállapításra az ösztöndíj.
- bölcsődéztetési támogatás: 25 főről 28 főre nőtt,
- tanoda támogatás: 27 főről 42 főre emelkedett.

Az adatok azt mutatják, hogy az Önkormányzat továbbra is hangsúlyt helyezett a gyermeknevelési költségek enyhítésére, az oktatási esélyteremtés támogatására és a fiatalok továbbtanulási lehetőségeinek segítésére.

Egészségügyi és gondozási támogatások

Egészségi állapot megőrzéséhez kapcsolódó támogatások körébe tartoznak azok az ellátások, amelyek az egészségügyi kiadások enyhítését, valamint a tartós gondozási helyzetben élő családok támogatását szolgálják. Ide sorolható a gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatás, valamint az otthoni hozzátartozói gondozást segítő ápolási támogatás.

Az egészség megőrzéséhez kapcsolódó támogatások körében továbbra is jelentős igény mutatkozott a gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatásra, valamint az ápolási jellegű ellátásokra.

Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat

A Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat koordinációját 2017 szeptemberétől a Szociális Támogatási Iroda látja el. A pályázat vonzerejének növelése érdekében 2023-ban a havi támogatási összeg 25.000 Ft-ra emelkedett, amely a pályázói létszám alakulásában is éreztethette hatását. 2025. évben 47 tanulónak lehetett megállapítani az ösztöndíjat, amely lényegében megegyezik a 2024. évi adattal, amikor 48 tanuló részesülhetett támogatásban.

A támogatás kifizetése évente két alkalommal történik. 2025 januárjában 44 fő részére összesen 7.150.000 Ft, augusztusban pedig 50 fő részére összesen 8.200.000 Ft került kifizetésre. A két kifizetési kör személyi összetétele nem teljesen azonos, ezért a táblázatban szereplő 94 fő nem az egyedi támogatottak számát, hanem a 2025. évi kifizetési alkalmakhoz kapcsolódó összesített támogatotti létszámot jelenti. A Bursa Hungarica ösztöndíjra 2025-ben összesen 15.350.000 Ft került kifizetésre. 2024. évben felső jövedelemhatár lett meghatározva, és a

támogatási összeg is differenciálva lett. Az alacsonyabb jövedelműek így magasabb összegű támogatásban részesülnek, de a kissé magasabb jövedelműek is kapnak támogatást. Ezzel érvényesült a cél, miszerint a hátrányos helyzetűeket támogatja az Önkormányzat, de a lakosság egy szélesebb körét továbbra is lefedi azzal, hogy a magasabb jövedelműek is kapnak támogatást, alacsonyabb összegben. 2025. évben 43 diáknak lehetett magasabb, 35.000 Ft összegű ösztöndíjat megállapítani, valamint 4 diáknak alacsonyabb, 15.000 Ft összegűt.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az Önkormányzat a gyermekétkeztetést az óvodákban és az iskolákban vállalkozási szerződés keretében, míg a bölcsődék esetében saját főzőkonyha működtetésével biztosítja. A térítési díjak mértékét önkormányzati rendelet határozza meg.

Kedvezmények

A gyermekétkeztetés igénybevételére vonatkozó kedvezmények jogosultsági feltételeit a Gyvt. szabályozza.

A bölcsődei és óvodai ellátásban részesülő gyermek számára az étkezést térítésmentesen kell biztosítani, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékossgal él, három- vagy többgyermekes családban él, olyan háztartásban él, ahol az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a jogszabályban meghatározott jövedelmi küszöböt, vagy nevelésbe vették.

Az általános iskolai tanulók esetében az étkezés térítésmentes, ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy nevelésbe vették. A nevelésbe vett, illetve utógondozói ellátásban részesülő, nappali rendszerű oktatásban tanuló fiatalok szintén jogosultak az ingyenes étkezésre.

Az általános iskolai évfolyamok felett nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók -ideértve többek között a gimnáziumban, technikumban és szakképző iskolában tanulókat is - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, tartós betegség, fogyatékossg vagy három- vagy többgyermekes családi háttér esetén az étkezés 50%-os kedvezményre lehetnek jogosultak, amennyiben részükre az étkezés nem térítésmentesen biztosított.

Szünidei gyermekétkeztetés

Az Önkormányzat a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a jogszabályban meghatározott módon biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést. A bölcsődei és óvodai ellátásban részesülő gyermekek számára az intézmények zárva tartásának időtartama alatt, munkanapokon kerül megszervezésre az étkezés. Az egyéb jogosulti körbe tartozó gyermekek esetében a nyári, valamint az őszi, téli és tavaszi szünetek idején, a tanítási szünetek munkanapjain biztosítja az Önkormányzat az ellátást a szülő kérelme alapján.

A szünidei étkeztetést a 2025. évben a négy tanítási szünetben összesen 26 alkalommal vették igénybe. Az egyes szünetekben részesülő gyermekek száma az alábbiak szerint alakult:

- tavaszi szünet: 12 fő,
- nyári szünet: 3 fő,
- őszi szünet: 7 fő,
- téli szünet: 4 fő.

A fenti adatok az egyes szünetekben részesülő gyermekek számát mutatják; előfordulhat átfedés, amennyiben egy gyermek több szünetben is igénybe vette az ellátást.

Gyermekétkeztetés alakulása

Intézmény	Gyermekétkeztetés alakulása - 2024 (fő)							
	100%-os kedvezményben részesülők száma		50%-os kedvezményben részesülők száma		Kedvezményben nem részesülők száma		Étkezők összlétszáma	
	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül
Óvoda	726	0	0	0	172	0	898	0
Általános Iskola	294	6	226	40	380	120	900	166
Gimnázium	0	1	0	2		2		5
Összesen	1020	7	226	42	552	122	1798	171
Intézmény	Gyermekétkeztetés alakulása - 2025 (fő)							
	100%-os kedvezményben részesülők száma		50%-os kedvezményben részesülők száma		Kedvezményben nem részesülők száma		Étkezők összlétszáma	
	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül
Óvoda	689	0	0	0	155	0	844	0
Általános Iskola	299	6	241	44	383	120	923	170
Gimnázium	0	3	0	0	0	0	0	3
Összesen	988	9	241	44	538	120	1767	173

Intézmény	Változás/fő 2024-2025							
	100%-os kedvezményben részesülők száma		50%-os kedvezményben részesülők száma		Kedvezményben nem részesülők száma		Étkezők összlétszáma	
	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül
Óvoda	-37	0	0	0	-17	0	-54	0
Általános Iskola	5	0	15	4	3	0	23	4
Gimnázium	0	2	0	-2		-2		-2
Összesen	-32	2	15	2	-14	-2	-31	

Intézmény	Változás %-a 2023-2024							
	100%-os kedvezményben részesülők száma		50%-os kedvezményben részesülők száma		Kedvezményben nem részesülők száma		Étkezők összlétszáma	
	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül
Óvoda	94,90%	-	-	-	90,12%	-	93,99%	-
Általános Iskola	101,70%	100%	106,64%	110,00%	100,79%	100,00%	102,56%	102,41%
Gimnázium	-	300	-	-	-	-	-	60,00%
Összesen	96,86%	128,57%	106,64%	104,76%	97,46%	98,36%	98,28%	101,17%

forrás: Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban: JSZSZGYK)

Az óvodai étkeztetésben részt vevő gyermekek száma az előző évhez viszonyítva csökkent, míg az általános iskolai étkeztetésben enyhe növekedés volt megfigyelhető. Az intézményi gyermekétkeztetést igénybe vevő gyermekek összlétszáma 29 fővel mérséklődött, amely 1,47%-os változást jelent.

A gyermekétkeztetés 2025. évi adatai alapján az ellátórendszer működése összességében stabilnak tekinthető. Az összlétszám mérsékelt csökkenése elsősorban az óvodai korosztály létszámának alakulásával hozható összefüggésbe, miközben az általános iskolai intézményekben enyhe növekedés volt tapasztalható. A kedvezményes étkeztetés továbbra is jelentős szerepet tölt be a gyermekes családok támogatásában.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

Az Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 35/2023. (X. 19.) önkormányzati rendelet alapján biztosítja a kerület lakossága számára. A szolgáltatás szakmai kereteit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény, valamint azok végrehajtási rendeletei határozzák meg.

A gyermekjóléti alapellátási feladatokat az Önkormányzat a JSZSZGYK útján látja el.

A JSZSZGYK keretében a közvetlen gondozási, segítő és szakellátási feladatokat az alábbi szervezeti egységek biztosítják:

- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (CSGYSZ) (1081 Budapest, Népszínház utca 22.)

- Család- és Gyermekjóléti Központ (CSGYK) (1089 Budapest, Kőrös utca 35.)

Átmeneti Gondozás, ezen belül:

- Családok Átmeneti Otthona (CSÁO) (1086 Budapest, Koszorú utca 14-16.)
- Gyermek Átmeneti Otthona (GYÁO) (1088 Budapest, Szentkirályi utca 15.)

A szervezeti struktúra lehetővé teszi, hogy a kerületben élő gyermekek és családok szükségleteihez igazodva alapellátási, hatósági együttműködési, valamint átmeneti gondozási szolgáltatások egyaránt rendelkezésre álljanak.

A gyermekjóléti feladatellátás keretében a különböző szakmai egységek eltérő, ugyanakkor egymást kiegészítő szerepet töltenek be. A CSGYSZ elsődlegesen a lakosság számára közvetlenül elérhető alapellátási feladatokat biztosítja. Tevékenysége kiterjed többek között a tanácsadásra, információnyújtásra, családgondozásra, valamint a veszélyeztetettség megelőzését szolgáló segítő munkára. A CSGYK a kerületi szintű speciális szolgáltatások, továbbá a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai feladatok ellátásában tölt be kiemelt szerepet. Feladatai közé tartozik a védelembe vett, a családba fogadott, a nevelésbe vett, az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekekkel kapcsolatos esetkezelés, a kapcsolattartási ügyelet, valamint egyes speciális tanácsadási és koordinációs feladatok biztosítása. Az Átmeneti Gondozás intézményei azokban az esetekben nyújtanak segítséget, amikor a gyermek vagy a család lakhatási, életviteli vagy krízishelyzete miatt átmeneti bentlakásos elhelyezés válik szükségessé. E körbe tartozik a CSÁO és a GYÁO. Az egyes szervezeti egységek együttműködése biztosítja, hogy a gyermekek és családjaik szükségleteihez igazodó, több szintű segítségnyújtás álljon rendelkezésre a megelőzéstől a krízishelyzetek kezeléséig.

JSZSZGYK CSGYK 2025. évi működésének tapasztalatai

Alapellátásban részesülők száma

A gyermekjóléti alapellátás keretében 2025-ben összesen 592 veszélyeztetett kiskorú szerepelt a nyilvántartásban, amely a 2024. évi 563 főhöz képest emelkedést mutat. 2023-ban ez a szám 519 fő volt.

Védelembe vétel keretében 2025-ben 253 gyermek részesült gondozásban, míg ez a szám 2024-ben 281 fő, 2023-ban pedig 260 fő volt.

A tárgyévben 13 gyermek utógondozottként, 41 gyermek ideiglenes hatállyal elhelyeztként, valamint 104 gyermek családba fogadás keretében szerepelt a nyilvántartásban. 2024-ben az utógondozott gyermekek száma szintén 13 volt, az ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorúak száma pedig 34. A családba fogadásban érintett gyermekek száma a 2024. évi 83 főhöz képest jelentősen emelkedett.

Gyermekek veszélyeztetettségének okai

Az alábbi táblázat bemutatja a 2025-ös évben a kiskorúak veszélyeztetettségének főbb okait

(2025-ben 592 gyermek, 2024-ben 563 gyermek)

Nevelési, életviteli	181 (208)
Családi konfliktus	73 (73)
Szülő(k) betegsége	22 (10)
Fizikai, lelki, szexuális bántalmazás	96(30)
Fizikai, lelki elhanyagolás	64 (68)
Iskolai kirekesztés, erőszak	19 (6)
Kortárs csoport negatív hatása	8 (16)
Elégtelen lakáskörülmények	18 (57)
Kilakoltatás veszélye	7 (7)
Drogfogyasztás	9(15)
Csavargás	6 (26)
Tankötelezettség elmulasztása	89 (47)

(Forrás: JSZSZGYK, zárójelben a 2024-es adatok)

A gyermekek veszélyeztetettsége továbbra is jellemzően összetett, egymással összefüggő problémákból ered. A nyilvántartott esetekben rögzített vezető veszélyeztetettségi okok alapján 2025-ben a leggyakoribb problémák a nevelési, életviteli problémák (181 eset), a fizikai, lelki vagy szexuális bántalmazás (93 eset), a tankötelezettség elmulasztása (89 eset), a családi konfliktus (73 eset), és a fizikai vagy lelki elhanyagolás (64 eset).

A szakmai tapasztalatok szerint a veszélyeztető tényezők ritkán jelennek meg önálló problémaként. Az anyagi nehézségek, lakhatási bizonytalanság, mentális problémák, családi konfliktusok és gyermeknevelési nehézségek gyakran egymást erősítve vannak jelen.

2025-ben jelentősen emelkedett a fizikai, lelki vagy szexuális bántalmazás vezető okként rögzített eseteinek száma a megelőző évhez képest. A 2024. évi 30 esetről 2025-ben 93 esetre nőtt. Ez több mint háromszoros emelkedést jelent. Ez részben a jelzőrendszer fokozott érzékenységevel, a bántalmazás jeleinek tudatosabb felismerésével, valamint a jelzési hajlandóság erősödésével magyarázható. Ugyanakkor továbbra is feltételezhető, hogy a bántalmazás egyes formái, például a lelki és szexuális bántalmazás, jelentős látenciával vannak jelen, ezért a regisztrált esetek száma önmagában nem tükrözi teljes körűen a probléma valós mértékét. A gyermekvédelmi rendszer szempontjából továbbra is kiemelt jelentőségű a korai felismerés, a gyors jelzés, valamint az érintett gyermekek biztonságának mielőbbi biztosítása.

A gyermekek veszélyeztetettségének kialakulásához több esetben hozzájárulnak az egyszülős vagy mozaikcsaládos élethelyzetek, a családot érintő büntetőeljárás vagy szabadságvesztés, a gyakori költözés, lakóhelyváltogatás, a többgenerációs, zsúfolt együttélés, és mentális vagy pszichés problémák, és a 18 év alattiak gyermekvállalása, azaz a kiskorú szülőség. A tapasztalatok szerint a korai gyermekvállalás hátterében gyakran információhiány, korlátozott jövőkép, szociális hátrányok, valamint a párkapcsolati és szexuális egészséggel kapcsolatos ismeretek hiányosságai állnak. Mindez rámutat arra, hogy kiemelt jelentőségű a fiatalok életkoruknak megfelelő, hiteles kapcsolati, családi életre nevelési és reprodukív egészséggel

kapcsolatos felkészítése, valamint a prevenciós szemléletű iskolai és közösségi programok erősítése.

A CSGYK 2025-ben is kiemelt feladatként látta el a gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai előkészítő, javaslattevő és esetkezelési tevékenységet.

A tárgyévben az alábbi hatósági intézkedések kezdeményezésére került sor:

Védelembe vétel	120
Megelőző pártfogás	1
Családba fogadás	14
Ideiglenes hatályú elhelyezés	7
Harmadik személynél történő elhelyezés	7
Nevelésbe vétel	10
Gondozási hely megváltoztatása	5

(Forrás: JSZSZGYK)

Védelembe vétel

A CSGYK 2025-ben is jelentős számban tett javaslatot gyermekvédelmi hatósági intézkedések megtételére. A három év adatainak összevetése alapján megállapítható, hogy továbbra is a védelembe vétel kezdeményezése jelenti a leggyakrabban alkalmazott gyermekvédelmi beavatkozási formát. A védelembe vételre tett javaslatok száma 2023-ban 77 eset, 2024-ben 103 eset, 2025-ben 120 eset volt. Az elmúlt három év folyamatos emelkedése arra utal, hogy magas azon ügyek száma, amelyekben a gyermek veszélyeztetettsége már hatósági együttműködést igényel, ugyanakkor a gyermek családban történő nevelkedése még megfelelő támogatással fenntartható. 2025-ben a 103 első alkalommal induló védelembe vételi eljárás mellett, 47 felülvizsgálati eljárásban is részt vett a CSGYK.

Megelőző pártfogás

A megelőző pártfogás elrendelésére irányuló javaslatok száma az elmúlt három évben alacsony volt: 2023-ban 2 esetben, 2024-ben nem történt ilyen javaslattevés, míg 2025-ben 1 esetben került sor erre. Ez arra utal, hogy a megelőző pártfogás továbbra is speciális, célzottan alkalmazott intézkedés, amelyre jellemzően csak súlyosabb vagy fokozott kockázatú esetekben kerül sor. Az adatok értelmezését ugyanakkor korlátozza, hogy fővárosi és országos összehasonlítható adatok nem állnak rendelkezésre egységes formában.

Családba fogadás

A családba fogadásra tett javaslatok száma 2023-ban 33 eset, 2024-ben 20 eset, 2025-ben 14 eset volt. A csökkenő tendencia mellett ez az ellátási forma továbbra is fontos szerepet tölt be, mivel számos esetben a tágabb családi háló - elsősorban nagyszülők vagy közeli hozzátartozók - képes átvenni a gyermek gondozását. Ez gyermekvédelmi szempontból kedvezőbb megoldás lehet, mint az intézményi elhelyezés. A családba fogadás háttérben jellemzően szenvedélybetegség, pszichés problémák, szabadságvesztés, illetve külföldi tartózkodás állt.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

Az ideiglenes hatályú elhelyezésre tett javaslatok száma 2023-ban 25 eset, 2024-ben 23 eset, 2025-ben 7 eset volt. A jelentős csökkenés arra utalhat, hogy egyes krízishelyzetekben sikerült korábbi szakaszban beavatkozni, ugyanakkor az adatok értelmezésénél figyelemmel kell lenni

arra is, hogy a szakellátási férőhelyek korlátozott rendelkezésre állása országosan továbbra is nehezíti az azonnali elhelyezések megvalósítását. A szakmai tapasztalatok szerint továbbra is kihívást jelent a családjukból kiemelt gyermekek megfelelő és időben történő elhelyezése. A nevelőszülői férőhelyek korlátozott száma, valamint a szakellátási intézményrendszer humánerőforrás-nehezítettsége több esetben lassítja az elhelyezési folyamatokat. Meglehetősen érzékeny területet jelent az újszülött korú gyermekek elhelyezése, ahol egyes esetekben hosszabb kórházi tartózkodás válhat szükségessé a végleges gondozási hely kijelöléséig.

Harmadik személynél történő elhelyezés

A harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése 2023-ban 4 eset, 2024-ben 4 eset, 2025-ben 7 eset volt. Az emelkedés arra utalhat, hogy továbbra is fontos szerepe van a gyermek közvetlen környezetében rendelkezésre álló biztonságos kapcsolati háló bevonásának.

Nevelésbe vétel

A nevelésbe vétel elrendelésére tett javaslatok száma az elmúlt három évben csökkenő tendenciát mutatott. Míg 2023-ban 22 esetben, addig 2024-ben 12 esetben, 2025-ben pedig 10 esetben kezdeményezték a JSZSZGYK szakemberei ezt a hatósági intézkedést. A tendencia több szempontból értelmezhető. Egyrészt kedvező jelzés lehet abból a szempontból, hogy a gyermekjóléti alapellátás, a családgondozás és az egyéb támogató beavatkozások egyes esetekben eredményesen járulhattak hozzá a gyermek családban történő nevelkedésének fenntartásához, így kevesebb esetben vált szükségessé a családból történő kiemelés kezdeményezése. Másrészt a számok értelmezése ennél nagyobb körtekintést és realitást igényel, mivel a nevelésbe vételre tett javaslatok alakulását befolyásolhatja a gyermekvédelmi szakellátás kapacitása, a férőhelyhelyzet, valamint a szakmai döntéshozatal környezete is. A gyermekvédelmi szakellátás országos nehézségei -férőhelyhiány, a szakemberhiány és az elmúlt időszakban nyilvánosságra került súlyos szakmai problémák -közvetetten hatással lehetnek arra, hogy a szakemberek a lehető legtöbb családmegtartó eszközt igyekeznek alkalmazni a kiemelés kezdeményezése előtt. Ugyanakkor minden esetben hangsúlyozandó, hogy a gyermekvédelmi döntések középpontjában a gyermek biztonságának és legfőbb érdekének kell állnia. Amennyiben a gyermek súlyos veszélyeztetettségben él, a szükséges hatósági intézkedés késedelme további ártalmakhoz vezethet. Az adatok pontosabb értelmezését segítené a fővárosi és országos összehasonlító adatok rendelkezésre állása, ugyanakkor a kerületi tendencia alapján megállapítható, hogy a nevelésbe vétel továbbra is súlyos, végső eszközként alkalmazott beavatkozásként jelenik meg a gyermekvédelmi rendszerben.

Gondozási hely megváltoztatása

A gondozási hely megváltoztatására 2023-ban 5 esetben, 2024-ben 5 esetben, 2025-ben 5 esetben került sor, amely stabil esetszámot mutat. A gondozási hely megváltoztatására jellemzően akkor kerül sor, ha a korábbi elhelyezés nem biztosít megfelelő védelmet, stabilitást vagy a gyermek szükségleteihez igazodó ellátást. Ez arra is rámutat, hogy a gyermekvédelmi szakellátásban a bekerülést követően is folyamatos figyelemre és korrekcióra lehet szükség a gyermekek érdekében.

Átmeneti gondozáshoz kapcsolódó segítségnyújtás

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében a CSGYK segítséget nyújt a családok számára a gyermekek átmeneti gondozásának igénybevételéhez, és ezzel párhuzamosan támogatja az ellátást kiváltó okok megszüntetését, a családi működés helyreállítását, valamint a gyermek mielőbbi biztonságos hazatérésének feltételeit. A CSGYK közreműködésével 2024-ben 19 gyermek részesült átmeneti gondozásban, amely 8 családot érintett, 2025-ben 10 gyermek részesült átmeneti gondozásban, amely 7 családot érintett. A 2025. évi adatok az előző évhez képest csökkenést mutatnak mind a gyermekek, mind az érintett családok számában. Az átmeneti gondozás igénybevételének leggyakoribb okai a család lakhatási problémái, súlyos családi konfliktusok, bántalmazással érintett helyzetek, a gyermek magatartási vagy beilleszkedési nehézségei voltak. Az adatok alapján megállapítható, hogy az átmeneti gondozás továbbra is fontos kríziskezelő eszköz a gyermekvédelmi rendszerben, amely átmeneti biztonságot tud nyújtani azokban az élethelyzetekben, amikor a gyermek otthoni ellátása időlegesen nem biztosítható. Az ellátás eredményessége szempontjából meghatározó a családokkal párhuzamosan végzett intenzív szociális munka, amely a kiváltó problémák rendezését célozza.

Szolgáltatásba közvetítések, családmegtartó támogatás

A családok támogatása érdekében a CSGYK 2025-ben több esetben közvetített speciális szolgáltatásokhoz.

Szolgáltatás megnevezése	Közvetítések száma
hátralékkezelés	19 (12)
intenzív családmegtartó szolgáltatás	9 (10)
jogi tanácsadás	51 (43)
fejlesztőpedagógus	17 (9)
mentálhigiénés tanácsadás	41 (23)
családkonzultáció	-
összesen	137 (97)

(Forrás: JSZSZGYK, zárójelben a 2024-es adatok)

A rendelkezésre álló adatok alapján 2025-ben összesen 137 közvetítésre került sor, szemben a 2024. évi 97 közvetítéssel, amely számottevő emelkedést jelent. A közvetítések száma hátralékkezelés ügyében 12-ről 19-re, jogi tanácsadás ügyében 43-ról 51-re, fejlesztőpedagógiai segítség ügyében 9-ről 17-re, mentálhigiénés tanácsadás ügyében 23-ról 41-re emelkedett. Az intenzív családmegtartó szolgáltatásba történő közvetítések száma 10 esetről 9 esetre változott, amely lényegében az előző évivel azonos szintet jelez. A közvetítések számának növekedése arra utal, hogy a családok helyzetének kezelése egyre inkább több szakma összehangolt együttműködését igényli. A szolgáltatásba közvetítés ezért a gyermekjóléti munka egyik kiemelt eszköze, amely lehetőséget teremt arra, hogy a családok a problémáik jellegéhez igazodó, célzott segítséget kapjanak, és ezáltal erősödjenek a gyermek családban történő nevelkedésének feltételei

Családjukból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása

VIII. kerületi illetékesség alapján a JSZSZGYK nyilvántartásában 183 nevelésbe vett gyermek szerepelt 2025-ben, ugyanakkor tényleges gondozási tevékenység ennél jóval kevesebb

gyermek családja esetében valósulhatott meg. Ennek oka, hogy számos esetben a szülők életvitelszerűen nem a kerületben élnek, illetve tartózkodási helyük nem ismert. Két - három évvel ezelőtt a nevelésbe vett gyermekek családjával kapcsolatos munkát illetően a CSGYK belső protokollt dolgozott ki, amely szabályozza a szakellátás és az alapellátás közötti teendőket. A protokoll részét képezi a szakellátásba való bekerülés lépéseinek rögzítése, a szakellátásban nevelkedő gyermekek szüleivel kapcsolatos szociális munka, illetve külön rész foglalkozik a szülők és a szakellátásban nevelkedő gyermekek kapcsolattartásának elősegítésével. Emellett a külön hangsúly helyeződik a hazagondozás előkészítésére, lebonyolítására és a hazakerülést követő szociális munkára.

Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működése 2025-ben is meghatározó eleme volt a kerületi gyermekjóléti alapellátásnak. A rendszerben az oktatási-nevelési intézmények, egészségügyi szolgáltatók, szociális intézmények, rendvédelmi szervek, civil szereplők és egyéb társszervezetek működnek együtt annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő veszélyeztetettségi helyzetek minél korábban felismerhetők és kezelhetők legyenek. A tapasztalatok szerint továbbra is kiemelt jelentőségű a gyors információáramlás, a személyes szakmai kapcsolatok fenntartása, valamint az esetek közös értelmezése.

A CSGYK-hoz 2025-ben összesen 440 hivatalos jelzés érkezett a jelzőrendszer tagjaitól, amely növekedést jelent a 2024. évi 367 jelzéshez képest. A jelzésekkel érintett 0-17 éves személyek száma 568 fő volt, amely szintén jelentős emelkedést mutat az előző évhez képest. A nagykorú személyeket érintő jelzések száma 12 volt. A bejelentések döntő többsége írásban érkezett, ami a dokumentáltság és a formális együttműködés erősödését mutatja.

A CSGYK tapasztalatai szerint 2025-ben is a tankötelezettség elmulasztásával kapcsolatos jelzések voltak a leggyakoribbak. Az oktatási intézmények 91 esetben 50 órát meg nem haladó, további 118 esetben 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás miatt tettek jelzést, így az összes bejelentés több mint fele közvetlenül az iskolai mulasztásokhoz kapcsolódott. Ez továbbra is arra utal, hogy az oktatási rendszerrel való kapcsolat megszakadása a gyermekek veszélyeztettségének egyik legfontosabb korai indikátora.

Pozitív tapasztalatként rögzíthető, hogy az együttműködési hajlandóság a kerületben erősödött, ugyanakkor továbbra is vannak fejlesztendő területek. Visszatérő probléma a kerületi gyermek-háziorvosok alacsony aktivitása a jelzőrendszerben, valamint az, hogy több szakember részéről igény mutatkozik a gyermekvédelmi jogszabályokkal, a családon belüli erőszakkal, a kapcsolattartási ügyekkel és a jelzési kötelezettséggel kapcsolatos további képzésekre.

A szakmai tudásmegosztást segítette a CSGYSZ és a CSGYK együttműködésében korábban elkészített, szakemberek számára összeállított gyermekvédelmi tájékoztató kiadvány („Kérdések és válaszok”), amely 2025-ben is számos intézményhez és szakemberhez eljutott. A visszajelzések alapján a kiadvány gyakorlati segítséget nyújtott a jelzőrendszeri feladatok, kötelezettségek és eljárások jobb megértéséhez.

A jelzőrendszer 2025-ben működőképes és aktív volt, ugyanakkor a növekvő esetszámok, az iskolai hiányzások magas aránya, valamint a családon belüli erőszakhoz kapcsolódó ügyek jelenléte továbbra is jelentős terhelést helyezett a rendszerre. A következő időszak egyik legfontosabb feladata az együttműködés további mélyítése, a személyes szakmai fórumok fenntartása és a korai beavatkozás lehetőségeinek erősítése.

Speciális gyermekjóléti szolgáltatások

A CSGYK a törvényben meghatározott alapfeladatokon túl 2025-ben is több olyan speciális gyermekjóléti szolgáltatást működtetett, amelyek célja a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a családok támogatása, valamint a már kialakult krízishelyzetek gyors és hatékony kezelése volt. E szolgáltatások közé tartozik az utcai és lakótelepi szociális munka, a kapcsolattartási ügyelet és mediáció, a kórházi szociális munka, a gyermekvédelmi készenléti szolgálat, a jogi tájékoztatásnyújtás, a család konzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység, továbbá a mentálhigiénés és fejlesztőpedagógiai ellátások.

A kapcsolattartási ügyelet 2025-ben 34 család számára nyújtott segítséget, összesen 100 alkalommal megvalósult kapcsolattartással. A szolgáltatás fontos szerepet tölt be azokban az esetekben, amikor a különélő szülők és gyermekek közötti kapcsolat fenntartása támogatást, biztonságos kereteket vagy szakmai közreműködést igényel.

A mediációs folyamatok célja a családon belüli konfliktusok békés rendezése, valamint olyan megállapodások kialakítása volt, amelyek minden esetben a gyermek érdekét szolgálják. 2025. évben CSGYK-nál összesen 7 alkalommal tartottak a szakemberek kapcsolatügyi mediációs ülést, melynek célja a megállapodás megkötése volt. A folyamat 7 családot, összesen 21 főt érintett. Minden alkalommal a Bíróság delegálta a családokat a kapcsolatügyi munkacsoporthoz.

A kórházi szociális munka keretében 77 jelzés érkezett egészségügyi intézményekből. A jelzések többsége pszichoszociális veszélyeztetettségre, családi működési zavarokra, illetve pszichiátriai ellátást igénylő helyzetekre vonatkozott. Ez a szolgáltatás fontos kapcsolódási pontot jelent az egészségügyi és a gyermekvédelmi rendszer között, hiszen számos krízishelyzet először az egészségügyi ellátás során válik láthatóvá.

A gyermekeket érintő ügyekben a legtöbb jelzés a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézetből, valamint a Semmelweis Egyetem I. számú Gyermekgyógyászati Klinikájából érkezett. A megkeresések egy része a gyermek vizsgálata, ellátása során észlelt, veszélyeztetésre utaló körülményekhez kapcsolódott. Az egészségügyi szakemberek több esetben a családdal való kapcsolatfelvételhez, a pszichés gondozás támogatásához, az együttműködés elősegítéséhez, illetve a gyermek családi és szociális körülményeinek feltérképezéséhez kértek segítséget.

A felnőtteket érintő jelzések között 2025-ben megjelentek a Semmelweis Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikájáról, a Semmelweis Egyetem I. számú Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájáról, valamint a Dél-pesti Centrumkórházból érkező megkeresések is. Ezekben az ügyekben a pszichoszociális veszélyeztettség mellett gondozatlan várandósság, illetve kábítószer-használat gyanúja is felmerült. A kórházi szociális munkások jellemzően kapcsolatfelvétel, környezettanulmány jellegű helyzetfeltárás, ügyintézésben való segítségnyújtás, illetve családgondozás kezdeményezése céljából fordultak a JSZSZGYK-hoz. Külön figyelmet érdemelnek a gondozatlan várandóssággal, újszülött hazaadhatóságával és a csecsemő helyzetének rendezésével kapcsolatos jelzések. A Péterfy Sándor Utcai Kórház-Rendelőintézet, valamint más egészségügyi intézmények megkeresései alapján továbbra is jelen van az a probléma, hogy egyes várandósságok megfelelő gondozás nélkül zajlanak, és az újszülött megszületésekor már azonnali szociális, gyermekvédelmi beavatkozásra van szükség. Ez a tendencia érzékeny terület, mert az anya és az újszülött biztonsága, a családi háttér

feltérképezése és a további ellátási út gyors kijelölése egyszerre igényel egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi együttműködést.

A 2025. évben papír alapú jelzés kiskorú várandósságról nem érkezett, ez azonban nem jelenti azt, hogy ilyen élethelyzet ne jelent volna meg a JSZSZGYK látókörében.

A kórházi jelzésekkel érintett személyek nemek szerinti megoszlása kiegyenlített volt: 38 fiú/férfi és 39 lány/nő szerepelt az adatok között. Életkor szerint a jelzések döntő többsége kiskorúakat érintett: 18 év alatt 63 fő, ezen belül 29 lány és 34 fiú jelent meg az esetekben. A 18 év feletti érintettek száma 14 fő volt, közülük 4 férfi és 10 nő.

A jelzett problémák között nagy számban jelent meg a családi körülmények és a szociális helyzet feltérképezésének igénye, a családgondozáshoz és ügyintézéshez kapcsolódó segítségkérés, valamint a pszichés gondozás szükségessége. Jelentős számban érkeztek jelzések kortárs bántalmazás, intrafamiliaris konfliktus, tiltott vagy bódító szerek használata, deviálódó magatartás, együttműködés hiánya, elhanyagolás, pszichés vagy pszichiátriai kórképek, gondatlanság vagy gyermekbaleset miatt is. Egy-egy esetben gyermekbántalmazás, illetve csecsemőrablás is megjelent a jelzett problémák között.

Az adatok alapján megállapítható, hogy az egészségügyi intézmények jelzései gyakran olyan súlyos vagy összetett élethelyzeteket tesznek láthatóvá, amelyekben a gyermekvédelmi, szociális és egészségügyi beavatkozás összehangolása elengedhetetlen. A kórházi jelzések szerepe ezért nem pusztán információátadás, hanem a korai felismerés és a gyors beavatkozás egyik fontos eszköze. A 2025. évi tapasztalatok alapján továbbra is indokolt az egészségügyi intézményekkel való rendszeres kapcsolattartás, a jelzési gyakorlat erősítése, valamint a gondozatlan várandóssággal, pszichés veszélyeztetettséggel és gyermekbántalmazással kapcsolatos esetek kiemelt figyelemmel kísérése.

probléma típusa	darabszám	intézmény
családi körülmények, szociális helyzet feltérképezése/kapcsolatfelvétel ügyintézéshez, családgondozáshoz segítségkérés	3	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Ápolási Igazgatás – Gyermek-és Serdülő Pszichiátriai Osztály
	5	Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika
	2	Péterfy Kórház- Rendelőintézet Szociális Csoport
	4	Semmelweis Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
	10	Dél-Pesti Centrum Kórház
	1	Szent János Kórház
gondozatlan terhesség/várandós kiskorú/újszülött hazaadhatósága, helyzetének rendezése	1	Semmelweis Egyetem I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
	1	Dél-pesti Centrum Kórház
	1	Budapesti Szent Margit Kórház
kortárs bántalmazás	12	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Ápolási Igazgatás

intrafamiális konfliktus/pszichés gondozás kérése	7	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Gyermek- és Serdülő Pszichiátriai Osztály
	2	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Ápolási Igazgatás
	2	Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika
	2	Vadaskert Alapítvány
	2	Szent János Kórház
tiltott/bódító szerek fogyasztása/deviálód ó magatartás	1	Semmelweis Egyetem I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
	4	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Ápolási Igazgatás
együtműködés hiánya/elhanyagolás	1	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Gyermek- és Serdülő Pszichiátriai Osztály
	1	Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika
pszichés/pszichiátria i kórképek	3	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Ápolási Igazgatás
gondatlanság/ gyermekbaleset	8	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Ápolási Igazgatás
	1	JSZSZGYK CSGYK Készenléti Szolgálat
	1	Velkey László Gyermekkegészségügyi Központ
gyermekbántalmazá s	1	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet Ápolási Igazgatás
csecsemőrablás	1	Dél-Pesti Centrum Kórház
összesen	77	

Forrás: JSZSZGYK

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2025-ben is kiemelt prevenciós eszköz volt. A szakemberek rendszeres jelenléttel 8 általános iskolában, 12 középiskolában és 11 óvodában biztosítottak segítséget. Az év során több mint 3400 gyermekkel dolgoztak egyéni, csoportos és közösségi formában. A szolgáltatás keretében prevenciós foglalkozások, közösségépítő programok, konfliktuskezelést segítő alkalmak, valamint pedagógusokkal és szülőkkel folytatott konzultációk valósultak meg. Az intézményi jelenlét hozzájárul ahhoz, hogy a problémák korai szakaszban felismerhetők és kezelhetők legyenek.

A mentálhigiénés szolgáltatások területén 2025-ben jelentős szakmai fejlődés történt. A szakmai stáb bővülése és a pszichológiai támogatás erősítése lehetővé tette a gyermekeket és családokat érintő összetettebb problémák hatékonyabb kezelését. A szakemberek feladatai közé tartozott az egyéni támogatás, a pszichoedukáció, prevenciós programok szervezése, valamint az oktatási intézményekkel közös mentális egészségfejlesztő együttműködések megvalósítása.

A FiDo Ifjúsági Központ (továbbiakban: FiDo) a JSZSZGYK fiatalokat segítő, alacsonyküszöbű szolgáltatást nyújtó szakmai egysége, amely a VIII. kerületi FiDo Parkban, a

Koltói Anna téri pavilonban működik. A szolgáltatás sajátossága, hogy olyan fiatalokat is képes elérni, akik a hagyományos intézményi keretekhez nehezebben kapcsolódnak, ugyanakkor fokozottan érintettek szociális, gyermekvédelmi, iskolai, családi vagy kortárskapcsolati problémákban. A FiDo működésének egyik legfontosabb értéke, hogy bizalmi alapon, nem hierarchikus, nyitott közösségi térként kínál kapcsolódási lehetőséget a fiataloknak.

A FiDo klienskörét jellemzően a kerület hátrányosabb helyzetű, mélyszegénységgel érintettebb részeiről érkező gyermekek és fiatalok alkotják. A látogatók között jelentős számban vannak roma fiatalok, iskolaelhagyással érintett vagy az iskolarendszerben nehezen megtartható gyermekek, valamint a CSGYSZ, illetve a CSGYK látókörébe tartozó fiatalok. A tapasztalatok szerint megjelennek szökésben lévő szakellátott fiatalok is, ami kiemelt gyermekvédelmi kockázatot jelent. A parkban és a FiDo szolgáltatásait igénybe vevők körében emellett növekvő számban vannak jelen magyarul nem beszélő külföldi fiatalok és családok is, többek között pakisztáni, kínai és afrikai háttérű látogatók. E csoport szükségleteiről jelenleg még kevés információ áll rendelkezésre, ugyanakkor tartós jelenlétük alapján fontos jövőbeni feladat az interkulturális közvetítés és az eltérő kulturális háttérű családok eléréséhez szükséges szakmai kompetenciák erősítése.

A FiDo működési környezetét jelentősen befolyásolják a FiDo Parkban és környezetében tapasztalható társadalmi problémák. A parkban jelen vannak utcán élő emberek, rendszeresen felmerülnek higiéniai problémák, köztéri droghasználat, alkoholfogyasztás, rongálás és vandalizmus, továbbá a nyilvános illemhely hiánya is nehezíti a mindennapi működést. Ezek a tényezők közvetlenül hatnak a FiDo munkájára, hiszen a fiatalok olyan térben vannak jelen, ahol egyszerre kell biztosítani a nyitottságot, az elérhetőséget, a biztonságot és a gyermekvédelmi szempontból felelős működést.

A fiatalok körében több problématerület is markánsan megjelenik. A droghasználat széles spektruma tapasztalható az energiatárolók és elektromos cigaretták használatától kezdve a kannabiszon át az új pszichoaktív szerekig. A szerhasználati kockázatok mellett gyakoriak a konfliktusok, az agresszió és az erőszakos helyzetek, valamint a kortársbántalmazás különböző formái. A fiatalok online térhasználatuk sok esetben összekapcsolódik a fizikai térben zajló konfliktusokkal, így az online és offline veszélyeztetettség egymást erősítő módon jelenik meg. A szakmai tapasztalatok szerint a fiatalok egy része kriminalizálódási kockázattal érintett, ugyanakkor csellengő, kallódó életvitelük miatt áldozattá válás szempontjából is fokozottan veszélyeztetettek. A szexuális élet egyre fiatalabb életkorban történő megjelenése, valamint a szexuális edukáció hiánya szintén olyan terület, amely a jövőben tudatosabb szakmai választ igényel.

A FiDo alapvető célja, hogy a kerületi gyermekeket, fiatalokat és családjaikat olyan közösségbe hívja be, amely kölcsönös bizalmon, tiszteleten és stabil felnőtt jelenlétén alapul. A szolgáltatás egyszerre biztosít szabadidős elfoglaltságot, közösségi kapcsolódást, kulturális és sportprogramokat, valamint szociális és érzelmi támogatást. A fiatalok részéről fontos igényként jelenik meg a biztonságos tér, az egyéni figyelem, a mentorálás, a kreatív önkifejezési lehetőségek és a konfliktuskezelési támogatás. A FiDo szakmai munkája ezért nem pusztán programok szervezéséből áll, hanem a veszélyeztetettség felismeréséből, a bizalmi kapcsolat megtartásából, a problémák megfelelő szakmai irányba tereléséből és a korai beavatkozás lehetőségének megteremtéséből is.

A 2025. évben a FiDo a nyári szünetben hétfőtől vasárnapig 10:00 és 20:00 óra között, az év többi részében hétköznap 12:00 és 20:00 óra között, hétvégén pedig 10:00 és 20:00 óra között tartott nyitva. A szolgáltatás magas elérhetőségét jelzi, hogy 2025-ben összesen 1276 fiatal fordult meg a FiDoban, közülük 866 fiú és 410 lány volt. A látogatások száma 9795 alkalom

volt, amely emelkedést jelent a 2024. évi 8612 látogatáshoz képest. A látogatói adatok alapján megállapítható, hogy a FiDo stabilan jelen van a kerületi fiatalok mindennapjaiban, és olyan szolgáltatási formát biztosít, amely iránt folyamatos, sőt növekvő igény mutatkozik.

A programkínálat 2025-ben sokszínű volt, és illeszkedett a fiatalok érdeklődéséhez, életkori sajátosságaihoz és szükségleteihez. A rendszeres sport- és közösségi programok között szerepelt a floorball, a pingpong edzés és bajnokság, a jeles napok közös megünneplése, valamint a zenei csoport. A kreatív és önkifejezést támogató programok között kiemelt szerepet kaptak a rádiós műhely, a Rap Műhely, a Freestyle Péntek, a Szabad Mikrofon VOL3., Fatima énekórái, valamint a RAP Mikulás. Mindezek mellett nyári napközis tábort, kézműves foglalkozásokat, tematikus hónapokat, Halloween rendezvényt, szülőfórumokat, FiDo x Menedék Pikniket és szakmaközi fórumokat is szervezett. Ezek a programok egyszerre szolgálták a közösségépítést, a tehetségek kibontakoztatását, a fiatalok biztonságos szabadidő-eltöltését és a segítő kapcsolatok megerősítését.

A 2025. évi szakmai célkitűzések között szerepelt a gyermekvédelmi protokoll kialakítása, a jelzőrendszeri együttműködés erősítése, a mentorálás bevezetése, a rádiós és rap műhely stabilizálása, az önkéntes program előkészítése, valamint a JSZSZGYK más szakmai egységeivel való kapcsolatok formalizálása. A célok döntő többsége megvalósult vagy folyamatban van. A szakmai munka egyik fontos iránya, hogy a FiDo ne elszigetelt ifjúsági térként működjön, hanem szervesen kapcsolódjon a kerületi gyermekvédelmi és szociális ellátórendszerhez. Ennek része a jelzőrendszeri együttműködés, a szakmaközi fórumok szervezése, valamint az, hogy a fiatalokkal kapcsolatos problémák megfelelő szakmai mederbe kerüljenek anélkül, hogy ez a bizalmi kapcsolatot szükségtelenül sértené.

A FiDo 2025-ben pályázati és projektalapú kezdeményezésekben is részt vett. Kapcsolódott a Gyermekrésztvételi Költségvetéshez, a Balog Paci ösztöndíjhoz kapcsolódó projekthez, valamint Erasmus+ pályázati partnerként egy nemzetközi ifjúsági rap- és hip-hop program előkészítéséhez. Bár az Erasmus+ pályázat 2025-ben nem nyert támogatást, módosított formában 2026-ban ismét benyújtható, ennek előkészítése folyamatban van.

A működés tapasztalatai alapján a FiDo egyszerre tölt be közösségi, prevenciós, gyermekvédelmi és ártalomcsökkentő szerepet. Olyan fiatalokat ér el, akik sok esetben más intézményes formákból kiesnek vagy azokhoz bizalmatlanul viszonyulnak. A stabil felnőtt jelenlét, a sport, a zene, a kreatív önkifejezés és a közösségi kapcsolódás lehetősége hozzájárulhat a fiatalok önbizalmának, szociális kompetenciáinak és jövőképeinek erősítéséhez.

A gyermekvédelmi készenléti szolgálat a krízishelyzetek kezelésének nélkülözhetetlen eleme. 2025-ben 70 megkeresés érkezett, amelyek közül 11 esetben volt szükség azonnali intézkedésre vagy elhelyezés megszervezésére. A krízisek leggyakrabban családon belüli konfliktusokhoz, lakhatási problémákhoz vagy felügyelet nélkül maradt gyermekekhez kapcsolódtak. A működés során továbbra is kihívást jelentett a megfelelő férőhelyek hiánya, különösen nagyobb létszámú családok sürgős elhelyezése esetén.

Fejlesztési irányok és jövőbeli célok

A 2025. évi szakmai tapasztalatok alapján a következő időszakban is kiemelt jelentőségű feladat marad a gyermekjóléti alapellátás folyamatos fejlesztése, a szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása, valamint a gyermekeket és családokat érintő problémákra adott válaszok hatékonyságának erősítése. A változó társadalmi, gazdasági és mentális terhekhez igazodó, rugalmas intézményi működés a következő években is meghatározó szempont lesz.

Elsődleges fejlesztési irányként jelenik meg a gyermekvédelmi jelzőrendszer együttműködésének további erősítése. Ennek része a jelzőrendszeri tagok közötti információáramlás javítása, a személyes szakmaközi egyeztetések bővítése, a közös esetkezelési gyakorlatok fejlesztése, valamint a szereplők gyermekvédelmi ismereteinek folyamatos támogatása.

Kiemelt cél a prevenció programok további bővítése is, az oktatási-nevelési intézményekben, illetve a családok mindennapi életéhez kapcsolódó területeken. A korai beavatkozás, a szülői kompetenciák erősítése, a konfliktusmegelőzés, az iskolai hiányzások csökkentése, valamint az online és közösségi térben jelentkező kockázatok kezelése hosszabb távon is meghatározó feladat marad.

A mentálhigiénés szolgáltatások fejlesztése szintén indokolt, tekintettel arra, hogy a gyermekek, fiatalok és családok körében egyre gyakrabban jelennek meg pszichés terhek, szorongásos tünetek, kapcsolati konfliktusok és krízishelyzetek. Ennek megfelelően fontos a pszichológiai támogatások kapacitásának növelése, a könnyen elérhető tanácsadási formák bővítése, valamint a szakemberek közötti együttműködés további erősítése.

Jövőbeli célként fogalmazható meg az ifjúsági programok és közösségi kezdeményezések további támogatása is. A fiatalok számára biztosított biztonságos közösségi terek, készségfejlesztő programok, részvételi lehetőségek és alacsonyküszöbű szolgáltatások hozzájárulnak a társadalmi beilleszkedéshez, a közösségi kohézió erősítéséhez, valamint a veszélyeztetettség kockázatok csökkentéséhez.

Emellett továbbra is fontos feladat a krízishelyzetek kezelésére alkalmas átmeneti férőhelyek számának bővítése a gyermekes családok, bántalmazást elszenvedő szülők, illetve sürgős elhelyezést igénylő gyermekek esetében. A lakhatási válsághelyzetek és családi krízisek gyakoribbá válása indokoltá teszi az átmeneti gondozási kapacitások fejlesztését.

JSZSZGYK CSGYSZ 2025. évi működésének tapasztalatai

Alapellátásban részesülők száma

2025. január 1. és december 31. között a CSGYSZ szolgáltatásait összesen 3 203 fő vette igénybe, amely 1 840 családot érintett. Az adatok alapján jól látható, hogy a szolgálat tevékenysége továbbra is széles körben eléri a kerület lakosságát, és nemcsak gyermekes családok, hanem különböző élethelyzetben lévő felnőttek és idősebb korosztályok számára is támogatást nyújt.

Az ellátást igénybe vevők közül 2 340 fő, összesen 1 248 család együttműködési megállapodás alapján részesült szolgáltatásban. Ez jellemzően tartósabb, tervezett segítő kapcsolatot jelent, amelyben a családokkal vagy egyénekekkel közösen meghatározott célok mentén zajlik a szociális munka. További 863 fő, 592 család esetében nem együttműködési megállapodás alapján történt segítségnyújtás, amely rendszerint egyszeri, rövidebb idejű ügyintézés, tanácsadást, információnyújtást vagy krízisjellegű támogatást jelent.

A 2025. évi adatok az előző évhez képest az ellátott személyek számában mérsékelt növekedést, az ellátott családok számában pedig jelentősebb emelkedést mutatnak. Míg 2024-ben a család- és gyermekjóléti szolgáltatást összesen 3143 fő, 1641 család vette igénybe, addig 2025-ben 3 203 fő, 1 840 család jelent meg a szolgáltatásban. Ez azt jelzi, hogy a CSGYSZ 2025-ben több családot ért el, miközben az ellátott személyek száma csak kisebb mértékben változott.

Az ellátási forma szerinti megoszlásban átrendeződés figyelhető meg. Az együttműködési megállapodás alapján ellátottak száma 2024-hez képest csökkent: 2024-ben 457 fő és 1336 család, 2025-ben 2340 fő és 1248 család részesült ilyen formában szolgáltatásban. Ezzel párhuzamosan jelentősen nőtt azoknak a száma, akik nem együttműködési megállapodás alapján vették igénybe a szolgáltatást: 2024-ben 686 fő és 305 család, 2025-ben már 863 fő és 592 család tartozott ebbe a körbe.

A nem együttműködési megállapodás alapján ellátott családok számának jelentős növekedése arra is felhívja a figyelmet, hogy egyre több család kerül kapcsolatba a szolgáltatással olyan élethelyzetben, amely nem feltétlenül igényel hosszabb gondozási folyamatot, de szükségessé teszi az eligazítást, az intézményrendszerhez való hozzáférés segítségét vagy az azonnali szociális támogatást.

	Ellátott személyek száma:	Ellátott családok száma:
Együttműködési megállapodás alapján	2340	1248
Nem együttműködési megállapodás alapján	863	592
Összesen:	3203	1840

Forrás: JSZSZGYK

Az együttműködési megállapodás alapján ellátott személyek nem és életkor szerinti megoszlása azt mutatja, hogy a szolgáltatás a teljes életciklust lefedi. A gyermekkorú ellátottak közül a 6-13 éves korosztály jelent meg a legnagyobb számban (315 fő), amelyet a 14-17 évesek csoportja követett (227 fő). Ez arra utal, hogy az iskoláskorú gyermekeket érintő nevelési, magatartási, iskolai hiánnyal kapcsolatos, illetve családi működésből eredő problémák továbbra is meghatározóak a CSGYSZ munkájában

Életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	Össz.:
Férfi	43	68	147	116	54	112	165	121	134	960
Nő	40	58	168	111	118	178	319	169	219	1380
Összesen:	83	126	315	227	172	290	484	290	353	2340

Forrás: JSZSZGYK

A felnőtt korosztályok közül a 35-49 évesek csoportja volt a legnagyobb létszámú (484 fő), ami összefüggésben állhat azzal, hogy ez a korosztály jellemzően aktív szülői szerepben van, és gyakran egyszerre szembesül gyermeknevelési, megélhetési, lakhatási vagy kapcsolati nehézségekkel. Jelentős volt az 50 év feletti korosztály jelenléte is, különösen a 62 év felettieké (353 fő), ami jelzi, hogy a családsegítő szolgáltatások nem kizárólag gyermekes családokat érintenek, hanem az idősebb, támogatásra szoruló lakosság számára is fontos segítséget nyújtanak.

Nemek szerinti bontásban a nők száma magasabb volt (1380 fő), mint a férfiaké (960 fő). Ez összhangban áll a szociális ellátórendszer országosan is tapasztalható tendenciájával, amely szerint a segítségkérésben, ügyintézésben, illetve a gyermekeket érintő ügyek intézésében gyakrabban jelennek meg nők, többnyire anyák és egyedülálló szülők.

Gyermekek veszélyeztetettségének okai

A CSGYSZ adatai alapján 2025-ben 1.248 család esetében került rögzítésre elsődleges probléma, míg a problémák halmozott száma 3.649 volt. Ez azt mutatja, hogy az ellátásba kerülő családoknál a nehézségek jellemzően nem önmagukban jelentkeznek, hanem több, egymással összefüggő probléma együttesen alakítja ki a veszélyeztetettséget. Míg 2024-ben 1.336 család esetében 3.472 problémát rögzítettek, 2025-ben az elsődleges problémával érintett családok száma csökkent, a halmozott problémaszám viszont emelkedett. Ez arra utal, hogy bár kevesebb család szerepelt elsődleges probléma szerint a nyilvántartásban, az érintett családok helyzete összetettebbé vált.

Az elsődleges problémák között 2025-ben továbbra is az életviteli nehézségek jelentek meg a legnagyobb számban: 251 család esetében ez volt a vezető probléma, halmozottan pedig 733 alkalommal fordult elő. Bár az életviteli problémák elsődleges problémaként kevesebb családnál jelentek meg, mint 2024-ben, a halmozott előfordulásuk emelkedett, ami arra utal, hogy sok esetben más problémák mellett továbbra is meghatározó tényezőként vannak jelen.

Jelentős maradt az anyagi, megélhetési és lakhatással összefüggő problémák szerepe is. Ezek 2025-ben 179 családnál jelentek meg elsődleges problémaként, halmozottan pedig 591 esetben szerepeltek. Ez ugyan csökkenést mutat a 2024. évi adatokhoz képest, ugyanakkor továbbra is az egyik legnagyobb súlyú problémacsoport maradt. A megélhetési és lakhatási bizonytalanság sok esetben nem önállóan jelenik meg, hanem családi konfliktusokkal, elhanyagolással, gyermeknevelési nehézségekkel vagy mentális terhekkel együtt.

Az elhanyagolás 2025-ben 158 családnál szerepelt elsődleges problémaként, halmozottan pedig 250 esetben jelent meg. Ezen belül továbbra is kiemelkedő az oktatási, nevelési elhanyagolás, amely 134 család esetében jelent meg elsődleges problémaként. Ez szorosan kapcsolódhat az iskolai hiányzásokhoz, a gyermekintézményekkel való együttműködési nehézségekhez, valamint a családok életviteli és megélhetési problémáihoz.

Fontos változás, hogy 2025-ben emelkedett a családon belüli bántalmazás elsődleges problémaként való megjelenése. Míg 2024-ben 41 családnál, addig 2025-ben már 69 családnál rögzítették ezt vezető problémaként. A halmozott előfordulás szintén nőtt, 85-ről 130-ra. Ez nagyon súlyos jelzés, mert a bántalmazás a gyermekek biztonságát, testi-lelki fejlődését közvetlenül veszélyezteti, és gyakran más problémák mögött, rejtettebb formában jelenik meg.

A gyermeknevelési problémák szintén emelkedést mutatnak: 2024-ben 85, 2025-ben 103 családnál jelentek meg elsődleges problémaként. A gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek száma is nőtt, 9 családról 17 családra. Ezek az adatok arra utalnak, hogy a szülői kompetenciák támogatása, a gyermekintézményekkel való együttműködés erősítése és a korai, preventív beavatkozások továbbra is kiemelt jelentőségűek.

A lelki, mentális vagy pszichiátriai problémák elsődleges problémaként közel azonos szinten jelentek meg 2024-hez képest, ugyanakkor továbbra is jelentős tényezőt képviselnek. A

mentális terhek sok esetben más problémákkal összekapcsolódva jelennek meg, például családi konfliktusokkal, bántalmazással, szenvedélybetegséggel vagy gyermeknevelési nehézségekkel.

Külön figyelmet érdemel az ügyintézésrel és információkéréssel kapcsolatos problémák magas száma. Az információkéréssel kapcsolatos esetek elsődleges problémaként 78-ról 99-re, halmozottan pedig 365-ről 500-ra emelkedtek. Ez azt jelzi, hogy a családok jelentős részének nemcsak közvetlen szociális vagy gyermeknevelési támogatásra van szüksége, hanem eligazításra is az ellátórendszerben, a jogosultságok, szolgáltatások és hivatalos ügyintézési utak között.

A veszélyeztetett gyermekek ügyében a CSGYSZ 2025-ben is folyamatos szóbeli és írásbeli kapcsolatot tartott a jelzőrendszeri tagokkal. Ennek jelentőségét mutatja, hogy az év során 5612 esetkonzultációra, 18 esetkonferenciára és 22 esetmegbeszélésre került sor. Ezek az egyeztetések a gyors reagálás, a pontosabb helyzetértékelés és az összehangolt beavatkozás szempontjából alapvető fontosságúak.

A legsúlyosabb esetekben hatósági intézkedés kezdeményezése is szükségessé vált. A CSGYSZ 2025-ben 13 gyermek esetében tett ideiglenes hatályú elhelyezésre javaslatot esetkonferencia összehívása nélkül, mivel a gyermekeket olyan fokú veszélyeztetettség érte, amelyre más intézkedés nem adott volna valós és azonnali választ. Emellett az átmeneti gondozás igénybevétele 54 gyermek esetében vált szükségessé, amely 29 családot érintett.

Válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása

Várandós anya válsághelyzete akkor áll fenn, ha olyan családi, környezeti, szociális, társadalmi helyzet, vagy ezek következtében kialakult olyan állapot keletkezik, amely a várandós anya testi vagy lelki megrendülését okozza, és ezen okok fennállása veszélyezteti a gyermekének egészséges megszületését. A CSGYSZ-hez forduló várandós anyák részére minden esetben tájékoztatást nyújtanak az őt megillető jogokról és támogatásokról. Feladatuk a szociális ellátásokhoz, a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának megszervezése.

Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A CSGYSZ-hez 2025-ben összesen 1618 jelzés érkezett. A jelzések okai között szintén meghatározó volt a tankötelezettség elmulasztása, emellett hangsúlyosan jelent meg a családon belüli bántalmazás, a hozzátartozók közötti erőszak, a kerületbe történő beköltözéssel összefüggő nehézségek, valamint a gyermekek viselkedésével kapcsolatos problémák köre. A CSGYSZ-nél kezelt ügyek magas száma azt jelzi, hogy a lakosság közvetlen problémái és a mindennapi krízishelyzetek jelentős része ezen a belépési ponton keresztül jelenik meg.

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma a 2025. évben:

Megnevezés	0–17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel
------------	--	--

			kapcsolatos an megküldött jelzések száma
1	Egészségügyi szolgáltató	77	11
2	- ebből védőnői jelzés	22	3
3	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	163	11
4	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	57	0
5	Átmeneti gondozást biztosítók	4	1
6	Köznevelési intézmény	545	4
7	Rendőrség	130	24
8	Ügyészség, bíróság	28	0
9	Pártfogó Felügyelői Szolgálat	1	0
10	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	4	2
11	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	4	1
12	Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	37	29
13	Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	12	25
14	Közüzemi Szolgáltatók	4	31
15	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	322	62
16	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	4	0
17	Összesen	1414	204
18	A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	1224	187

Forrás: JSZSZGYK

A jelzőrendszer működésének hatékonyságát jól mutatja, hogy 2025-ben a CSGYSZ és a CSGYK munkatársai 5612 esetkonzultációt folytattak le, 18 esetkonferenciát tartottak, valamint 22 alkalommal került sor esetmegbeszélésre. Ezek az adatok azt mutatják, hogy a gyermekvédelmi munka nem kizárólag a beérkező jelzések fogadásából áll, hanem folyamatos szakmai egyeztetést, koordinációt és közös döntés-előkészítést igényel.

2025-ben tovább működött a korábban, a CSGYK által létrehozott jelzőrendszeri esetmegbeszélő csoport, amely fórumot biztosított a pedagógusok, védőnők, egészségügyi dolgozók, bölcsődei és óvodai szakemberek, rendészeti szereplők és szociális szakemberek közös gondolkodására. A résztvevők visszajelzései alapján ezek a személyes találkozások érdemben segítik a szakmai kapcsolatok erősödését, a kompetenciahatárok tisztázását és a jelzési kötelezettséggel kapcsolatos bizonytalanságok csökkentését.

Gyermekek napközbeni ellátása biztosításának bemutatása az igénybevétel és az ezzel összefüggő tapasztalatok

A gyermekek napközbeni ellátása kiemelt jelentőségű a kisgyermekes családok támogatása, a szülők munkavállalásának segítése, valamint a gyermekek korai fejlődésének támogatása szempontjából. Józsefvárosban e feladatot elsősorban a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék látja el.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt nappali felügyeletet, gondozást és nevelést, azokban az esetekben, amikor a szülők munkavégzés, egészségi állapot vagy egyéb élethelyzet miatt a napközbeni ellátást önerőből nem tudják biztosítani.

A feladatellátás hét bölcsődei tagintézményben valósult meg 2025-ben, napos bölcsődei szolgáltatás formájában. A Gyvt. 42. §-a alapján a bölcsődei nevelési év szeptember 1. napjától következő év augusztus 31. napjáig tart. A bölcsődék munkanapokon 6:00 és 18:00 óra között fogadják a gyermekeket. A szolgáltatás keretében sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre jogosult gyermekek ellátása is biztosítható. A JEB bölcsődéiben gondozott gyermekek átlagos száma 345 fő volt, ami 2025 évben átlagosan 70% feltöltöttséget mutat.

Önként vállalt szolgáltatások

A kötelező bölcsődei alapellátáson túl az intézmény több, a kisgyermekes családokat támogató szolgáltatást is biztosított.

2025-ben is térítésmentesen elérhetőek voltak a játszóházak és családi délutánok, a gyermeknevelést segítő eszközök kölcsönzése, a prevenciós és fejlesztő programok, a pszichológiai tanácsadás, az integrált szülő–csecsemő/kisgyermek konzultáció, a gyógypedagógiai segítség és korai fejlesztés, az otthoni gyermekgondozási támogatás, a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásai, valamint a fejlődési ütem korai szűrése. Az intézmény emellett egyéb szolgáltatásként részt vett a Népkonyha működtetésében, a szakképzésben, valamint a JÁSZER feladatellátásában is.

Térítési díj ellenében időszakos gyermekfelügyelet is rendelkezésre állt a felmerülő igényekhez igazodva.

A 2025. évi adatok alapján a bölcsődei férőhelyek kihasználtsága év közben folyamatosan változott. A tavaszi hónapokban magasabb igénybevétel volt tapasztalható, míg a nyári időszakban, illetve a nevelési év indulásakor átmeneti visszaesés mutatkozott. A szeptemberi alacsonyabb létszám a szokásos beszoktatási időszakkal és az új felvételek fokozatos indulásával magyarázható. Az év során a legmagasabb összesített beíratotti létszám májusban 387 fő volt.

A JEB 2025. évi beszámolójában szereplő adatszolgáltatás alapján az alábbi táblázat tartalmazza a bölcsődei egységek férőhelyeinek kihasználtságát 2025. január 1. és 2025. december 31. közötti időszakban.

	Mini-Manó Bölcsőde		Babóca Bölcsőde		Játékvár Bölcsőde		Gyermek kert Bölcsőde		Fecsegő-tipegők Bölcsőde		Katica Bölcsőde		Tücsök-lak Bölcsőde		Férőhely összesen
	Férőhely	75 *	Férőhely	75 *	Férőhely	74 *	Férőhely	72 *	Férőhely	50*	Férőhely	72 *	Férőhely	74*	492 fő
	beíratottak száma	feltöltöttség.	beíratottak száma	feltöltöttség	beíratottak száma	feltöltöttség	beíratottak száma	feltöltöttség	beíratottak száma	feltöltöttség	beíratottak száma	feltöltöttség.	beíratott összesen	feltöltöttség	
Jan. 31.	59	79%	25	33%	58	78%	51	71 %	38	76 %	38	53 %	52	70%	321
Febr. 28	61	81%	31	41%	59	80%	54	75 %	40	80 %	42	58 %	53	72%	340
Márc. 31.	62	83%	37	49%	65	88%	55	76 %	42	84 %	45	63 %	53	72%	359
Ápr. 30.	62	83%	42	56%	66	89%	59	82 %	45	90 %	46	64 %	55	74%	375
Mái. 30.	64	85%	46	61%	65	88%	59	82 %	46	92 %	49	68 %	58	78%	387
Jún. 30.	64	85%	46	61%	59	80%	57	79 %	45	90 %	49	68 %	58	78%	378
Júl. 31.	61	81%	64	85%	67	91%	35	49 %	25	50 %	49	68 %	56	76%	357
Aug. 31.	60	80%	45	60%	41	55%	33	46 %	24	48 %	49	68 %	46	62%	298

Szept. 1.	29	39%	26	35%	37	50%	27	38 %	24	48 %	30	42 %	29	41%	202
Szept. 30.	40	53%	33	44%	44	59%	34	47 %	29	58 %	37	51 %	37	50%	254
Okt. 31.	47	63%	35	47%	46	62%	40	56 %	30	60 %	41	57 %	41	58%	280
Nov. 30.	50	67%	37	49%	50	68%	40	56 %	32	64 %	40	56 %	44	62%	293
Dec. 31.	50	67%	36	48%	53	72%	45	63 %	32	64 %	40	56 %	45	63%	301

Forrás: JEB , *Változó létszám az SNI-s gyermekeket figyelembe véve.

Bölcsődei férőhelyek feltöltöttsége és igénybevétel

A Bölcsődék 2025. évi átlagos feltöltöttsége 70% volt, amely éves átlagban 345 beíratott gyermeket jelentett. Az adatok alapján a rendelkezésre álló kapacitások folyamatosan szolgálták a kerületi családok igényeit, ugyanakkor az egyes időszakokban és telephelyeken eltérő kihasználtság volt tapasztalható. Január 1. és december 31. között összesen 251 felvételi kérelmet nyújtottak be kerületben élő szülők. Ebből 235 gyermek esetében 2025. éven belüli beszoktatási időpontot kértek, 16 gyermek esetében 2026. január–februári kezdést jelöltek meg.

Gondozási napok, normatív finanszírozás szempontjai

A 2025. január 31-i, normatív elszámoláshoz szolgáltatott adatok alapján a bölcsődék összesített feltöltöttsége 68% volt. Az SNI, illetve korai fejlesztésre jogosult gyermekek ellátása több intézményben is megjelent, amely a férőhelyek szervezésére és a csoportlétszámokra is hatással van.

Az egyes tagintézmények között eltérés volt tapasztalható: míg egyes bölcsődék 80% körüli kihasználtsággal működtek, addig más telephelyeken alacsonyabb feltöltöttség mutatkozott. Ez indokoltá teheti a területi igények, szülői preferenciák és a férőhelyelosztás folyamatos vizsgálatát.

Bölcsőde	2025.01.31 normál megállapodások száma	2025.01.31 SNI vagy korais megállapodások száma	2025.01.31 megállapodások száma SNI duplán!	
	fő	fő	fő	%
Mini-Manó	57	2	61	81%
Babóca	23	2	27	36%
Játékvár	57	1	59	80%

Gyermekkert	51	0	51	71%
Fecsegő-tipegők	37	1	39	78%
Tücsök-lak	47	5	57	77%
Katica	34	4	42	58%
Összesen	306	15	336	68%

(Forrás: JEB, *2025. évi normatíva elszámoláshoz szolgáltatott adatok)

Demográfiai jellemzők

A JEB intézményeiben 2025-ben összesen 496 gyermek rendelkezett bölcsődei jogviszonnyal az év folyamán. A gyermekek nemek szerinti megoszlása összességében kiegyensúlyozott volt. Az életkori megoszlás alapján a legtöbb ellátott gyermek a 2022-ben és 2023-ban született korosztályból került ki, amely megfelel a bölcsődei ellátás tipikus életkori célcsoportjának. Kisebbszámú 2024-ben született gyermekek is megjelentek az ellátásban, míg 2021-ben született gyermekek jellemzően a hosszabb bölcsődei ellátási időszak vagy sajátos élethelyzet miatt maradtak a rendszerben.

	Mini-Manó	Babóca	Játékvár	Gyermekkert	Fecsegő-tipegők	Tücsök-lak	Katica
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő
2025. évben bölcsődei jogviszonnyal rendelkező gyermekek száma összesen:	92	61	62	74	60	81	66
ebből:							
fiú:	46	33	31	44	28	44	45
lány:	46	28	31	30	32	37	21
Összesen főből (életkori megoszlás):							
2021. évben született:	10	4	0	2	5	7	6
2022. évben született:	35	23	17	27	27	40	27
2023. évben született:	37	21	29	36	23	27	26
2024. évben született:	9	13	16	9	5	7	7
2025. évben született:	1	0	0	0	0	0	0

Forrás: JEB

Bölcsődei mindennapok, szakmai munka és gyermekközpontú szemlélet

A bölcsődékben dolgozó szakemberek 2025-ben is arra törekedtek, hogy a gyermekek biztonságos, szeretetteljes, családi légkörben tölthessék mindennapjaikat, ahol életkoruknak

és egyéni képességeiknek megfelelően fejlődhetnek. A bölcsődei nevelés középpontjában a szabad játék, az érzelmi biztonság, az önállósodás támogatása, valamint az élményeken keresztüli tanulás állt. A közös programok, ünnepek és hagyományőrző alkalmak hozzájárultak a gyermekek közösségi élményeihez, valamint a családok bevonásához. A bölcsődék 2025-ben is méltó módon búcsúztatták az óvodába továbblépő gyermekeket, erősítve az intézményi átmenetek pozitív megélését.

Együttműködés a családokkal

A bölcsődei nevelés kiemelt eleme a családokkal kialakított partneri kapcsolat. Az intézmények a szülőket a gyermeknevelésben együttműködő partnerként kezelik, és több alkalommal biztosítottak konzultációs, közösségi és ismeretterjesztő lehetőségeket. 2025-ben a szülők számára szervezett témák között szerepelt a beszoktatás időszakának támogatása, az egészséges táplálkozás, a tudatos szülői szerepvállalás, szószoba-használattal kapcsolatos tájékoztatás, bölcsődei programok ismertetése és az óvodába lépésre való felkészítés.

Környezeti nevelés és élményalapú tapasztalatszerzés

A bölcsődék 2025-ben is törekedtek arra, hogy a gyermekek közvetlen kapcsolatba kerüljenek a természettel, és életkoruknak megfelelő módon tapasztalatokat szerezhessenek környezetükről. Az udvarokon és csoportszobákban a gyermekek számára biztonságos, inger gazdag, önálló tevékenységre ösztönző környezet állt rendelkezésre. A mindennapok részét képezte a virágok és fűszernövények ültetése, gondozása, a falevelek, termések megfigyelése, madáretetők készítése és használata, a komposztálás megismertetése, a környezeti témájú zenei, irodalmi és alkotó foglalkozások.

Szakmai innovációk és fejlesztő tevékenységek

2025-ben tovább folytatódott a bölcsődékben a zenei nevelés fejlesztése. A korábban létrehozott művészeti munkatársi feladatkör működése bővült, új hangszerek és foglalkozási elemek kerültek bevezetésre. A program célja a gyermekek figyelmének megragadása, az élő zenei élmények biztosítása, valamint a digitális eszközök által dominált környezet ellensúlyozása.

A bölcsődék több intézményben biztosították a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztést igénylő gyermekek integrált ellátását. A Tücsök-lak és a Katica Bölcsődében a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VIII. kerületi tagintézményének szakemberei heti rendszerességgel nyújtottak fejlesztést a gyermekek számára.

Gyermekvédelmi együttműködés

A bölcsődék 2025-ben is aktív szerepet vállaltak a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésében. Az év során 32 alkalommal készült szakvélemény a gyermek ellátottságára, fejlődésére vagy családi helyzetére vonatkozóan, és 11 esetben történt gyermekvédelmi jelzés az illetékes gyermekjóléti szolgáltató felé. Ez is azt mutatja, hogy a bölcsődék a korai életkorban is fontos szerepet töltenek be a veszélyeztetettség felismerésében és a megfelelő segítségnyújtás kezdeményezésében.

A JEB saját honlapján folyamatosan frissülő információkhoz, aktualitásokhoz férhetnek hozzá a szülők. Elérhetősége: www.bolcsode-bp08.hu

Gyermekétkeztetés

A JEB-ben 2025-ben is kiemelt figyelmet kapott a korszerű, egészséges és kiegyensúlyozott étkeztetés. A gyermekek napi négyzeri étkezés keretében kapták meg az életkoruknak megfelelő tápanyagmennyiséget, összhangban a közétkeztetésre vonatkozó hatályos előírásokkal. Az étlapok összeállításánál elsődleges szempont volt, hogy minőségi alapanyagokból változatos étrendet biztosítsanak a gyerekek számára a táplálékallergiás gyermekek diétás igényeinek figyelembevételével is. Az étkeztetés magas színvonalának fenntartását a kisgyermeknevelők, ételmezésvezetők és intézményvezetők folyamatos szakmai együttműködése segítette. Az ételkészítések emelkedése, valamint a speciális étrendet igénylő gyermekek számának növekedése az étkeztetés költségeit növelte. Emellett emelkedett azon három év feletti gyermekek száma is, akik fejlődési okok vagy sajátos nevelési igény miatt továbbra is bölcsődei ellátásban részesültek.

Önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatások, térítésmentes önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatás, egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatások

Játszóház, - családi délután

A JEB 2025-ben is működtette a kisgyermekes családokat támogató közösségi és prevenciós szolgáltatásait. A játszóházi programok elsődleges célja a 0-6 éves korosztály harmonikus fejlődésének támogatása, a szülők megerősítése, valamint biztonságos, elfogadó közösségi tér biztosítása volt. A Babóca Bölcsődében működő Palánta Játszóház, valamint a Fecsegő-tipegők Bölcsődében szervezett Palánta családi délután évek óta rendszeresen várja a kerületi családokat. A programok térítésmentesen, előzetes jelentkezés nélkül voltak látogathatók.

A szakmai munkát mindkét helyszínen kisgyermeknevelők segítették, akik a szabad játékra, élményalapú tapasztalatszerzésre és a szülőkkel való partneri kapcsolatra építették a foglalkozásokat. A programok során lehetőség nyílt közös játékokra és tapasztalatszerzésre, a gyermekek társas kapcsolatainak erősítésére, szülői kérdések megbeszélésére, bölcsődei ellátással kapcsolatos tájékoztatásra, és a családok közötti kapcsolatépítésre.

A látogatottság átlagosan 10 családot és 10–15 gyermeket jelentett alkalmanként, helyszínenként.

Fejlesztő és gyermekgondozási eszközök kölcsönzése

A kerületben élő kisgyermekes családok számára az alapvető gyermekgondozási és fejlesztő eszközök térítésmentes kölcsönzésének lehetősége évek óta biztosított a JEB által. Az eszközökhöz a családok közvetlenül, illetve családsegítő vagy otthoni kisgyermeknevelő közreműködésével juthattak hozzá.

A leggyakrabban babakocsit, kiságyat, babaméleget és légzésfigyelőt igényeltek a szülők az év során. 2025 második felében növekedett az érdeklődés a hordozókendők iránt, amelyre reagálva az intézmény hordozási tanácsadást szervezett, valamint új eszközöket szerzett be kölcsönzési célra.

Emellett adományok révén elérhetővé váltak bébihordozók, etetőszékek, sterilizálók, cumisüvegmelegítők. Ezeknek az eszközöknek egy része kölcsönzésre, más részük tartós használatba adásra került.

Gyerekházi támogatások és adományok

A Gyerekházba járó családok számára 2025-ben is elérhető volt szakkönyvek kölcsönzése gyermeknevelés, fejlesztés, családi működés és kisgyermekkorai táplálkozás témakörében.

A rendszeresen jelen lévő családok számára alapvető gyermekgondozási eszközök is rendelkezésre álltak, például orrszívók, lázmérők, gyermekpoharak, körömvágó ollók és különböző higiéniai eszközök.

A rászoruló családok részére az év során több alkalommal nyújtottak természetbeni segítséget, így tartós élelmiszert, bébiételt, tápszert, tisztálkodási és tisztítószerket, gyermek- és felnőtttruházatot, cipőt, pelenkát, használati tárgyakat, babakocsit. A működés során ugyanakkor kihívást jelentett az eszközök tisztításához és fertőtlenítéséhez szükséges háttérinfrastruktúra hiánya, valamint az, hogy egyes kölcsönzött eszközök esetében a családok elköltözés miatt nehezen voltak elérhetőek.

Prevenációs és fejlesztő programok

A kisgyermekkorai fejlődés üteme egyénenként eltérő, ugyanakkor az első életévek meghatározó jelentőségűek a mozgás, a beszéd, a gondolkodás, valamint a szociális készségek alakulása szempontjából. A korai életkorban jelentkező elmaradások vagy nehézségek időben történő felismerése és támogatása hozzájárulhat a későbbi beilleszkedési, tanulási vagy viselkedési problémák megelőzéséhez.

Ennek érdekében a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék 2025-ben is több prevenációs és fejlesztő programot működtetett, előre tervezett időszakokban, a bölcsődékben és a Biztos Kezdet Gyerekházban.

Állatasszisztált foglalkozások

2025-ben több helyszínen valósult meg kutyaterápiás (állatasszisztált) foglalkozás, amely során képzett terápiás kutya bevonásával támogatták a gyermekek fejlődését. A programban részt vevő segítőkutya megfelelő vizsgával rendelkező, speciálisan felkészített terápiás állat volt. A foglalkozás során a kutya jelenléte és aktivitása biztosítja, hogy a gyermekek fizikai, érzelmi, szociális és kognitív funkciói javuljanak.

A foglalkozások tapasztalatai szerint a program kedvezően hatott a gyerekek szorongásának oldására, a nagymozgásra, finommotorikára, fejlesztette a szociális-kommunikációs készségeiket, hozzájárult a figyelmük és a koncentrációjuk fejlődéséhez, emellett élményterápiás hatással is bír.

Fogászati prevenció

Az év során valamennyi bölcsődében gyermekfogászati prevenció szűrésre került sor a Semmelweis Egyetem fogorvostanhallgatóinak közreműködésével.

A program keretében minden gyermeket megvizsgáltak, a szülők írásos visszajelzést kaptak, majd szükség esetén tájékoztatást kaptak a további vizsgálati és kezelési lehetőségekről.

A program hozzájárult a korai szájhygiénés problémák felismeréséhez és a megelőző szemlélet erősítéséhez.

Egészséges táplálkozás támogatása

A bölcsődék élelmezésvezetői 2025-ben minden intézményben előadást tartottak a szülők számára az egészséges kisgyermekkorai táplálkozásról. A programok célja a tudatos étkezési szokások erősítése, valamint a családok támogatása volt a korszerű táplálási ismeretek átadásával.

Szakmai szemléletformáló programok

Külső szakértők bevonásával két további témában is megvalósultak preventív szemléletű előadások. Multikulturális nevelés témában kisgyermeknevelők részére, gyermekirodalom témakörben kisgyermeknevelők és szülők számára tartottak előadásokat.

A programok a befogadó szemlélet, a gyermekközpontú nevelés, valamint a korai nyelvi és érzelmi fejlődés támogatását szolgálták.

Pszichológiai tanácsadás és mentálhigiénés támogatás

2025-ben tovább folytatódott korábban kialakított bölcsődepszichológiai gyakorlat, amelynek célja a gyermekek fejlődésének támogatása, a családok segítése, valamint az intézményekben dolgozó szakemberek mentálhigiénés támogatása volt. A szolgáltatás rendszerszemléletben működött, a gyermek szükségleteit a családi és intézményi környezettel összefüggésben értelmezve.

Intézményi jelenlét és szakmai együttműködés

Az év során intézményenként havi 2-3 alkalommal valósult meg pszichológusi jelenlét a bölcsődékben. A látogatások során gyermekmegfigyelések és utánkövetések történtek, konzultáció zajlott a kisgyermeknevelőkkel, vezetői megbeszélések valósultak meg, és egyéni esetmegbeszélések segítettek a nehézségek feltárását és a támogatási formák meghatározását. A Biztos Kezdet Gyerekházban havi 3-4 alkalommal történt szakmai jelenlét, amely során a pszichológiai támogatás a mindennapi működésbe beépülve valósult meg.

Szülők és munkatársak támogatása

A pszichológiai tanácsadás személyesen, telefonon és online is elérhető volt a családok számára. A szolgáltatást intézményenként átlagosan 6-12 szülő vette igénybe.

A kisgyermeknevelők számára egyéni konzultáció és életvezetési támogatás is rendelkezésre állt, amelyet intézményenként átlagosan 2-3 munkatárs vett igénybe. Emellett rendszeres konzultáció zajlott a bölcsődevezetők, helyetteseik, valamint a központi szervezeti egység munkatársai részére is.

A konzultációk során leggyakrabban az életkori sajátosságok és tipikus fejlődési mintázatok értelmezésével, a viselkedési nehézségek megértésével, az alvási és étkezési problémákkal, dühkitörésekkel, szeparációs szorongással, a szobatisztaság támogatásával, az agresszióval és harapások kezelésével, a digitális eszközhasználat kérdéseivel kapcsolatos kérdések merültek fel. Jelentős számban jelentek meg továbbá családi krízisekhez kapcsolódó problémák, például testvér születésével járó változások, veszteségélmények, traumák, párkapcsolati feszültségek, szülői túlterheltség, bizonytalanság.

Sajátos nevelési igény és korai intervenció

A pszichológiai munka részeként több esetben merült fel sajátos nevelési igény vagy fejlődési elmaradás gyanúja. Ilyen esetekben megtörtént a megfelelő szakellátásba irányítás, diagnosztikai vizsgálatok kezdeményezése, intézményi alkalmazkodási javaslatok kidolgozása, együttműködés a gyógypedagógusokkal és más szakemberekkel.

Az év során a gyógypedagógus kollégákkal rendszeres esetmegbeszélések és közös szűrések segítették a gyermekek komplex támogatását.

Gyerekházi tábor és közösségi támogatás

A pszichológus szakember aktív szerepet vállalt a Biztos Kezdet Gyerekház nyári táborának szervezésében és lebonyolításában is. A tábor a közösségépítés, a szülő-gyermek kapcsolat erősítése és az informális támogatási formák szempontjából is jelentős volt. A szülők számára konzultációs lehetőség, valamint külön anyacsoport is rendelkezésre állt.

Kapacitásbővítés

2025 májusától új pszichológus kolléga csatlakozott, akinek mentorálása és betanítása megtörtént. 2025 szeptemberétől a két pszichológus megosztott intézményi felelősségi körrel dolgozott, amely növelte a szakmai jelenlétet és hatékonyabbá tette a szolgáltatás működését.

Integrált szülő-csecsemő konzultáció

A Mini-Manó Bölcsődében továbbra is elérhető az integrált szülő-csecsemő konzultáció. A szolgáltatás célja, hogy a szülő és a gyermek kapcsolatában megjelenő elakadások minél korábban felismerhetők és rendezhetők legyenek, ezáltal erősödjön a biztonságos kötődés, és a gyermek személyiségfejlődése kedvező irányban haladjon.

A szakember segítséget nyújt azokban az esetekben, amikor a család a csecsemő vagy kisgyermek megnyugtatóásával, túlzott sírással, fokozott nyugtalansággal, etetési vagy étkezési nehézségekkel, illetve alvási problémákkal szembesül. Gyakori tapasztalat, hogy a gyermek nehezen alszik el, éjszaka többször felriad, nyugtalanul alszik, vagy az étkezés során visszautasítja az ételt, csak figyelemeltereléssel táplálható, esetleg erősen válogatós.

A szolgáltatás a kerületi családok számára térítésmentesen hozzáférhető. 2025-ben összesen 16 család vette igénybe a konzultációt, és a segítő folyamatok lezárultak. A tapasztalatok szerint a legtöbb nevelési nehézség háttérében a szülők elbizonytalanodása áll. Több esetben megfogalmazódott, hogy a gyermekneveléssel kapcsolatban annyi, egymásnak sokszor ellentmondó tanács éri a szülőket, hogy saját ösztöneikben is bizonytalanná válnak. Már egy rövidebb, célzott támogatási folyamat is sokat javíthat ezen a helyzeten.

A családok részéről igény mutatkozott a további kapcsolattartásra is, ezért a szakember telefonos elérhetőséget biztosított. A megkeresések leggyakrabban fokozott nyugtalanság, étkezési nehézségek és alvásproblémák miatt történtek.

A konzultációt igénybe vevő családoknál általános tapasztalat volt, hogy a gyermek valamilyen formában hozzáfér digitális eszközökhöz. Több esetben a telefon vagy laptop figyelemelterelő, megnyugtató eszközként jelent meg a mindennapokban, ami ráirányítja a figyelmet a tudatos médiahasználat jelentőségére kisgyermekkorban.

A konzulens munkáját segítette a bölcsőde élmezésvezetője, aki az étkezési nehézségek, alternatív táplálkozási irányzatok vagy speciális étrendi kérdések esetén adott szakmai támogatást. Emellett lehetőség volt arra is, hogy a szülők a beszoktatás első napján megkóstolják a bölcsőde által biztosított ételleket.

Gyógypedagógiai fejlesztés

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék az elmúlt években fokozatosan bővítette gyógypedagógiai kapacitásait, így 2024. március 1-jétől három gyógypedagógusi státusszal működik. A kisgyermekellátásban kiemelt jelentőségű a fejlődési eltérések korai felismerése, valamint a hátrányok és azok következményeinek enyhítése.

A bölcsődékben dolgozó gyógypedagógusok korszerű módszertani ismeretekkel rendelkeznek, munkájuk során együttműködnek a kisgyermeknevelőkkel, a szülőkkel és más fejlesztő szakemberekkel. Folyamatos megfigyelésekkel, szűrésekkel, valamint csoportos és egyéni fejlesztésekkel segítik a gyermekek fejlődését.

2025-ben a szomatopedagógus és pszichopedagógus munkatársak előre tervezett rendszer szerint látták el feladataikat a bölcsődei csoportokban. Amennyiben a gyermek fejlődésében eltérés mutatkozott, a szülők konzultációs lehetőséget kaptak, ahol tájékoztatást nyertek a további fejlesztés lehetséges formáiról és helyszíneiről. A szakemberek a családok számára olyan játékos, otthon is alkalmazható tevékenységeket mutattak be, amelyek támogatják a gyermek fejlődését.

A kisgyermeknevelők számára is folyamatos szakmai támogatás állt rendelkezésre annak érdekében, hogy a rájuk bízott gyermekeket a lehető legmegfelelőbb módon tudják segíteni. A gyógypedagógusok közös játékhelyzetekben hospitáltak, mintát adtak, szükség esetén korrigálták a gyakorlatot.

A fejlődés nyomon követése folyamatos feladat volt. Azok a gyermekek, akiknek fejlettségi állapota indokolta, egyéni foglalkozásban részesültek. Emellett fontos szakmai cél maradt a fejlődési eredmények visszamérése, a szülők rendszeres tájékoztatása, valamint az újonnan érkező gyermekek szűrésének biztosítása.

A Biztos Kezdet Gyerekházban is folyamatos volt a szülőknek szóló tanácsadás. Kiemelt szempont volt, hogy a szociokulturális hátrányokkal érintett családok számára is egyszerűen alkalmazható, otthon is megvalósítható fejlesztési lehetőségek váljanak elérhetővé.

A gyógypedagógusok játékos formában mérték fel a gyermekek állapotát. Megfigyelték spontán beszédüket, kommunikációjukat, mozgásukat, aktivitásukat és szókincsüket. A kisgyermeknevelőkkel és a szülőkkel együttműködésben szükség esetén hallásvizsgálatot, védőnői vagy fül-orr-gégészeti vizsgálatot kezdeményeztek, és ezek eredményei alapján tervezték meg a további fejlesztést.

A bölcsődékben heti rendszerességgel zajlottak egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozások. Ezek célja a beszédindítás és az ehhez szükséges készségek fejlesztése volt, amely magában foglalta a hallási figyelem, a nagymozgások, a finommotorika, a testséma, a térbeli tájékozódás és az emlékezet fejlesztését is. A foglalkozások a gyermekek egyéni haladási tempójához igazodtak, és a fokozatosság elvére épültek.

A Gyerekházban hetente egy alkalommal beszédindító és mozgásfejlesztő foglalkozásokat tartottak az oda járó gyermekek számára. A szolgáltatás iránt jelentős igény mutatkozott: 52 családnál és 34 gyermeknél merült fel olyan fejlődési nehézség, amely további támogatást igényelt.

A 2025. évi bölcsődei megfigyelések és szűrések alapján összesen 142 gyermek igényelt valamilyen gyógypedagógiai fejlesztést, nyomon követést vagy konzultációt.

A gyógypedagógusok mellett az otthoni gyermekgondozási szolgáltatásban is részt vettek, heti rendszerességgel segítve olyan koraszülött kisgyermeket, akiknek állapota indokolta a fejlesztést. Ez 2025-ben négy kisgyermeket érintett.

Otthoni gyermekgondozás

A JEB 2025-ben is biztosította az otthoni gyermekgondozás szolgáltatást, amelynek célja az volt, hogy átmeneti segítséget nyújtson a rászoruló családok számára. A támogatás elsősorban olyan élethelyzetekben jelentett segítséget, amikor a családban ikergyermekek születtek, illetve amikor a szülő betegsége vagy más átmeneti akadályoztatása miatt ideiglenesen nem tudta teljeskörűen ellátni gyermekét.

A szolgáltatás gyakoriságát és időtartamát minden esetben a családok egyéni helyzetéhez és szükségleteihez igazították. A kisgyermeknevelők a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelő gondozási, nevelési és felügyeleti feladatokat láttak el, miközben fontos szerepet vállaltak a családok mindennapi működésének stabilizálásában is.

A szakmai munka részeként támogatást nyújtottak a kisgyermek számára megfelelő napirend kialakításában, segítették a szülőket a nevelési kérdésekben, valamint hozzájárultak a nyugodt étkezéshez és szoptatáshoz szükséges környezet megteremtéséhez. Szükség esetén közreműködtek az etetésben, a pelenkázásban, az öltöztetésben és a fürdetés előkészítésében, illetve ezek lebonyolításában is.

A kisgyermeknevelők figyelmet fordítottak arra is, hogy a gyermekek számára életkoruknak megfelelő játékeszközök, játéktevékenységek és biztonságos játszóhely álljon rendelkezésre. Segítették a szülőket az életkornak megfelelő táplálék elkészítésében, továbbá az időjárásnak megfelelő levegőztetés megszervezésében. Munkájuk során folyamatosan figyelemmel kísérték a gyermek testi, mozgásbeli, értelmi és érzelmi fejlődését.

A szolgáltatás fontos eleme volt az egészségmegőrzés támogatása is. A szakemberek nyomon követték a gyermekorvos és a védőnő javaslatait, felhívták a szülők figyelmét a kötelező védőoltásokra, a preventív szűrések jelentőségére, és szükség esetén segítséget nyújtottak ezek megszervezésében.

Az otthoni gyermekgondozás iránt az elmúlt években folyamatos igény mutatkozott. 2022-ben összesen 708 órában, 177 alkalommal nyújtottak segítséget a kisgyermeknevelők. Ez 2023-ban 1095 órára és 274 alkalomra emelkedett, míg 2024-ben már 1840 órában, 460 alkalommal valósult meg a szolgáltatás. 2025-ben összesen 1644 órában, 415 alkalommal történt ellátás, alkalmanként jellemzően négyórás időtartamban.

A 2025. évi adatok alapján látható, hogy a szolgáltatás iránt továbbra is jelentős kereslet mutatkozott, még akkor is, ha az előző év kiemelkedően magas adataihoz képest mérsékelt csökkenés történt. Ez arra utal, hogy az otthoni gyermekgondozás továbbra is valós és szükséges támogatási forma a kisgyermekes családok számára.

A családok leggyakrabban a védőnőn keresztül, az intézmény honlapjáról, illetve személyes ajánlások útján értesültek a lehetőségről. Az otthoni gyermekgondozásban dolgozó kisgyermeknevelők munkaidejük egy részében a Biztos Kezdet Gyerekház feladatainak ellátását is segítették, ezzel erősítve a szolgáltatások közötti együttműködést és a családok komplex támogatását.

Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekház (a továbbiakban: Gyerekház) a gyermekvédelmi alapellátás részeként működik, és a jogszabályi kereteknek megfelelően a gyermekek esélyenövelő szolgáltatásait biztosítja. A program elsődleges célcsoportját azok az óvodáskort még el nem

ért kisgyermek és családjaik jelentik, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, hátrányos helyzetűek, halmozottan hátrányos helyzetűek, illetve egyéb okból fokozott támogatást igényelnek. A szolgáltatás középpontjában a gyermekek egészséges fejlődésének támogatása, a korai készségfejlesztés, valamint a szülői kompetenciák megerősítése áll.

2025-ben a Gyerekházban a korábbi években kialakított heti tematikus rend szerint zajlottak a csoportos foglalkozások és fejlesztő programok. A mindennapi működés részeként segítséget nyújtottak a családoknak ügyintézési kérdésekben, adományokat fogadtak és közvetítettek, valamint szükség esetén egyéni fejlesztő támogatást is biztosítottak. A családok továbbra is igénybe vették a mosási és szárítási lehetőséget, továbbá rendelkezésre állt telefon- és internethasználati lehetőség is.

A gyermekek számára napi egyszeri kisétkeztést biztosítottak, emellett lehetőség szerint tápszerrel, bébiétellel, esetenként tartós élelmiszerrel is támogatták a rászoruló családokat. A szülőkkel közösen több alkalommal készítették tízórait, a Cigánykedd elnevezésű program keretében pedig hat alkalommal főztek együtt a családok által javasolt ételleket. Az elkészült fogások között szerepelt többek között kelt tésztás sütemény, házi gyúrt tészta, töltött káposzta és lecsó is. A közös főzések nemcsak gyakorlati segítséget jelentettek, hanem alkalmat teremtettek a családi szokásokról, hagyományokról és kulturális értékekről folytatott beszélgetésekre is.

A 2025-ös évben 40 gyermekkel látogatták a szülők rendszeresen a Gyerekházat és vették igénybe a szolgáltatásokat. A rendszeresen járó gyermekek közül 19 Józsefváros valamely szegregátumában vagy szegregációval veszélyeztetett területén élt. A gyermekek közül 16 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült, további 10 gyermek családja alacsony jövedelmű volt, gyermekjóléti alapellátásban részesült, vagy eltérő fejlődésű gyermeket nevelt. A szülők számára a Gyerekház 2025-ben összesen 23 alkalommal biztosított csoportos pszichológusi, gyógypedagógiai, védőnői és gyermekorvosi tanácsadást, valamint beszélgetőköröket. Ezek az alkalmak érintették a pénzügyi tudatosságot, a szülői identitást, a gyermeknevelési szerepeket, valamint a bölcsődei és óvodai intézményrendszer működésének témáit. A programok hozzájárultak ahhoz, hogy a szülők nagyobb biztonsággal tudjanak eligazodni a gyermeknevelés és a mindennapi családi működés kihívásai között.

A JEB pszichológusa 42 alkalommal, gyógypedagógusa pedig 81 alkalommal vett részt a Gyerekház szakmai munkájában. A napi működés támogatása mellett egyéni tanácsadást, konzultációt, szűrést és fejlesztő foglalkozásokat tartottak, valamint rendszeresen részt vettek a szakmai megbeszéléseken. Munkájuk fontos szerepet játszott a fejlődési elmaradások korai felismerésében és a megfelelő támogatási formák kialakításában.

A gyermekek számára heti rendszerességgel biztosítottak beszédindító és mozgásfejlesztő foglalkozásokat, amelyeket gyógypedagógusok bevonásával szerveztek meg. A szűrések és fejlesztések minden esetben a szülők jelenlétében és aktív bevonásával valósultak meg, erősítve ezzel a családok kompetenciáját és együttműködését. A pszichológus vezetésével hat alkalommal állatasszisztált foglalkozáson is részt vehettek a gyermekek és szüleik.

A zenei nevelés a mindennapi mondókázás és éneklés mellett külső programokkal is bővült. A JEB zenei felelőse és a Ringató foglalkozás vezetője összesen 49 alkalommal tartott zenei élményt nyújtó foglalkozásokat.

A szülők számára önkéntes közreműködésével egyéni pénzügyi készségfejlesztő beszélgetésekre is sor került, ahol a tervezés, a tudatos pénzkezelés és a vásárlási szokások kerültek előtérbe.

A közösségi programok kiemelt szerepet kaptak a Gyerekház életében. 2025-ben összesen 28 rendezvényt szerveztek, részben a Gyerekházban, részben a játszóudvaron, illetve külső helyszíneken. A programok jellemzően jeles napokhoz és helyi igényekhez kapcsolódtak.

Megvalósult többek között farsangi rendezvény, húsvéti tojáskeresés, mikulásünnepség, állatkerti kirándulás, valamint a hagyományos évszázó búcsúztató ünnepség.

Tizedik alkalommal rendezték meg a Varázslatos Karácsony programot, amelynek a Kesztyűgyár Közösségi Ház adott otthont. Az esemény keretében több mint 90 kisgyermek kapott névre szóló ajándékot. Az adventi időszakban negyedik alkalommal valósult meg az adventi ablaknaptár program is, amely során a Gyerekházba járó családok otthonaiban közösen készültek az ünnepre, családlátogatásokkal és közös díszítésekkel.

A jó időszakban augusztusig havonta szerveztek Családi délutánt, amely alkalmat adott arra, hogy új családok is megismerjék a Gyerekház szolgáltatásait. Ősszel több alkalommal látogattak el a kerületi Fűvészkertbe, ahol a családok növényültetéssel, gondozással és a természeti környezet megismerésével kapcsolatos élményeket szerezhettek. Tavasztól ősziig a Dankó utcai közösségi kertben havonta tartottak természetközeli foglalkozásokat, amelyekhez két alkalommal közös grillezés is kapcsolódott.

Nyáron ismét megszervezték a családi táborot, amelyen nyolc család vehetett részt. Az ötnapos program lehetőséget adott a családok mélyebb megismerésére, a bizalmi kapcsolatok erősítésére, valamint a családokon belüli kapcsolatok támogatására.

A szakmai együttműködés 2025-ben is hangsúlyos volt. A Gyerekház munkatársai összesen 53 alkalommal tartottak szakmai team megbeszélést, amelyekbe rendszeresen bekapcsolódtak a társszervek szakemberei, családsegítők, szociális munkások, az intenzív családmegtartó szolgáltatás munkatársai, pszichológusok, gyógypedagógusok és védőnők. A Gyerekház szoros együttműködésben dolgozott a JSZSZGYK szervezeti egységeivel, a kerületi bölcsődékkal, a Kesztyűgyár Közösségi Házzal és a RÉV8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zrt.-vel.

EduLAB 0-6 Felfedező gyermek -játékos természettudomány labor

Az EduLAB a JEB innovatív kezdeményezése, amely a 0-6 éves korosztályú gyermekek és családjaik számára biztosít ingyenesen elérhető, élményalapú természettudományos fejlesztő programokat. A kezdeményezés célja, hogy a legkisebb életkorban erősítse a kíváncsiságot, a felfedezés örömeit, a problémamegoldó gondolkodást, valamint hozzájáruljon a családok közösségi jóllétéhez és a későbbi tanulási sikeresség megalapozásához.

A program különleges módszertanra épül: a gyermekek tapasztalati úton, játékos formában ismerkedhetnek meg a természeti jelenségekkel, az anyagok tulajdonságaival, a fény, a színek, a mozgás és az érzékelés világával. A labor eszközkészlete 2025-ben is tovább bővült új, innovatív fejlesztőeszközökkel. Kiemelt érdeklődést váltott ki a LED Activity Tablet, illetve a világító fénytábla, amely lehetőséget adott a fények és színek megfigyelésére, valamint átlátszó színes elemekkel és különböző anyagokkal kombinált kísérletezésre.

A program szakmai elismertségét jelzi, hogy az EduLAB 2025 októberében részt vett a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége által meghirdetett Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok pályázaton, ahol Elismerő Oklevélben részesült.

A 2025. évi programidőszakot két félévre bontva szervezték meg, a szakmai munkában hat kisgyermeknevelő vett részt. 2025. január 11. és június 25. között 18 alkalommal nyílt lehetőség a labor látogatására szombati napokon, emellett az EduLAB kitelepült a Gyerekház Kálvária téri programjára is. Ebben az időszakban 27 család vett részt a foglalkozásokon. A második félévben, 2025. szeptember 20. és november 22. között további 8 alkalommal fogadták az érdeklődőket, ekkor 15 család látogatta meg a programot.

Tapasztalatként rögzíthető, hogy a labor visszatérő látogatói mellett egyre nagyobb számban jelentek meg olyan családok is, akik a jövőben bölcsődei ellátást terveznek igénybe venni. Az EduLAB így nemcsak fejlesztő és közösségi programként, hanem a bölcsődei intézményrendszerhez kapcsolódó nyitott, bizalomépítő kapcsolódási pontként is működött.

Egyéb szolgáltatások

Népkonyha

A 243/2020. (VI.03.) számú Polgármesteri döntés alapján a JEB 2020 óta részt vesz a kerületi népkonyhai ellátás biztosításában. Ennek keretében a JSZSZGYK telephelyeként működő Népkonyha számára napi 350 adag egyszeri meleg étel készül. A feladatot a Babóca Bölcsőde főzőkonyhája látja el, míg a Babóca Bölcsődébe járó gyermekek étkeztetését a Mini-Manó Bölcsőde konyhája biztosítja.

Szakképzés és egyéb képzések

A JEB a duális képzésben is aktív szerepet vállal. Ennek keretében 2025-ben a Semmelweis Egyetem Raoul Wallenberg Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, a Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Intézménye, valamint a Kanizsai Dorottya Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola összesen 155 tanulója vett részt gyakorlati képzésben az intézmény telephelyein. A végzős évfolyamról 39 fő tett sikeres záróvizsgát 2025 májusában és júniusában.

A bölcsődék emellett felsőoktatási intézmények hallgatói számára is gyakorlati helyszínt biztosítottak. Többek között az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Károli Gáspár Református Egyetem, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, a Gál Ferenc Egyetem és a Pannon Kincstár hallgatói közül összesen 52 fő teljesítette szakmai gyakorlatát a kerületi bölcsődékben. Ez a szerepvállalás egyben a kerületi intézményrendszer szakmai elismertségét is tükrözi.

Térítési díjköteles szolgáltatás

Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakos gyermekfelügyelet a családok számára rugalmas segítséget nyújt olyan élethelyzetekben, amikor a szülőnek néhány órára gyermekfelügyeletre van szüksége. A szolgáltatás a bölcsődék nyitvatartási idejében, írásbeli megállapodás alapján vehető igénybe, a rendelkezésre álló szabad férőhelyek függvényében.

A szolgáltatás térítési díj ellenében érhető el, amelyet az igénybe vett gondozási órák és étkezési alkalmak alapján állapítanak meg. 2025-ben az időszakos gyermekfelügyeletet összesen 5 582 órában vették igénybe a családok.

Az ellátás igénybevételével összefüggő tapasztalatok

A 2025. évi adatok alapján a JEB szolgáltatásai iránt továbbra is stabil igény mutatkozott, ugyanakkor az igénybevétel év közben jelentős ingadozást mutatott. A bölcsődei férőhelyek átlagos feltöltöttsége 70% volt, amely éves átlagban 345 beíratott gyermeket jelentett. A tavaszi hónapokban magasabb kihasználtság volt jellemző, míg a nyári időszakban és a nevelési év kezdetén természetes visszaesés következett be, amely elsősorban az óvodába távozó gyermekekkel, az új felvételek fokozatos indulásával és a beszoktatási időszakkal magyarázható. Az év során 251 felvételi kérelmet nyújtottak be a kerületben élő családok, ami azt mutatja, hogy a bölcsődei ellátás továbbra is fontos támogatási forma a kisgyermekes szülők számára. Az egyes tagintézmények kihasználtsága között ugyanakkor eltérések mutatkoztak, ezért a férőhelyek területi eloszlásának, a szülői igényeknek és az SNI, illetve korai fejlesztésre jogosult gyermekek ellátásához kapcsolódó szervezési szempontoknak a folyamatos figyelemmel kísérése továbbra is indokolt. A JEB 2025-ben is túlmutattak a klasszikus napközbeni ellátás keretein, és sokrétű szolgáltatási rendszerükkel érdemben hozzájárultak a kerületben élő kisgyermekes és családjaik jóllétéhez. A biztonságos, szeretetteljes gondozási

környezet biztosítása mellett hangsúlyt kaptak a korai fejlődést támogató programok, a gyógypedagógiai és pszichológiai segítségnyújtás, a szülői kompetenciákat erősítő tanácsadások, valamint a hátránykompenzációt szolgáló esélynövelő kezdeményezések.

Az intézményrendszer a prevenció, a korai felismerés és a családokkal való partnerség elvére építve segítette a gyermekek harmonikus fejlődését, miközben közösségi programjaival, játszótéri alkalmakkal, fejlesztő szolgáltatásaival és a Biztos Kezdet Gyerekház működtetésével a leginkább támogatásra szoruló családokat is elérte.

A bemutatott szakmai tevékenységek azt mutatják, hogy a kerület kisgyermekellátása nem csupán gyermekfelügyeleti feladatot lát el, hanem a gyermekek egészséges fejlődésének, a szülők megerősítésének és a társadalmi esélyteremtésnek is fontos helyi pillére.

Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, az ellátás igénybevétele

A JSZSZGYK Átmeneti Gondozás keretében működő CSÁO és GYÁO 2025-ben is fontos szerepet tölthetnek be a kerület gyermekvédelmi és szociális ellátórendszerében. Az intézmények feladata, hogy átmeneti lakhatási, gondozási és szociális támogatást nyújtsanak azoknak a gyermekeknek, családoknak és várandós anyáknak, akik krízishelyzet, lakhatási probléma, családi konfliktus vagy bántalmazás miatt átmenetileg nem tudják biztonságosan megoldani élethelyzetüket.

Az Átmeneti Gondozás szakmai egysége több telephelyen biztosítja az ellátást, igazodva a különböző szükségletű gyermekek és családok igényeihez. A GYÁO a 1088 Budapest, Szentkirályi utca 15. szám alatt működik, ahol 12 fő ellátására van lehetőség. A CSÁO központi telephelye a 1086 Budapest, Koszorú utca 14-16. szám alatt található, ahol 34 fő elhelyezése biztosított, emellett a 1082 Budapest, Kisfaludy utca 5. földszint 4. szám alatti telephely további 6 fő befogadására alkalmas. Az intézmény külső férőhelyeken is nyújt ellátást, összesen 20 fő számára, a Sárkány utca, Karácsony Sándor utca, Kőrös utca, Magdolna utca és Dankó utca különböző lakásaiban.

A GYÁO a VIII. kerület teljes területére kiterjedően biztosít ellátást, emellett ellátási szerződések alapján Budapest V., VI. és II. kerület rászoruló gyermekei számára is fenntart férőhelyeket. Az intézmény 2002 óta családiról, biztonságos környezetben nyújt átmeneti otthont nélkülöző vagy veszélyeztetett gyermekek számára, szükség esetén a törvényes képviselő bevonásával. (Kiemelendő fejlesztés, hogy a Gyermekek Átmeneti Otthona 2026 második félévében új telephelyre költözik. A költözés megtervezése és háttérben zajló folyamatok már 2024-ben megkezdődtek.). Az új elhelyezés várhatóan korszerűbb és még inkább gyermekbarát környezetet biztosít majd az ellátott gyermekek számára. Ennek egyik fontos eleme, hogy az új helyszín saját udvarral rendelkezik, ami lehetőséget teremt a rendszeres szabad levegőn tartózkodásra, játékokra és mozgásra. Ez fontos szempont azoknak a gyermekeknek az esetében, akik krízishelyzetből érkeznek, és számukra a biztonságos, nyugodt, életkoruknak megfelelő környezet kiemelt jelentőségű. Az intézmény munkatársai a gyermekek gondozása során teljes körű ellátást biztosítanak, átmenetileg helyettesítve a szülői gondoskodást.

A CSÁO 2018 óta működik Józsefvárosban. Elsődleges feladata, hogy segítséget nyújtson az életvezetési nehézségek, lakhatási válsághelyzetek vagy családi krízisek miatt átmenetileg otthontalanná vált családoknak, egyedülálló szülőknek, várandós nőknek, bántalmazott anyáknak és gyermekeiknek. Az intézmény működése szervesen kapcsolódik a kerület szociális és gyermekvédelmi rendszeréhez, lehetőséget teremtve arra, hogy a családok a krízisidőszak alatt stabil, támogató környezetben rendezhessék élethelyzetüket.

2025-ben a CSÁO december 31-ig összesen 24 család ellátását biztosította. Az intézmény 7 lakrészrel, 1 felvételi szobával, 1 külső telephellyel, valamint 5 külső férőhelyes ingatlannal működött, összesen 60 engedélyezett férőhellyel. Az év során 86 fő részesült ellátásban, ebből 48 fő kiskorú és 38 fő szülő. Öt család esetében 72 órás krízisellátásra került sor, ami azt mutatja, hogy az intézmény az azonnali beavatkozást igénylő helyzetek kezelésében is fontos szerepet vállal.

A GYÁO szolgáltatásait 2025-ben a CSGYSZ 11 gyermek, míg a CSGYK 10 gyermek esetében vette igénybe. Az előző évekhez viszonyítva kiemelendő, hogy 2025-ben öt esetben a törvényes képviselő együttes elhelyezésére is sor került, ami arra utal, hogy a gyermekek védelme mellett egyre nagyobb hangsúly helyeződik a családi egység megőrzésére és a szülővel közös támogatásra.

2025-ben az átmeneti gondozásba kerülés leggyakoribb oka továbbra is a lakhatási krízis volt. Összesen 12 ügyben, 21 gyermek esetében vált szükségessé az ellátás elégtelen lakhatási körülmények miatt, részben korábbi évekről áthúzódó esetek következtében. Két ügyben három gyermek elhelyezésének háttérében a törvényes képviselő szenvedélybetegsége állt, míg két kiskorú elhelyezése továbbra is családon belüli bántalmazás miatt maradt fenn. Egy esetben családi konfliktus indokolta az átmeneti gondozást, négy kisgyermek pedig a törvényes képviselő igazolt távolléte miatt kapott ideiglenes elhelyezést. Az év során öt esetben a törvényes képviselő és a gyermek együttes elhelyezésére került sor, ami a családi egység megőrzését szolgáló szemlélet erősödését mutatja.

A gyermekek elhelyezésének alakulását tekintve 2025-ben egy esetben került sor nevelésbe vételre, továbbá egy esetben készült ideiglenes hatályú elhelyezésre javaslat. Öt gyermek térhetett vissza saját otthonába, további öt gyermek a CSÁO ellátásába került át, míg két gyermek esetében családba fogadás valósult meg. Ezek az adatok azt jelzik, hogy az átmeneti gondozás több esetben valóban átmeneti, stabilizáló szerepet tudott betölteni, és lehetőséget teremtett a gyermekek családi környezetbe történő visszatérésére vagy más biztonságos megoldás kialakítására.

A tapasztalatok szerint a gyermekek veszélyeztetettsége és az átmeneti otthonba kerülés oka ritkán vezethető vissza egyetlen tényezőre. A gondozási folyamat megkezdését követően szinte minden esetben összetett problémarendszer rajzolódik ki, amelyben a lakhatási bizonytalanság, a családon belüli erőszak, a szegénység, az elhanyagolás, a mentális terhek és a kapcsolati konfliktusok egymást erősítve vannak jelen. 2025-ben is több esetben összefonódott a lakhatási probléma a bántalmazással, ami hatványozottan sérülékeny helyzetet teremtett a gyermekek számára.

Az intézmény szakmai munkája során a gondozási-nevelési tervekben rögzítették a szükséges beavatkozásokat és célokat, a folyamatba bevonva a szülőket, a családgyógyozókat, az esetmenedzsereket és az érintett pszichológusokat is. A cél minden esetben az volt, hogy a családok az átmeneti gondozás lezárását követően nagyobb stabilitással, felelősségteljesebben és biztonságosabb környezetben tudják folytatni életüket.

Az ellátások igénybevételével összefüggő tapasztalatok

A 2025. évi adatok alapján az átmeneti gondozás igénybevétele továbbra is szorosan összefüggött a gyermekes családokat érintő lakhatási, megélhetési és családi krízisekkel. A CSÁO 24 család, összesen 86 fő részesült ellátásban, közülük 48 fő kiskorú volt. A GYÁO igénybevétele szintén azt jelzi, hogy továbbra is vannak olyan élethelyzetek, amikor a gyermek átmeneti, biztonságos elhelyezése válik szükségessé, ugyanakkor 2025-ben több esetben a törvényes képviselővel együtt történt elhelyezés, ami a családi kapcsolatok megőrzését és a szülő bevonását is segítette.

Az ellátásba kerülés hátterében leggyakrabban elégtelen lakhatási körülmények, családon belüli konfliktusok, bántalmazás, a szülő szenvedélybetegsége vagy átmeneti akadályoztatása állt. A tapasztalatok alapján ezek a problémák ritkán jelennek meg önmagukban: a lakhatási bizonytalanság, a szegénység, az elhanyagolás, a mentális terhek és a kapcsolati konfliktusok sok esetben egymást erősítik. Az átmeneti gondozás ezért nem pusztán elhelyezést biztosít, hanem krízishelyzetben stabilizáló, családmegtartó és gyermekvédelmi funkciót is betölt. A 2025. évi működés alapján az ellátás továbbra is nélkülözhetetlen része a kerületi gyermekvédelmi rendszernek, ugyanakkor az igénybevétel okai egyértelműen jelzik a lakhatási biztonságot és családmegtartást támogató beavatkozások további erősítésének szükségességét. A megélhetési nehézségek, a munkanélküliség, a magas albérletárak, az alapvető szükségletek biztosításának nehézségei és a tartós szegénység egyre több család életében okoztak válsághelyzetet. Ez az átmeneti gondozás iránti igényekben is egyértelműen megjelent. Mindezek mellett továbbra is komoly nehézséget jelent a szakellátási rendszer túlterheltsége és működési zavara. A férőhelyhiány, a szakemberhiány és a rendszeres kapacitásproblémák közvetlenül hatnak az átmeneti gondozás munkájára is. Ennek ellenére továbbra is egyértelmű, hogy az átmeneti gondozásnak fontos és önálló szerepe van a gyermekvédelmi rendszerben: olyan gyermekeknek és családoknak nyújt valós segítséget, akiknél még van esély a család megtartására, helyreállítására és a további súlyosabb beavatkozások megelőzésére.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2025-ben a CSGYK-nál, a CSGYSZ-nél, valamint az Átmeneti Gondozás szakmai egységeinél nem került sor előre tervezett gyermekvédelmi szakmai ellenőrzésre.

A szakmai munka belső ellenőrzése ugyanakkor folyamatosan zajlott. Ennek keretében a szakmai vezetők rendszeresen figyelemmel kísérték az adminisztráció vezetését, az esetek alakulását, valamint az esetmenedzserek, családsegítők és az érintett munkatársak szakmai tevékenységét. A CSGYSZ dokumentációjának ellenőrzése negyedévente megtörtént, és az ÁG szakmai egységeiben is negyedévente zajlott belső szakmai ellenőrzés.

A GYÁO-ban 2025. augusztus 11. napján a NÉBIH tartott ellenőrzést. Az ellenőrzés eredményeként az átmeneti otthon 89%-os értékelést kapott.

A CSÁO-ban 2025 decemberében Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztálya végzett ellenőrzést ágyi poloska-fertőzöttség gyanúja miatt. Az ellenőrzés, valamint a benyújtott dokumentumok vizsgálata alapján a hatóság mindent rendben talált, hiányosságot nem állapított meg.

2025-ben a külső ellenőrzések nem tártak fel olyan hiányosságot, amely az intézmények szakmai működését érdemben érintette volna. A belső ellenőrzési gyakorlat folyamatos működtetése továbbra is hozzájárult az adminisztrációs fegyelem, az esetkezelés szakmai követhetősége és a szolgáltatások jogszerű működésének biztosításához.

A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a GYVT. előírásai alapján

A 2025. évi működés tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a JSZSZGYK sokrétű szolgáltatási rendszert biztosít, ugyanakkor az adatok egyértelműen jelzik, hogy a kerületben megjelenő problémák egyre összetettebbé válnak. A lakhatási bizonytalanság, a megélhetési nehézségek, a mentális egészséggel kapcsolatos problémák, a családon belüli konfliktusok, a bántalmazás, valamint a családok erőforráshiánya gyakran egymással összefüggésben jelennek meg. Ezek a problémák nem kezelhetők kizárólag egy-egy szolgáltatás szintjén, hanem összehangolt, több szakmai terület együttműködésére épülő válaszokat igényelnek.

A következő időszak egyik legfontosabb fejlesztési iránya ezért az integrált, család- és közösségközpontú működés további erősítése. Indokolt olyan esetkezelési gyakorlatok fejlesztése, amelyekben a családsegítés, a gyermekjóléti ellátás, a lakhatási tanácsadás, a mentálhigiénés támogatás, az adósságkezelés és az egyéb speciális szolgáltatások egymással szorosabb szakmai kapcsolatban működnek. A komplex élethelyzetek hatékony kezelése érdekében különösen fontos az intézményen belüli információáramlás, az esetkoordináció, valamint az interdiszciplináris szakmai együttműködés fejlesztése. Kiemelt célként jelenik meg a lakhatási stabilizációt szolgáló programok erősítése. A 2025. évi tapasztalatok alapján a lakhatási bizonytalanság továbbra is a gyermekes családokat érintő egyik legsúlyosabb kockázati tényező. A lakhatási problémák gyakran összekapcsolódnak eladósodással, megélhetési nehézségekkel, családi konfliktusokkal, elhanyagolással és gyermekvédelmi beavatkozást igénylő helyzetekkel. A jövőben ezért olyan komplex lakhatási stabilizációs megoldások fejlesztése indokolt, amelyek az adósságkezelési és pénzügyi tanácsadást, a lakhatási mediációt, az átmeneti lakhatási lehetőségeket és az önkormányzati lakhatási programokkal való szorosabb együttműködést egyaránt magukban foglalják. A cél nem kizárólag a már kialakult krízisek kezelése, hanem a lakhatási veszteségek megelőzése és a családok hosszabb távú stabilizálása.

A gyermekvédelem területén továbbra is meghatározó feladat a prevenció és a korai beavatkozás erősítése. A jelzőrendszer működésének tapasztalatai azt mutatják, hogy számos probléma már korai szakaszban érzékelhető lenne, ha a szakemberek közötti információáramlás, a jelzési gyakorlat és az esetek közös értelmezése még hatékonyabban működne. Ennek érdekében szükséges a jelzőrendszeri együttműködés további fejlesztése, a személyes szakmaközi egyeztetések fenntartása, a jelzőrendszeri tagok gyermekvédelmi ismereteinek bővítése, valamint a családtámogató és közösségi alapú prevenció programok erősítése. Különösen fontos, hogy a gyermekvédelmi rendszer minél több esetben még a probléma súlyosbodása előtt tudjon érdemi támogatást nyújtani.

A mentálhigiénés szolgáltatások fejlesztése szintén kiemelt jövőbeli irány. A beszámolóban megjelenő adatok és szakmai tapasztalatok alapján a gyermekek, fiatalok és szülők körében egyre gyakrabban jelennek meg pszichés terhek, szorongásos tünetek, családi konfliktusok, traumák, veszteségélmények, szenvedélybetegséggel kapcsolatos problémák és párkapcsolati feszültségek. Ezek a nehézségek sok esetben közvetlenül hatnak a gyermekek biztonságára, fejlődésére és iskolai működésére is. A jövőben ezért indokolt a pszichológiai, mentálhigiénés és pszichoedukációs szolgáltatások kapacitásának bővítése, az alacsonyküszöbű támogatási formák erősítése, valamint az oktatási-nevelési intézményekkel közösen megvalósított mentális egészségfejlesztő programok további támogatása.

A gyermekek és fiatalok szempontjából fontos fejlesztési irány az ifjúsági programok és közösségi kezdeményezések támogatása is. A FiDo tapasztalatai alapján a kerületben nagy szükség van olyan biztonságos, könnyen elérhető közösségi terekre, ahol a fiatalok stabil felnőtt jelenlét mellett kapcsolódhatnak, sportolhatnak, alkothatnak, segítséget kérhetnek, és megtapasztalhatják a közösséghez tartozás pozitív formáit. A jövőben ezért indokolt az ifjúsági munka szakmai kapacitásának erősítése, a mentorálási lehetőségek bővítése, az önkéntes rendszer fejlesztése, valamint az interkulturális és ártalomcsökkentő szemlélet további beépítése a fiatalokkal végzett munkába.

A krízishelyzetek kezelése területén továbbra is fontos cél az átmeneti férőhelyek és a gyors elhelyezési lehetőségek fejlesztése. A lakhatási krízisek, a családon belüli bántalmazás, a várandós anyák és kisgyermekes családok veszélyeztetettsége, valamint a sürgős gyermekvédelmi beavatkozást igénylő helyzetek indokolják, hogy a kerület rendelkezzen rugalmasan mozgósítható, gyermekbarát és biztonságos átmeneti ellátási kapacitásokkal. E körben különösen fontos a CSAÓ és a GYÁO szerepének megerősítése, valamint a szakellátási rendszer kapacitásproblémáiból fakadó helyi következmények folyamatos figyelemmel kísérése.

A következő években a digitális és adatvezérelt működés fejlesztése is hozzájárulhat a szolgáltatások hatékonyabb szervezéséhez. Az esetkezelési folyamatok átláthatóságának növelése, az intézményen belüli gyorsabb információmegosztás, valamint az adatok rendszeres elemzése segítheti, hogy a döntéshozatal jobban igazodjon a kerületben tapasztalható társadalmi folyamatokhoz. Az adatgyűjtés és -elemzés fejlesztése nem öncélú adminisztratív feladat, hanem annak eszköze, hogy a szolgáltatások pontosabban reagáljanak a valós szükségletekre.

Végül kiemelt jelentőségű a szakmai humánerőforrás megtartása és támogatása. A szociális és gyermekvédelmi munka egyre összetettebb, érzelmileg megterhelőbb és magas szakmai felkészültséget igénylő feladattá vált. A munkatársak megtartása, szakmai támogatása, képzése, szupervíziós lehetőségeinek biztosítása, valamint a kiegésző megelőzése nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az intézmény hosszú távon is magas színvonalon tudja ellátni feladatait.

Gyermek és fiatalkorú bűnelkövetések, megelőzés - kerületi bűnmegelőzési programok bemutatása, bűnelkövetők számának alakulása

A 2024. és 2025. évi rendőrségi adatszolgáltatás összevetése alapján megállapítható, hogy a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tevékenysége mindkét évben intenzív volt, ugyanakkor 2025-ben a prevenció munkája szerkezete részben átalakult. Míg 2024-ben az iskolai előadások, a drogprevenció és kiberbiztonsági programok adatai részletesen jelentek meg, addig 2025-ben a rendőrség összesítve 24 bűnmegelőzési előadásról, 8 pályaelemző programról, 2 nyílt napról, 5 óvodai megjelenésről és 7 szülőknél szóló előadásról számolt be. Ez arra utal, hogy a prevenció továbbra is jelentős hangsúlyt kapott, és az iskolai célcsoport mellett a szülők, az óvodás korosztály, valamint a pályaelemző tevékenységek is nagyobb figyelmet kaptak.

A fiatalkorú elkövetők számában a rendelkezésre álló adatok alapján csökkenés látható: 2024-ben 99 fiatalkorú elkövetőt azonosítottak, míg 2025-ben 52 fiatalkorú vált elkövetővé. A 2025. évi adatok szerint a fiatalkorúak körében leggyakrabban lopás, garázdaság, kábítószerrel

kapcsolatos bűncselekmény, valamint rongálás miatt indult eljárás. A csökkenő elkövetői szám kedvező tendencia lehet, ugyanakkor az adatok értelmezésekor figyelembe kell venni, hogy a fiatalok bűnelkövetés mögött továbbra is jelen vannak a csellengés, a szerhasználat, a kortársközösségek hatása, az iskolai lemorzsolódás, valamint a szociális és családi hátrányok.

A gyermekvédelmi jelzések tekintetében 2024-ben 87 esetben éltek jelzéssel a JSZSZGYK felé, míg 2025-ben 59 adatlap került továbbításra. A rendőrség és a JSZSZGYK közötti együttműködés ugyanakkor továbbra is kiemelt jelentőségű például a családon belüli erőszak, a gyermekbántalmazás és a gyermekeket veszélyeztető családi helyzetek esetében.

A családon belüli, illetve kapcsolati erőszak továbbra is meghatározó problématerület. A két év adatai ezen a területen csak korlátozottan hasonlíthatók össze, mivel 2024-ben családon belüli erőszak gyanúja miatt indult eljárásokról, 2025-ben pedig kapcsolati erőszak miatt elrendelt büntetőeljárásokról szerepel adat. A tendencia pontos megítéléséhez egységes kategóriák szerinti összehasonlítás lenne szükséges. Ugyanakkor mindkét év beszámolója azt támasztja alá, hogy a bántalmazás felismerése, az áldozatok támogatása és a gyermekek védelme területén elengedhetetlen a rendőrség, a JSZSZGYK, a Patent Egyesület és az áldozatsegítő hálózat szoros együttműködése. Pozitív fejlemény, hogy 2025-ben a Patent Egyesülettel közösen szervezett szakmai együttműködés keretében 10 esetmegbeszélésre, valamint 10 rendőrségi képzési alkalomra is sor került.

Az adatok azt mutatják, hogy a kerületben a gyermek- és fiatalokat érintő bűnmegelőzési munka több szinten zajlik, az oktatási-nevelési intézményekben, a drogprevencióban, a kiberbiztonsági tájékoztatásban, az áldozatvédelemben, valamint a családon belüli erőszak kezeléséhez kapcsolódó szakmaközi együttműködésekben. A következő időszakban indokolt a prevenció programok folytatása, a fiatalok szerhasználati és áldozattá válási kockázatainak kiemelt figyelemmel kísérése, valamint a rendőrség és a gyermekvédelmi szereplők közötti jelzőrendszeri együttműködés további erősítése.

Józsefvárosi Kábítószer Egyeztető fórum (KEF)

A 2025-ben újjáalakult KEF tevékenységét a Fővárosi Drogstratégiával (2024-2029) összhangban, a józsefvárosi kábítószer-helyzet sajátosságaira reagáló munkaterv alapján végzi, szorosan együttműködve a Budapesti Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal (BKEF). A KEF az Önkormányzat jogi személyiséggel nem rendelkező, tanácsadó, koordináló és egyeztető jellegű fóruma.

A KEF egy olyan szakmai fórum, amely a kerületi bűnmegelőzés, közbiztonság, szociális és egészségügyi problémák, valamint az ifjúságvédelem területén működő legfontosabb önkormányzati, fővárosi és civil szervezeteket, intézményeket fogja össze. Koordináló tevékenységével összhangot teremt a függőségi problémák kezelésében alapvető fontosságú négy fő szakterület: a prevenció, kezelés, ártalomcsökkentés, valamint a kínálatcsökkentés helyi szervezeteinek és intézményeinek munkája között, annak érdekében, hogy a Józsefvárosban lakó családok tiszta, rendezett és biztonságos környezetben, egészséges és tevékeny életet élhessenek.

Az Önkormányzat elkötelezett amellett, hogy megerősítse a szenvedélybetegségek megelőzését és kezelését célzó tevékenységét. 2024 végétől koordinátort alkalmazott a KEF munkájának szervezésére, valamint olyan elismert szakembert kért fel a fórum szakmai vezetésére, akinek

tapasztalata és szaktudása biztosítja a magas színvonalú, európai normákhoz igazodó, szakmailag megalapozott működést. A KEF az üléseit szükség szerint tartja, de évente legalább 3 alkalommal össze kell hívni.

Ahhoz, hogy az Önkormányzat megfelelően fel tudjon lépni a szenvedélybetegség és a különböző függőségek széleskörű terjedése és ártalmai ellen, szakmailag megalapozott célokra és összehangolt cselekvési tervre van szükség, melyeket a kerületi drogstratégia határoz meg.

A KEF stratégiai célja, hogy szakmai támogatást nyújtson a Józsefvárosi Drogstratégia végrehajtásához, monitorozásához és értékeléséhez, valamint közreműködjön a kerületi droghelyzetre vonatkozó hiteles statisztikai, epidemiológiai és kriminológiai adatok feltárásában és a rendszeres helyzetértékelésben. Feladata továbbá, hogy feltérképezze a kábítószer-problémákra választ adó szakmai intézményeket és civil szervezeteket, elősegítse közöttük az együttműködést, valamint támogassa a szakmailag megalapozott egészségfejlesztő és drogprevenciós programok eljutását az oktatási és önkormányzati intézményekbe, munkahelyekre és szórakozóhelyekre. A KEF kiemelt figyelmet fordít a kerületi általános és középiskolák drogmegelőzési helyzetének felmérésére és értékelésére, a pedagógusok és szakemberek képzésére, valamint a lakosság számára szervezett, függőségekkel, megelőzéssel és kezelésbe jutással kapcsolatos nyilvános programokra. A függőséggel küzdő emberek esetében fontos cél a kezelésbe jutás, a lakhatási és munkaerőpiaci reintegráció támogatása, valamint a szociális és egészségügyi ellátórendszeren belüli együttműködések erősítése. A KEF feladatai közé tartozik az ártalomcsökkentő és alacsonyküszöbű szolgáltatások elérhetőségének javítása, szakszerű és zavartalan működésük támogatása, továbbá az injekciós droghasználók és utcai szexmunkások rendszeres HIV/AIDS-, hepatitis B- és C-, valamint TBC-szűrésének koordinálása, az új fertőzések mielőbbi felismerése és az érintettek kezelésbe jutásának segítése. A fórum emellett közreműködik a kerületben zajló illegális kábítószer-kereskedelem visszaszorításában, javaslatokat és döntés-előkészítő anyagokat készít, illetve véleményez az Önkormányzat, a BKEF és más érintett intézmények számára. Fontos szerepe van a helyi erőforrások mozgósításában, a fővárosi, országos, európai uniós és nemzetközi pályázati lehetőségekhez kapcsolódó józsefvárosi részvétel előkészítésében, valamint a droghelyzetre reagáló helyi pályázatok szakmai megalapozásában. A KEF nyitott a nemzetközi együttműködésekre is, különösen az európai városok és önkormányzatok közötti drogpolitikai tapasztalatcserére és kooperációra.

A KEF tagsága széles szakmaközi együttműködésre épül, amelyben jelen vannak az önkormányzati, rendészeti, egészségügyi, szociális, gyermekjóléti, oktatási, közösségi és civil szereplők is. A fórum munkájában részt vesz az Önkormányzat, a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság, a BKEF, a Belső-Pesti Tankerület, a Józsefvárosi Közbiztonságáért Közalapítvány, a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt., valamint a Józsefvárosi Közterület-Felügyelet. Az egészségügyi és addiktológiai területet a Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ, a JEK Addiktológia, a JEK Bőr- és Nemibeteg-gondozó, a JEK Pszichiátriai Gondozó, a Dél-pesti Centrumkórház Védőnői Szolgálat, valamint dr. Makara Mihály, a Dél-pesti Centrumkórház - Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet képviseletében kapcsolódik a munkához. A szociális, gyermekjóléti és ifjúsági ellátórendszer részéről részt vesz a JSZSZGYK részéről, a FiDo, az iskolai és óvodai szociális segítők, és a LÉLEK Program. Jelen van még a Kesztyűgyár Közösségi Ház, valamint a JÁSZER. A civil és egyházi szervezetek köréből a KEF munkájához kapcsolódik az Alternatíva Alapítvány, az ArtWorkShop Egyesület - HepaGo Projekt, a Baptista Szeretetszolgálat Utcafront, a Félúton

Alapítvány, a Józan Babák Egyesület, a Kék Pont Alapítvány, az MRE Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió, a Megálló Csoport Alapítvány, a Moravcsik Alapítvány, a Pozitív Élet Alapítvány, a Szigony-Útitárs Alapítvány Nonprofit Kft., valamint a Váltó-sáv Alapítvány.

A KEF tagok közül gyermekvédelmi szempontból kiemelendő a JSZSZGYK és szakmai egységei (FiDo, iskolai- és óvodai szociális segítők), valamint a Kesztyűgyár Közösségi Ház, mint az Önkormányzathoz köthető, fiatalokkal foglalkozó aktív szereplők. Ezen felül számos civil szervezet és intézmény tevékeny résztvevői a fórumnak, amelyek gyerekekkel és családjaikkal egyaránt foglalkoznak (pl. Józan Babák Egyesület, Megálló Csoport Alapítvány stb.).

A KEF tevékenységei tehát jelentősen hozzájárulnak a gyermekek védelméhez és jólétéhez a kerületben, kiemelt figyelmet fordítva a kábítószer-használat megelőzésére és a számukra biztonságos, egészséges környezet kialakítása terén. A KEF a különböző szakmai szereplők tevékenységének összehangolásával hatékony megelőzési rendszer kiépítésére törekszik, amely támogatást nyújt a veszélyeztetett gyermekek számára is.

A droghelyzet komplex, rendszerszintű kezelése révén mérséklődik annak kockázata, hogy a gyermekek közvetve vagy közvetlenül kapcsolatba kerüljenek a szenvedélybetegségekkel, főként azokban a családokban, ahol a kábítószer-használat más társadalmi problémákkal együtt jelenik meg. A prevenciós és támogató programok nem csupán a szenvedélybetegségek megelőzését és kezelését szolgálják, hanem hozzájárulnak a gyermekek társadalmi esélyegyenlőségének erősítéséhez.

A 2025-ös évben a KEF munkáját a szakmai hálózat megerősítése és a stratégiai tervezés határozta meg, összesen öt alkalommal szervezve ülést a kerületi szakemberek számára. A találkozónak minden esetben más tagintézmény adott otthont, így az ellátórendszer szereplői közvetlenül, a saját munkakörnyezetükben ismerhették meg egymást és a kerületben elérhető szolgáltatásokat.

2025 kiemelt feladata az új Józsefvárosi Drogstratégia közös kidolgozása volt. A folyamat során elsődleges szempontként érvényesült, hogy a szakemberek álláspontjai, ötletei és gyakorlati visszajelzései beépüljenek a dokumentumba, biztosítva, hogy a stratégia a valós helyi igényekre reflektáljon, és a cselekvési tervben szereplő intézkedések valóban hasznosak legyenek. A KEF ülések tematikája -a Drogstratégia elfogadását követően még gyakorlatiasabb irányba mozdul el, hogy az ellátórendszeren belüli betegutak és az ügyfelek delegálása minden szakmabeli számára egyértelműbbé váljon.

A gyermekvédelem szempontjából meghatározó program volt a prevenciós képzés felmérő alkalma, amelyre kifejezetten a gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó, terepen dolgozó szakemberek, köztük a Kesztyűgyár Közösségi Ház, a Dankó udvar, a FiDo munkatársai, a JSZSZGYK iskolai és óvodai szociális segítői, érkeztek az önkormányzati intézményekből. A feltérképezés megerősítette azt a tapasztalatot, hogy mivel a fiatalok a hagyományos iskolai keretek között ritkán férnek hozzá korszerű prevenciós programokhoz, a megelőző munka során kulcsszerep hárul az iskolán kívüli foglalkozásokat tartó szakemberekre. Ez a helyzet jelentős többletfeladatot ró ezekre a szereplőkre, akiknek sokszor nem állnak rendelkezésére az a speciális módszertani tudás, amelyek támogatnák őket ebben a komplex feladatban. A drogstratégia keretében egy olyan gyakorlatorientált prevenciós képzés előkészítése indult meg, amely kifejezetten az ő munkájukat hivatott segíteni és korszerű eszközökkel támogatni.

Az ártalomcsökkentés területén kiemelt jelentőségű volt, hogy 2025-ben elindult az utcai megkereső szociális munka a HepaGo Projekttel együttműködésben. A szervezet heti rendszerességgel végez egészségügyi tesztelést és tanácsadást a kerület frekventált pontjain, például a Korányi Sándor utca és a Diószegi Sámuel utca sarkán, közvetlenül elérve a legveszélyeztetettebb csoportokat.

Az információáramlás és a lakossági elérés javítása érdekében a KEF egy okostérképet is létrehozott, amelyen a szakemberek és a kerületi lakosok is könnyen tájékozódhatnak például a józsefvárosi szűrőpontok elérhetőségéről.

A közösségi tájékoztatást szolgálta a Kábítószerügyi Világnap alkalmából szervezett nyilvános esemény is, ahol a Mélypont érzés című film vetítése után szakmai beszélgetésen vehettek részt az érdeklődők.

„Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer” (JÁSZER)

A JÁSZER, a bűnmegelőzés és az áldozatsegítés területén működő helyi szakmai együttműködési hálózat. Létrehozására a „Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés” című TÁMOP pályázat keretében került sor, azzal a céllal, hogy Józsefvárosban hatékonyabbá váljon az áldozattá vált személyek segítése, az áldozattá válás megelőzése, valamint az ismételt áldozattá válás kockázatának csökkentése. A JÁSZER a pályázati időszak lezárását követően is fennmaradt: a Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 2017-ben határozatlan időre kötelezettséget vállalt a működtetésére.

A JÁSZER olyan együttműködési rendszerként működik, amely összekapcsolja az áldozatsegítésben, bűnmegelőzésben, gyermekvédelemben, szociális ellátásban, egészségügyben, rendészetben, oktatásban és civil segítségnyújtásban érintett helyi és fővárosi szereplőket. Célja, hogy az áldozatok ne maradjanak magukra a problémájukkal, és bármelyik kapcsolódó szervezethez fordulnak, megfelelő információt, továbbírányt és személyre szabott segítséget kaphassanak. A rendszer működésének lényege, hogy a tagok ismerik egymás tevékenységét, személyes szakmai kapcsolatban állnak egymással, és szükség esetén gyorsan meg tudják találni azt a szervezetet vagy szakembert, aki az adott ügyben a leghatékonyabban tud segítséget nyújtani. A JÁSZER ernyőszervezetként, illetve szakmai hálózatként működik. Nem egyetlen szolgáltatást jelent, hanem olyan együttműködési keretet, amelyben önkormányzati, állami, rendészeti, szociális, egészségügyi, köznevelési, egyházi és civil szereplők kapcsolódnak össze. A rendszer erőssége az együttműködésben és a hatékony kommunikációban rejlik: ezek nélkül az egyes intézmények könnyen elszigetelten működnének, az áldozatok pedig nem feltétlenül jutnának el a számukra legmegfelelőbb segítséghez.

A JÁSZER feladata a helyi áldozatsegítő együttműködés fenntartása, a szakemberek rendszeres tájékoztatása és érzékenyítése, valamint a bűnmegelőzéssel és áldozatsegítéssel kapcsolatos kerületi szakmai gondolkodás támogatása. Részt vesz a kapcsolódó koncepciók, javaslatok és szakmai programok előkészítésében, valamint fórumot biztosít a tapasztalatcserére és a jó gyakorlatok megosztására. Működése igazodik a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia céljaihoz és az Európai Unió áldozatsegítéssel kapcsolatos törekvéseihez.

Gyermekvédelmi szempontból a JÁSZER jelentősége abban áll, hogy az áldozattá válás, a családon belüli erőszak, a bántalmazás, az elhanyagolás, az online veszélyek és más krízishelyzetek gyakran gyermekeket is érintenek, akár közvetlen sértettként, akár a családi

erőszak tanújaként. Ezért a JÁSZER működése nemcsak áldozatsegítési, hanem gyermekvédelmi és prevenciós szempontból is fontos: hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekekkel és családokkal dolgozó szakemberek érzékenyebben, gyorsabban és összehangoltabban tudjanak reagálni a veszélyeztető helyzetekre.

A JÁSZER nyitott szakmai együttműködési rendszer, amelyhez állami intézmények, önkormányzatok és önkormányzati fenntartású intézmények, rendészeti szervek, oktatási, szociális és egészségügyi intézmények, civil szervezetek, egyházak, kulturális intézmények, gazdasági társaságok és magánszemélyek is kapcsolódhatnak. Működtetésének és adminisztrációjának feladatait a pályázati időszakot követően a JEB látja el, az Önkormányzat önként vállalt feladatoként biztosított működési háttérrel. 2025-ben is fontos szerepet töltött be a kerületi áldozatsegítő, gyermekvédelmi, bűnmegelőzési és szakmaközi együttműködések erősítésében. Tevékenysége különösen a családon belüli erőszak felismerése, az áldozattá válás megelőzése, a digitális veszélyek tudatosítása, valamint a gyermekekkel és családokkal dolgozó szakemberek érzékenyítése szempontjából kapcsolódott a gyermekvédelmi feladatellátáshoz.

A JÁSZER 2025. évi fő irányvonalai a gyermekvédelem, a digitális tudatosság és a generációs különbségek voltak. A digitális tudatosság témájában józsefvárosi szakemberek számára képzési program valósult meg, amely érintette az internetes csalásokat, a bankbiztonságot, a gyermekek digitális biztonságát és a mesterséges intelligencia mindennapi hatásait. Ez gyermekvédelmi szempontból azért jelentős, mert az online térben megjelenő veszélyek, zaklatási formák, csalások és manipulációs helyzetek egyre közvetlenebbül érintik a gyermekeket, fiatalokat és családokat.

Kiemelt gyermekvédelmi jelentőségű volt a Józsefvárosi Óvodák (továbbiakban: JÓK) munkatársai számára szervezett, három alkalomból álló érzékenyítő-tájékoztató előadásorozat, amely a családon belüli erőszak és az áldozatsegítés alapjait dolgozta fel. Az óvodai szakemberek korai életkorban találkoznak a gyermekekkel és családjaikkal, ezért fontos szerepük van a bántalmazás, elhanyagolás, családi krízis vagy más veszélyeztető körülmény észlelésében és jelzésében. A JÁSZER az egészségügyi szereplőkkel való együttműködést is erősítette. A Józsefvárosi Szent Kozma Rendelőintézetben felnőtt házi orvosok részére áldozatsegítési alapismereteket bemutató képzés valósult meg. Ez azért fontos, mert az egészségügyi alapellátásban dolgozó szakemberek gyakran találkozhatnak olyan testi, lelki vagy pszichoszociális jelekkel, amelyek családon belüli erőszakra, elhanyagolásra vagy más veszélyeztető élethelyzetre utalhatnak. 2025-ben több szakmai továbbképzést és tréninget is szervezett, amelyek a digitális tudatosságra, a generációs különbségekre, a krízishelyzeti kommunikációra, a mesterséges intelligencia használatára és az áldozatsegítés rendszerére fókuszáltak. Ezek a programok hozzájárultak ahhoz, hogy a különböző intézményekben dolgozó szakemberek felkészültebben tudjanak reagálni az áldozattá válással, online veszélyekkel, családon belüli erőszakkal és gyermekvédelmi kockázatokkal összefüggő helyzetekre. A JÁSZER bekapcsolódott a SHELTER projekt megvalósításához kapcsolódó szakmai egyeztetésekbe és továbbképzésekbe is. A projekt célja komplex áldozatsegítő protokoll és szolgáltatáscsomag kialakítása a családon belüli erőszak áldozatai számára Józsefvárosban, különös tekintettel a látencia csökkentésére, valamint a traumatudatos szociális, jogi és pszichológiai támogatás erősítésére.

A JÁSZER tevékenysége a szakemberképzés területén is megjelent: az áldozatvédelemhez kapcsolódó ismeretek több felsőoktatási és szakképzési programban is helyet kaptak, így például védőnő-, kisgyermeknevelő- és csecsemő- és kisgyermeknevelő hallgatók számára tartott tájékoztató alkalmakon. Ez hosszabb távon hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermekekkel

dolgozó leendő szakemberek már képzésük során találkoznak az áldozatsegítés, a bántalmazás felismerése és a megfelelő segítségnyújtás alapvető szempontjaival. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A JSZSZGYK és a civil szervezetek közötti együttműködés

A civil szervezetekkel való együttműködés a kerületi gyermekjóléti és gyermekvédelmi munka fontos erőforrása. A partnerségek hozzájárulnak ahhoz, hogy a rászoruló családok többféle csatornán keresztül kapjanak segítséget, a szakemberek pedig rugalmasabban és célzottabban tudjanak reagálni az összetett élethelyzetekre.

A CSGYK szakmai egységei 2025-ben is folyamatos kapcsolatot tartottak fenn a kerületben és a fővárosban működő civil szervezetekkel. Az együttműködések célja az volt, hogy a gyermekek, családok és krízishelyzetben lévő személyek számára minél szélesebb körben váljanak elérhetővé a szükségleteikhez igazodó szolgáltatások, adományok, tanácsadási és fejlesztési lehetőségek.

Az ellátási területen működő civil szervezetekkel jó intézményközi kapcsolatot alakított ki. Több szervezettel együttműködési megállapodás is létrejött annak érdekében, hogy az információáramlás, a közös szakmai munka és a célzott segítségnyújtás hatékonyabban valósuljon meg. Az együttműködő szervezetek között szerepel többek között a Szigony Alapítvány, a Moravcsik Alapítvány, a Félúton Alapítvány, a Megálló Csoport, az Egyszülős Központ és az Eranus Alapítvány. A Központ az elmúlt időszakban több civil szervezettől, illetve szakmai kezdeményezéstől is kapott megkeresést közös programok megvalósítása és együttműködés kialakítása érdekében. A szakmai egység továbbra is nyitott a külső szolgáltatókkal való közös gondolkodásra, különösen azokban az ügyekben, ahol a családok támogatása, a gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése vagy a fiatalok elérése több szereplő összehangolt munkáját igényli.

A Szolgálat szintén széles körű kapcsolatot tart fenn civil és karitatív szervezetekkel. A Szigony Alapítvány, a Józan Babák Egyesület, a Moravcsik Alapítvány, a Félúton Alapítvány, a Megálló Csoport, az Egyszülős Központ, az Eranus Alapítvány, a Magyar Vöröskereszt, a Katolikus Karitás és a Nyugodt Szív Alapítvány mellett több további szervezet is hozzájárul a családok támogatásához. Ezek az együttműködések lehetővé teszik, hogy a Szolgálat látókörébe kerülő családok ne csak intézményi ellátásokhoz, hanem adományokhoz, természetbeni segítséghez, tanácsadáshoz, közösségi programokhoz és egyéb támogató szolgáltatásokhoz is hozzáférjenek.

A civil szervezetekkel való együttműködés jelentősége abban áll, hogy a családok támogatása nem korlátozódik kizárólag tárgyi eszközökre vagy természetbeni adományokra. A segítségnyújtás része lehet a családterápia, pszichológiai támogatás, fejlesztőpedagógiai segítség, addiktológiai vagy mentálhigiénés tanácsadás, valamint olyan közösségi és szabadidős programok biztosítása is, amelyek erősítik a gyermekek és családok kapcsolódását, biztonságérzetét és társadalmi beágyazottságát.

A gyermekek és fiatalok támogatása területén a civil együttműködések a közösségi és részvételi programokhoz is kapcsolódtak. Az Önkormányzat által 2023-ban indított Gyerek- és Ifjúsági Részvételi Program részeként elindult JóKer programba a FiDo munkatársai is bekapcsolódtak.

A 2025. évben is fontos szerepet kaptak a gyermekek számára szervezett rendezvények, táborok és egyéb szabadidős programok, amelyek megvalósításában az önkormányzati, intézményi és civil szereplők együttműködése meghatározó volt.

Önkormányzati együttműködés a Fellegajtó Nyitogatók Alapítvánnyal (továbbiakban: Alapítvány)

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 152/2024. (V. 16.) számú határozatában döntött arról, hogy feladat-ellátási szerződést köt az Alapítvánnyal három józsefvárosi, súlyosan-halmozottan sérült gyermek nappali ellátásának biztosítása érdekében. Az együttműködés keretében az Alapítvány által működtetett Fellegvár Napközi 2024. június 1-jétől látja el a szerződésben meghatározott józsefvárosi gyermekeket. A Fellegvár Napközi az Önkormányzat tulajdonában lévő, 1082 Budapest, Baross utca 75. szám alatti helyiségben működik. Az intézmény teljes körű nappali ellátást, valamint konduktív és gyógypedagógiai fejlesztést biztosít súlyosan-halmozottan sérült gyermekek számára, hétfőtől péntekig 8:00 és 17:00 óra között. Engedélyezett létszáma alapján 11 állandó gyermek, valamint további két, fejlesztésre bejáró gyermek ellátására van lehetőség. Az Alapítvány tevékenysége hiánypótló Józsefvárosban, mivel a kerületben nincs más olyan intézmény, amely súlyosan-halmozottan sérült gyermekek nappali ellátását biztosítaná. A Fellegvár Napközi működése ezért nemcsak az érintett gyermekek fejlesztése és mindennapi gondozása szempontjából jelentős, hanem a családok tehermentesítése, a szülők munkavállalási lehetőségeinek támogatása és a gyermekek állapotához igazodó, biztonságos ellátási forma biztosítása miatt is. A rendelkezésre álló adatok alapján a Fellegvár Napközinek jelenleg 9 ellátottja van, közülük négy gyermek józsefvárosi. Az ellátásért a szülők havi 40 000 forint térítési díjat fizetnek, amelyért teljes ellátást, beleértve az étkezést is, valamint fejlesztést kapnak, egyúttal hozzájárulnak az intézmény működési költségeihez. Az Alapítványnak más kerülettel jelenleg nincs feladat-ellátási szerződése. A 2026. évre vonatkozóan az Alapítvány jelezte az Önkormányzat felé, hogy 2026. február 1. napjától újabb VIII. kerületi, halmozottan sérült gyermeket venne fel a Fellegvár Napközibe. Ez a fejlemény tovább erősíti az együttműködés jelentőségét, és jelzi, hogy a szolgáltatás iránt a kerületben továbbra is valós szükséglet mutatkozik.

„Esély a gyerekeknek: a Kőbányai út 22.-ben élőknek programok szervezése” 2025-ben az Önkormányzat közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzési eljárást indított az „Esély a gyerekeknek: a Kőbányai út 22.-ben élőknek programok szervezése” című program megvalósítására. Az ajánlattételi felhívás 2025. április 14-én jelent meg az Önkormányzat honlapján, az eljárás nyertes ajánlattevője a Parforum Részvételi Kutatói Műhely Szolgáltató Nonprofit Kft. lett.

A program 15 hónapos közösségfejlesztő folyamatként indult el 2025 szeptemberében. Célja a Kőbányai út 22. szám alatti bérházban élő gyermekek közösségi kapcsolatainak erősítése, a házban élő gyerekek és családjaik rendszeres bevonása, valamint olyan biztonságos, alacsonyküszöbű programok kialakítása, amelyek támogatják a gyerekek közösségi élményeit, kapcsolódását és részvételét. A szerződés legalább 20, a házban élő aktív gyermek és családjaik bevonását célozza.

A program első szakaszában, a 2025. szeptember 18. és 2026. január 4. közötti időszakban a megvalósítók párhuzamosan alakították ki a szakmai és dokumentációs kereteket, valamint

elindították a gyermekprogramokat. Az első négy hónapban összesen 7 gyerekprogram valósult meg, alkalmanként 2–13 fő részvételével, összesen 43 részvételi alkalommal. A programok főként a 11–16 éves korosztályt érték el, és részben benti, klubjellegű közösségi alkalmakból, közös játékból, beszélgetésből és étkezésből, részben pedig élményalapú külső programokból, például trambulínparki, szabadulósobás és korcsolyázós alkalmakból álltak.

A megvalósítás fontos része volt a rendszeres szakmai egyeztetés is. Az első időszakban legalább 7 dokumentált stábülés és szakmai megbeszélés zajlott, amelyek középpontjában a célcsoport elérése, a csoportok kialakítása, a partnerségek előkészítése, valamint a működési és biztonsági keretek meghatározása állt. A program egyik szakmai eredménye a szükségletfelmérés módszertanának kidolgozása és elindítása volt: az első beszámolási időszakban 5 családdal készült részletes interjú, majd a stáb a feltárt szükségletek alapján további beavatkozási irányokat is megfogalmazott, például szülőcsoport, tematikus foglalkozások, családi programok és külső szakemberek bevonása formájában.

A beszámolók alapján a részvételi létszámok ingadozását jelentősen befolyásolta a házban tapasztalható költözési hullám és a lakók folyamatos fluktuációja. Emellett a kamasz korosztály elérése, a bizalomépítés és a biztonságos programkeretek fenntartása is fontos szakmai kihívásként jelent meg. A program következő szakaszában a helyszíni jelenlét és a programok intenzitása növekedni fog, ezért kiemelt feladat a részvétel stabilizálása, a célcsoport további bővítése, valamint a megvalósult programok és az elért gyermekek számának folyamatos nyomon követése.

Gyermekvédelmi és gyermekjogi szemléletű szakmai támogatás a JÓK-ban

2025-ben a JÓK dolgozói körében fokozott igény jelent meg a gyermekekkel való mindennapi kapcsolódás, a gondozási helyzetek, a testi közelség, a kommunikációs határok, valamint a szülőkkel való együttműködés szakmai kérdéseinek közös átgondolására. Az óvodai mindennapokban egyre gyakrabban merülnek fel olyan helyzetek, amelyekben a gyermekek szükségletei, az óvodai dolgozók szakmai felelőssége és a szülők sokszínű, olykor egymással is ellentétes elvárásai között kell megtalálni a megfelelő egyensúlyt.

A tapasztalatok alapján az óvodai dolgozók munkájában kiemelt jelentőségű a biztonságos, gyerekjogi szempontból is megfelelő kommunikáció, a gyermekek méltóságát és testi-lelki biztonságát tiszteletben tartó gondozási gyakorlat, valamint a szülőkkel való bizalmi együttműködés erősítése. A félreértések, kommunikációs elakadások és konfliktusok megelőzése érdekében olyan szakmai támogatás valósult meg, amely gyakorlati példákon keresztül segítette az óvodai dolgozókat a mindennapi helyzetek értelmezésében és kezelésében.

Ennek érdekében az Önkormányzat együttműködött a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvánnyal, amely gyermekjogi, gyermekvédelmi és gyermekbiztonsági területen szerzett szakmai tapasztalata, valamint a pedagógusok és szülők közötti kommunikáció támogatásában való jártassága alapján megfelelő szakmai partner volt a program megvalósításához.

Az együttműködés keretében 2025 novemberében és decemberében 5 alkalomból álló, 5 különböző tagóvodában megvalósuló, alkalmanként másfél órás interaktív szakmai beszélgetéssorozat, illetve érzékenyítő képzés valósult meg az óvodai dolgozók számára. A program célja az óvodai munkatársak szakmai megerősítése, a gyermekekkel és szülőkkel kapcsolatos kommunikációs helyzetek biztonságosabb kezelése, valamint annak támogatása volt, hogy a szülői elvárások és a szakmai-gyermekvédelmi szempontok között megfelelő egyensúly alakuljon ki.

A képzések gyakorlati példákra, közös gondolkodásra és helyzetgyakorlatokra épültek, ezáltal nemcsak ismeretátadást, hanem a mindennapi óvodai munkában közvetlenül használható szakmai kapaszkodókat is nyújtottak. A program hozzájárult az óvodai gyermekvédelmi szemlélet erősítéséhez, a gyermekek biztonságának növeléséhez, valamint a szülők és az óvodai dolgozók közötti együttműködés támogatásához.

Gasztroeducációs program előkészítése

2025-ben az Önkormányzat előkészítette egy kerületi gasztroeducációs program megvalósítását, amelynek célja, hogy a józsefvárosi gyermekek és fiatalok élményszerű, gyakorlati foglalkozásokon keresztül ismerkedjenek meg az egészséges, fenntartható és környezettudatos étkezési kultúra alapjaival. A program tervezett célcsoportját a JÓK-ba járó gyermekek, a JSZSZGYK CSÁO-ban és GYÁO-ban élő gyermekek, valamint a Kesztyűgyár Közösségi Házat látogató gyermekek és fiatalok alkotják.

A program szakmai célja, hogy a gyermekek életkorukhoz igazodó, játékos és tapasztalati tanulásra épülő módon szerezzenek ismereteket az ételek eredetéről, feldolgozásáról és elkészítéséről, az egészségesebb életmódról, a fenntartható táplálkozási szokásokról és az étel-miszer-pazarlás csökkentéséről. A foglalkozások tervezett elemei között szerepel közös ételkészítés, kóstolás, szezonális alapanyagok megismerése, olcsó és egészséges ételek készítése, maradékhasznosítás, tudatos vásárlás, valamint az óvodás korosztály számára érzékelést, finommotorikát és együttműködést fejlesztő játékos tevékenységek.

A tervezett program nemcsak a gyermekek egészségtudatos szemléletének fejlesztését szolgálja, hanem közösségi és készségfejlesztő hatása is van. A közös ételkészítés és az étel-miszerekkel való közvetlen tapasztalatszerzés fejlesztheti a gyermekek együttműködését, önállóságát, pszichomotoros készségeit és felelősségtudatát. A program fontos eleme, hogy minden foglalkozás tartalmazzon gyakorlati, ételkészítési vagy étel-miszer-feldolgozási tevékenységet, amelyben a gyermekek aktív résztvevőként jelennek meg.

A program előkészítése során az Önkormányzat 2025. október 3-án ajánlattételi eljárást hirdetett meg, amely eredménytelenül zárult, ezért az eljárás újraindítására volt szükség. Az új eljárás eredményhirdetése 2026-ra húzódott át; a nyertes ajánlattevő a Felelős Gasztrohős Alapítvány lett.

A program megvalósítása 8 hónapos időtartamban, összesen legalább 18 helyszíni alkalommal tervezett. A foglalkozások a JÓK tagóvodáiban, a CSÁO-ban, a GYÁO-ban, valamint a Kesztyűgyár Közösségi Házban valósulnak meg. A megvalósítás során kiemelt szempont az intézményekkel való előzetes egyeztetés, az adott korosztályhoz és intézményi működéshez való alkalmazkodás, az esetleges ételallergiák és ételintoleranciák figyelembevétele, valamint a helyi szakemberek bevonása.

A program további célja, hogy ne kizárólag egyszeri gyermekfoglalkozásokat biztosítson, hanem az intézményekben dolgozó szakemberek módszertani eszköztárát is bővítse. Ennek érdekében a megvalósító feladata lesz a pedagógusok, gyermekvédelmi munkatársak és közösség-szervezők bevonása, az alkalmazott gasztroeducációs módszerek bemutatása, valamint annak elősegítése, hogy a program szemlélete a későbbi nevelési, fejlesztési és közösségi munkában is hasznosítható legyen.

Gyermekbarát koncepció

A Gyerekbarát Józsefváros Koncepció az Önkormányzat gyermekekkel és fiatalokkal kapcsolatos hosszabb távú szakmai és fejlesztési kerete. A koncepció abból indul ki, hogy a gyermekek jóllétét nemcsak a családi környezet, hanem a települési környezet, az intézményi működés, a közösségi kapcsolatok, a biztonság, az egészség, a tanulási lehetőségek és a részvételi formák minősége is meghatározza. A dokumentum hat egymással összefüggő pillér

mentén fogalmazza meg a gyermekbarát működés fő irányait: a tiszta és zöld, az élhető és játékos, a biztonságos és megtartó, a bevonó és megmozgató, a gyarapodó és okos, valamint az egészséges és aktív Józsefváros célkitűzéseit. Ezek a pillérek olyan szemléleti és szakmai keretet adnak, amelyhez az önkormányzati, intézményi és közösségi fejlesztések kapcsolódhatnak. A koncepció felülvizsgálatának előkészítése 2025-ben megkezdődött. Az Önkormányzat ajánlattételi felhívást tett közzé a Gyerekbárát Józsefváros Koncepció átfogó felülvizsgálatára és hatásvizsgálatára. A felülvizsgálati folyamat szakmai megvalósítása 2026-ban indult el. Célja a korábbi időszak tapasztalatainak, a megvalósult és elmaradt feladatoknak, valamint a gyermekeket és fiatalokat érintő aktuális szükségleteknek az áttekintése annak érdekében, hogy a következő időszakra realisabb, követhetőbb és megvalósíthatóbb cselekvési irányok kerüljenek meghatározásra.

Gyermek-és ifjúságrészvétel

Józsefvárosi Ifjúsági Tanács (JIT) és „Kell egy csapat!” (KECS) program

Az Önkormányzat 2025-ben folytatta a gyermek- és ifjúsági részvételi folyamatok megerősítését. Mindkét folyamat alapvető célja az volt, hogy elérje és bevonja a helyi fiatalokat, valamint lehetőséget biztosítson számukra arra, hogy saját közösségük életét érintő ügyekben véleményük formáljanak, programokat kezdeményezzenek és aktív szerepet vállaljanak.

A programok előkészítése során kiemelt feladat volt az intézményi kapcsolatok kialakítása és megerősítése. A Közösségi Részvételi Iroda 2025. szeptember 15. és október 31. között megkereste azokat az iskolákat, amelyekbe jelentős számban járnak józsefvárosi fiatalok. A kapcsolatfelvétel összesen 22 iskola irányába történt meg. Az intézményi elérés részeként a munkatársak DÖK-gyűléseken is megjelentek, valamint szóróanyagokkal segítették a programok megismertetését. Azokban az iskolákban, ahol az intézményvezetés nyitott volt erre, közvetlenül is megszólították a diákokat, és személyes kapcsolatot igyekeztek kialakítani velük. A toborzás második elemeként a helyi fiatalokkal foglalkozó civil szervezetek megkeresése és az együttműködések kialakítása zajlott. Ezzel párhuzamosan a saját fenntartású, illetve kerületi ifjúsági és közösségi terekben is megjelentek a programok: a FiDoban és a Kesztyűgyár Közösségi Házban egy-egy délutánon keresztül szólították meg az ott megforduló fiatalokat. A munkatársak a jelentkezéshez szükség esetén segítséget is nyújtottak, és párhuzamosan népszerűsítették a Józsefvárosi Ifjúsági Tanácsot, valamint a „Kell egy csapat!” programot.

A JIT meghirdetésére 2025. október 7. és november 11. között, a KECS program meghirdetésére pedig 2025. október 8. és november 11. között került sor. A két folyamat online és offline kommunikációját a Polgármesteri Kabinet kommunikációs területe biztosította, a szakmai tartalmakhoz a Közösségi Részvételi Iroda adott inputot. Mivel a két program több ponton kapcsolódott egymáshoz, a kommunikációjuk is részben összehangoltan valósult meg. A programok arculati és kommunikációs anyagainak elkészítésére az Önkormányzat grafikust szerződtetett. A grafikai anyagok tervezése során kiemelt szempont volt, hogy azok a fiatalok számára jól érthető, megszólító és részvételre ösztönző formában jelenítsék meg a Józsefvárosi Ifjúsági Tanács és a „Kell egy csapat!” program lehetőségeit. A JIT kommunikációs szlogenje a „Józsefváros fiatal hangja -legyél te is része az Ifjúsági Tanácsnak!” lett, míg a KECS kommunikációja elsősorban a már működő fiatal közösségeket, például osztályokat, sportköröket, szakköröket, diákönkormányzatokat és tanodai csoportokat célozta.

A JIT-be online vagy személyesen lehetett jelentkezni. A jelentkezésnek nem volt feltétele a józsefvárosi lakcím, ugyanakkor a kiválasztás során előnyt jelentett, ha a fiatal nemcsak a kerületben tanul, hanem itt is él. A tervek szerint a tanács legfeljebb húsz, 14-20 év közötti fiatalból áll, és cél volt, hogy összetétele tükrözze Józsefváros társadalmi sokszínűségét is.

A KECS programra fiatalokból álló csoportok jelentkezhetnek saját programötleteikkel. A kiírás alapján olyan kezdeményezések támogathatók, amelyek nem kirekesztőek, a közösség számára hasznosulnak, közösségi részvételre épülnek, és megvalósításuk nem igényel felhalmozási kiadást. Amennyiben egy beérkezett ötlet alapvetően illeszkedett a program céljaihoz, de további fejlesztést igényelt, a Közösségi Részvételi Iroda személyes találkozót szervezett a jelentkező csapattal, ahol közösen dolgoztak a projektötlet továbbfejlesztésén.

A KECS program bírálatát szakmai tanácsadó testület készítette elő. A bírálat során értékelték többek között a programban részt vevő diákok számát, a fiúk és lányok arányát, a program hosszabb távú hasznosulását, a közösségépítő hatást, valamint a megvalósítás kidolgozottságát és gyakorlati megvalósíthatóságát.

A JIT működése 2025 novemberében indult el, ami a 2024-ben indult Józsefvárosi Ifjúsági Fórum folytatása. A 2025/2026-os tanév során összesen hét alkalom megvalósítása szerepel az ütemtervben. Az alkalmak témái között szerepel a részvételiség fogalmának és gyakorlatának megismerése, az erőszakmentes kommunikáció, a belső működési szabályok közös kialakítása, az Önkormányzat működésének bemutatása, az eseményszervezés és költségvetés-tervezés, valamint az ifjúsági részvételi költségvetés. A program időzítésénél fontos szempont volt, hogy a fiatalok lehetőség szerint minél kevesebbet hiányozzanak a tanórákról, és az alkalmak ne essenek a tanév különösen terhelt időszakaira.

A KECS program megvalósítása 2026 márciusában indult, és a tervek szerint 2026 júniusáig tart. A kiválasztott projektek megvalósítását a Közösségi Részvételi Iroda koordinálja. A kiírás szerint a diákcsoportoknak a tanév során kell megszervezniük programjaikat. A Közösségi Részvételi Iroda munkatársai a nyitott eseményeken részt vesznek, a szervezési folyamatot támogatják, a pénzügyi megvalósítást pedig az iroda végzi, ideértve a szükséges megrendelések előkészítését és elszámolását is.

A 2025-ben megkezdett folyamatok a gyermek- és ifjúsági részvétel erősítését szolgálják Józsefvárosban. A JIT a fiatalok véleményének, tapasztalatainak és javaslatainak becsatornázását segíti az önkormányzati működésbe, míg a KECS program gyakorlati lehetőséget ad arra, hogy fiatal közösségek saját ötleteik megvalósításán keresztül tapasztalják meg a részvétel, az együttműködés és a közösségi felelősségvállalás jelentőségét.

Dankó udvar közösségi működése

A Dankó udvar újraindítása a 2022. évi Józsefvárosi Részvételi Költségvetés egyik nyertes ötleteként indult el. A megvalósítást megelőzően 2023 őszén az Önkormányzat megkérdezte a környék lakóit arról, hogy milyen tevékenységeket látnának szívesen az udvarban, és milyen szabályokat tartanának fontosnak a házirendben. Az igényfelmérés eredményei alapján alakult ki a programkínálat és a működési rend. A 2024. évi tesztidőszak tapasztalatai és a lakossági visszajelzések alapján a Dankó udvar 2025-ben is megnyitotta kapuit. A 2025. évi szezon április 12. és október 28. között zajlott. Ebben az időszakban az udvar mindennap nyitva tartott, ingyenes programokkal, közösségi munkások jelenlétével és folyamatosan használható közösségi, sport- és szabadidős lehetőségekkel várta a látogatókat. Áprilisban, májusban, júniusban, szeptemberben és októberben 10:00 és 19:00 óra között, júliusban és augusztusban pedig 8:00 és 20:00 óra között volt nyitva az udvar.

A 2024-es évhez képest 2025-ben bővült az udvar programkínálata, és növekedett a látogatók száma is, amely a szezon során meghaladta a 6000 főt. A legnépszerűbb programok közé tartozott a kertmozi, az agyagozás és a fociedzés. A rendszeres sportprogramok között szerepelt a foci, a kosárlabda és a tollas, emellett heti rendszerességgel valósultak meg alkotó foglalkozások, például makramé, agyagozás és egyéb kézműves tevékenységek. Az udvar programjai között ismeretterjesztő, környezeti nevelési, kulturális és közösségi alkalmak is

helyet kaptak. A Dankó udvar egyik fontos értéke, hogy több korosztályt is meg tud szólítani. Az egészen kisgyermekes családoktól az idősebb lakókig sokféle látogatói csoport jelent meg az udvarban, és a programok is ehhez igazodtak. A Biztos Kezdet Gyerekház kitelepülő alkalmi a kisgyermekes családok számára jelentettek kapcsolódási lehetőséget, míg például a horgolókör, a közös főzések, a kertmozi, a sportprogramok és a kézműves foglalkozások más-más életkorú és érdeklődésű látogatókat vontak be. A szezon során a közösségi tér fizikai kialakítása is fejlődött. Megújult a féltető és a féltető alatti burkolat, valamint a 2024-es igényfelmérés eredményei alapján új funkciókkal bővült az udvar. A közösségi kert, a grillezési lehetőség, a sportpálya, a játékok és az ingyenesen használható eszközök mind hozzájárultak ahhoz, hogy az udvar nyitott, rugalmasan használható és sokféle közösségi tevékenységre alkalmas térként működjön. A Dankó udvar 2025-ben nemcsak szabadidős helyszíneként, hanem közösségépítő térként is fontos szerepet töltött be. A közösségi munkások jelenléte segítette a látogatók eligazodását, a programokhoz való kapcsolódást, a konfliktusok megelőzését és a biztonságos, befogadó működést. A szezonon kívül a közösségi munka nem szakadt meg: heti rendszerességgel Dankó klubok valósultak meg a Kesztyűgyár Közösségi Házban, ahol különböző kézműves és alkotó tevékenységeken keresztül maradt fenn a kapcsolat az udvar közösségével. A 2025. évi tapasztalatok alapján a Dankó udvar a kerületi közösségi élet fontos helyszínévé vált. Hozzájárult a gyermekek, fiatalok és családok szabadidős lehetőségeinek bővítéséhez, a biztonságos közösségi térhasználat erősítéséhez, valamint ahhoz, hogy a környéken élők könnyen elérhető, ingyenes és sokféle igényre reagáló programokhoz férjenek hozzá.

Józsefvárosi Közösségiért Nonprofit Zrt. (továbbiakban JKN) gyermekeket és fiatalokat érintő tevékenységei

AJKN 2025-ben több szolgáltatáson és programon keresztül járult hozzá a kerületben élő gyermekek, fiatalok és családjaik támogatásához. A szervezethez kapcsolódó tevékenységek közül gyermekjóléti és gyermekvédelmi szempontból kiemelhető a Kesztyűgyár Közösségi Ház működése, a Nyitott Ház alacsonyküszöbű közösségi szolgáltatása, a Padtárs Mentor Program, a Zsendülő Tanoda, a Józsefvárosi Napközis Tábor, a gyermekeket és fiatalokat érintő prevenciós programok, a múzeumpedagógiai kezdeményezések, valamint az üdültetési feladatok ellátása.

A Kesztyűgyár Közösségi Ház 2025-ben is a Magdolna negyed meghatározó közösségi és kulturális intézményeként működött. Állandó programkínálata több korosztály számára biztosított hozzáférést mozgásos, kulturális és közösségi tevékenységekhez. A rendszeres foglalkozások közül a sport- és táncprogramok, így a bokszt, a futball és a táncfoglalkozások voltak a legnépszerűbbek. A programok elsősorban a 14 év alatti gyermekeket és a nyugdíjas korosztályt érték el, emellett új célcsoportként megjelentek a kisbabás és óvodáskorú gyermeket nevelő családok is, főként a Ringató program beépülésével. A Kesztyűgyár Közösségi Ház 2025-ben több saját szervezésű közösségi és családi eseményt is megvalósított. A gyermekeket és családokat közvetlenül érintő programok között szerepelt a farsang, a húsvéti családi nap, a nyárzáró családi program, a Halloween buli, a pályaorientációs nap és a Mikulásnap. Ezek az események közösségi, kulturális és edukációs lehetőséget biztosítottak a környéken élő gyermekeknek és családoknak. A családi programok tapasztalata ugyanakkor azt mutatta, hogy

a tervezettnél nagyobb arányban jelentek meg kísérő nélküli gyermekek, ami a munkatársaktól fokozott figyelmet és többlet szakmai jelenlétet igényelt.

A Kesztyűgyár Galéria gyermekeket érintő tevékenységei közül kiemelhetők a gyermekrajz-pályázatok és az azokhoz kapcsolódó kiállítások. A „Városi szörnyecskek”, valamint a „Titkok, kincsek, rejtélyek Józsefvárosban” című pályázatok révén erősödött az együttműködés a józsefvárosi óvodákkal és iskolákkal. A galéria ebben az értelemben nemcsak kulturális térként, hanem belépési pontként is működött: több olyan gyermek és család is eljutott ide, akik egyébként nem vesznek részt a ház rendszeres programjaiban.

A Nyitott Ház 2025-ben a Kesztyűgyár Közösségi Ház alacsonyküszöbű, folyamatosan elérhető közösségi szolgáltatásaként működött. A tér a kerületben élő gyermekek és családok számára biztosított szabadon hozzáférhető, támogató jelenlétet. A program sport-, művészeti, zenei és közösségi játékokra épült, de egyéni és csoportos segítő beszélgetésekre is lehetőséget adott. A mindennapi szolgáltatások között megjelentek a sport- és e-game lehetőségek, művészeti foglalkozások, társas- és kártyajátékok, lány- és fiúklubok, valamint tehetséggondozó és közösségfejlesztő elemek. A Nyitott Ház éves látogatószáma 2025-ben 2904 fő volt, ami több mint 200 fős növekedést jelentett az előző évhez képest. A működés során nőtt a gyermekvédelmi érintettségű esetek száma, ezért a munkatársak több alkalommal tettek jelzést, gyermekvédelmi munkacsoport alakult, és az intézmény aktívan részt vett a szakmaközi egyeztetésekben.

A Padtárs Mentor Program 2025-ben is személyre szabott tanulmányi támogatást nyújtott a VIII. kerületi diákoknak, kiemelten segítve a hátrányos helyzetű fiatalok iskolai előrehaladását és társadalmi mobilitását. A programban szakemberek, óraadó mentortanárok és önkéntesek vettek részt. A 2024/2025-ös tanév tavaszi félévében a mentorok szakmai felkészítése és közösségépítése kapott hangsúlyt, míg nyáron a pótvizsgára és osztályozó vizsgára való felkészítés állt a középpontban. A nyári időszakban 15 tanuló vett részt pótvizsgára való felkészítésben, közülük 11 fő sikeresen teljesítette a vizsgát. A 2025/2026-os tanév őszi félévében 63 tanuló iratkozott be a programba, közülük 19 fő sajátos nevelési igényű vagy tanulási zavarral érintett volt. Az őszi félévben elindult a középiskolai felvételire felkészítő csoport is magyar és matematika tantárgyakból.

A Zsendülő Tanoda 2025-ben is a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaként működött. A tanév során a tanulási célok teljesítése, a készség- és képességfejlesztés, valamint az iskolai előrehaladás támogatása állt a középpontban, míg a nyári időszakban a közösségi és szabadidős programok kaptak nagyobb hangsúlyt. A tanodai programok között családi napok, nyári táborok, kulturális és sportprogramok is megvalósultak. A szolgáltatást 2025-ben 39 fő rendszeres résztvevő vette igénybe, a Tanoda 44 héten keresztül, összesen 200 napon át működött hétköznapi napokon.

A Józsefvárosi Napközis Tábor 2025. június 30. és augusztus 22. között valósult meg. A nyolchetes program célja az volt, hogy a kerületben élő általános iskolás gyermekek számára biztonságos, tartalmas és az étkezési költségeket leszámítva ingyenes nyári elfoglaltságot biztosítson. A táborban hetente 56–80 gyermek vett részt, a helyszínt a Nemzeti Községi Egyetem területe és az Orczy-kert biztosította. A heti programok különböző tematikák köré szerveződtek, például zene, állatok, Józsefváros, digitális eszközök, egészséges életmód és főzés, filmkészítés, olimpia, valamint nemzetiségek és kultúrák sokszínűsége. A gyermekek többek között strandoláson, gördeszkázáson, kalandpark- és trambulínpark-látogatáson,

filmkészítésen, mozizáson és sportprogramokon vehettek részt. A tábor tapasztalatai alapján a résztvevő gyermekek között nőtt a sajátos nevelési igényű, illetve magatartási vagy szociális nehézségekkel érintett gyermekek aránya, ami a jövőben erősebb pedagógiai és gyermekvédelmi támogatást tehet szükségessé.

A JKN 2025-ben megvalósította a „Jó pár! Jó család” projektet is, amely a párkapcsolati és családon belüli erőszak megelőzését, valamint az érintettek támogatását célozta. A gyermekeket és fiatalokat érintő programelemek között szerepelt a „Lányklub a Tanodában”, valamint a Nyitott Házban megvalósuló szexuális edukációs csoportok lányok és fiúk számára. A projekt részeként hét munkatárs képzésben vett részt, a csoportvezetők számára pedig traumafókuszú szupervízió biztosított szakmai támogatást. A résztvevői visszajelzések pozitívak voltak, és a program folytatására igény mutatkozott.

A Józsefvárosi Múzeum múzeumpedagógiai tevékenysége 2025-ben szintén kapcsolódott a gyermekek és fiatalok támogatásához. A programok óvodás kortól középiskolás korig kínáltak alacsony belépési küszöbű, élményalapú tanulási lehetőségeket. A kerületi óvodákkal való együttműködés keretében a múzeumpedagógus hospitált az intézményekben, és interaktív foglalkozásokat valósított meg. Az általános iskolások számára a „Küszöb” projekt olvasásnépszerűsítő és irodalomterápiás programként, a „Múzeumsimogató” pedig a múzeumi munka megismerését segítő, nyomozós, kreatív foglalkozásként jelent meg. A középiskolás korosztály számára a „Középtávon bontandó” című dramatikus foglalkozás a városfejlesztés, dzsentifikáció és társadalmi felelősség kérdéseit dolgozta fel. A múzeum emellett a Zsendülő Tanodával és a Láthatatlan Tanodával is együttműködött, rugalmas, élményalapú szünidei foglalkozások formájában.

Az Önkormányzatban 2024 augusztusában került megfogalmazására az, hogy indítsunk a VIII. kerületi iskolákkal és az iskolák fenntartójával, a Belső-Pesti Tankerületi Központtal egyetértésben helyi identitás/helytörténeti programot, melynek célja a sérülékeny csoportok identitásának erősítése, ezen belül a józsefvárosi identitás erősítése, megismerése. Ez a pilot program nagyon sikeresnek bizonyult, így a 2025 szeptemberét már azzal a céllal indítottuk, hogy az általános iskolák számára tanmenet készüljön, ami beépül a pedagógiai programjukba. Ezt a Józsefvárosi Múzeum és a VIII. kerületi Helytörténeti munkaközösség dolgozta ki. Az oktatási-nevelési program célja, hogy a mindenkori 6. osztályos tanulók számára élményszerű és személyes módon tegye hozzáférhetővé Józsefváros múltját és jelenét. A program szakmai irányítását a munkaközösség vezetője, Földi Judit látja el.

A tanmenet bevezetése a Deák Diák Ének-zenei Általános Iskola és Gimnázium, a Vajda Péter Ének-zenei Általános és Sportiskola, valamint a Budapest VIII. Kerületi Németh László Általános Iskola együttműködésével valósul meg, így a programban részt vevő intézmények 6. évfolyamos tanulói a 2025/2026-os tanév II. félévétől tanórai keretek között ismerkednek meg Józsefváros történetével, társadalmi és kulturális örökségével.

A program alapját egy olyan tanmenet képezi, amely tudatosan a tanulók közvetlen környezetéből indul ki: a családi történetek, az utcák, házak, terek, intézmények múltjának feltárásán keresztül vezet be őket a tágabb történelmi összefüggések megértésébe. A foglalkozások során a diákok nem csupán ismereteket szereznek, hanem aktív felfedezőként vesznek részt a tanulási folyamatban pl. helytörténeti sétákon, múzeumpedagógiai foglalkozásokon, forráselemzéseken, beszélgetéseken és kreatív feldolgozó feladatokon keresztül dolgozzák fel a tananyagot.

A program egyik kiemelt célja annak megértetése, hogy a nemzedékeken át létrejött közösségi hagyományok miként kapcsolják össze a jelenben élőket a múlttal, és hogyan segítenek eligazodni a jelen társadalmi, kulturális folyamataiban. A helyi történetek megismerése elősegíti a tanulók történelmi tudatának kialakulását, identitásuk erősödését, valamint azt, hogy saját lakókörnyezetükre értéként, nem pedig pusztán adottságként tekintsenek.

A tanmenet hangsúlyt fektet Józsefváros sokszínűségére is: a különböző nemzetiségek, vallási és kulturális közösségek együttélésének bemutatásán keresztül erősíti az elfogadást, a toleranciát és az egymás iránti tiszteletet. A megszerzett tudás hozzájárul a hagyományörzéshez, valamint a kulturális és épített örökség megbecsüléséhez.

Értékrendjében a program komplex nevelési célokat szolgál. Támogatja a tanulók értelmi fejlődését, érzelmi és etikai érzékenységét, esztétikai nevelését, továbbá segíti a természettel és a városi környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítását. Mindezek révén hozzájárul ahhoz, hogy a diákok tudatos, felelős és aktív tagjaivá váljanak saját közösségüknek és a tágabb társadalomnak.

Az üdültetési feladatok keretében 2025-ben a magyarkúti és káptalanfüredi lehetőségek biztosítottak erdei iskolai, tábori és nyári üdülési alkalmakat a kerületi gyermekek számára. Magyarkúton tavasszal 8 turnusban, ősszel pedig a nagy érdeklődés miatt 7 turnusban vettek részt kerületi általános iskolák tanulói erdei iskolai programokon. A tavaszi időszakban 1200, az őszi turnusokban 1162 vendégéjszaka valósult meg. A nyári magyarkúti turnusban a Fókusz és a Biztos Kezdet Gyerekház résztvevői számára biztosítottak táborozási lehetőséget, összesen 288 vendégéjszakaival. Káptalanfüreden 2025 nyarán kerületi iskolák, valamint a GYÁO és a CSÁO ellátottjai is részt vettek táborozáson, a nyári turnusokban összesen 1747 vendégéjszaka valósult meg. A káptalanfüredi helyszínen 2025-ben infrastrukturális fejlesztések is történtek, amelyek a strand és az üdülési környezet biztonságosabb, kényelmesebb használatát szolgálták.

2025-ben a JKN így járult hozzá a kerületi gyermekek és fiatalok jóllétéhez. A Kesztyűgyár Közösségi Házban tartott programok, a Nyitott Ház, a tanoda, a mentorprogram, a napközis tábor, az üdültetés, a múzeumpedagógiai programok és a prevenciós projektek együttesen olyan szolgáltatási hálót alkottak, amely egyszerre támogatta a szabadidő hasznos eltöltését, az iskolai előrehaladást, a közösségi kapcsolódást, a kulturális hozzáférést, a gyermekvédelmi jelzések felismerését és a hátrányok mérséklését.

Önkormányzati pályázatok, egyedi támogatások

Suliban Maradni Program

2025-ben elindult a Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért által meghirdetett Suliban Maradni Program, amelynek célja azoknak a józsefvárosi fiataloknak a támogatása, akik nehezebb élethelyzetből indulnak, de szeretnék megszerezni az érettségit. A program az iskolai lemorzsolódás megelőzéséhez, a tanulási esélyek javításához és a fiatalok hosszabb távú társadalmi, munkaerőpiaci boldogulásához kapcsolódó fontos kerületi kezdeményezésként jelent meg.

A program olyan fiatalok számára volt elérhető, akik a támogatás kezdetekor még nem töltötték be a 25. életévüket, egy vagy két tanév választotta el őket az érettségi megszerzésétől, és józsefvárosi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkeztek, illetve igazoltan, életvitelszerűen a VIII. kerületben éltek. A pályázatot az Önkormányzat honlapján és kapcsolódó kommunikációs felületein is meghirdették. A 2025 őszi közölt felhívás szerint

a pályázat beérkezési határideje 2025. november 10. volt, a támogatási időszak pedig 2026. február 1-jétől indult.

A nyertes pályázók havi 50 000 forint támogatásban részesülhetnek, legfeljebb 24 hónapon keresztül. A program ugyanakkor nem pusztán pénzbeli támogatást jelent, hanem mentorálási elemet is tartalmaz: a fiatalok tapasztalt mentor segítségére számíthatnak tanulmányaik folytatásában, az iskolai előrehaladásban és a mindennapi nehézségek kezelésében.

A Suliban Maradni Program gyermekvédelmi és ifjúságpolitikai szempontból is fontos, mert az érettségi megszerzésének támogatása hosszabb távon javíthatja a fiatalok továbbtanulási, munkavállalási és önálló életkezdési esélyeit. A program ezért jól illeszkedik azokhoz a kerületi törekvésekhez, amelyek a hátrányos helyzetű fiatalok megerősítését és jövőbeni lehetőségeinek bővítését szolgálják.

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelését a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete ..... számú határozatával elfogadta.